

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2017/367

(2017. gada 1. marts),

ar kuru nosaka galīgo antidempinga maksājumu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam pēc termiņbeigu pārskatīšanas, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 2. punktu, un izbeidz daļējas starposmsma pārskatīšanas izmeklēšanu, kas veikta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 3. punktu

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regulu (ES) 2016/1036 par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 11. panta 2. un 3. punktu,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

1.1. Spēkā esošie pasākumi

- (1) Pēc antidempinga izmeklēšanas ("sākotnējā izmeklēšana") Padome 2013. gada decembrī ar Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1238/2013 ⁽²⁾ ("sākotnējā regula") noteica galīgo antidempinga maksājumu tādu Ķīnas Tautas Republikas ("ĶTR") izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (Taric kodi 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39) ("sākotnējie pasākumi"). Pasākumus noteica kā procentuālo maksājumu robežas no 27,3 % līdz 64,9 %.
- (2) Sākotnējā izmeklēšanā Ķīnas Iekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palāta ("CCCMF") ražotāju eksportētāju grupas vārdā iesniedza Komisijai cenu saistības. Komisija ar Lēmumu 2013/423/ES ⁽³⁾ attiecībā uz pagaidu antidempinga maksājumu pieņēma minētās cenu saistības. Pēc ražotāju eksportētāju grupas un CCCMF paziņojuma par cenu saistību grozīšanu Komisija ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES ⁽⁴⁾ apstiprināja, ka pieņem grozītās cenu saistības ("saistības") galīgo pasākumu piemērošanas periodā. Vēlāk Komisija pieņēma Īstenošanas lēmumu 2014/657/ES ⁽⁵⁾, kurā precizēja saistību īstenošanu. Tā arī pieņēma piecas regulas, ar kurām atsauca saistību pieņemšanu attiecībā uz vairākiem eksportētājiem ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ OVL 176, 30.6.2016., 21.lpp.

⁽²⁾ Padomes 2013. gada 2. decembra Īstenošanas regula (ES) Nr. 1238/2013, ar ko nosaka galīgo antidempinga maksājumu un galīgi iekasē noteikto pagaidu maksājumu par Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu (OVL 325, 5.12.2013., 1. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2013. gada 2. augusta Lēmums 2013/423/ES, ar ko pieņem saistības, kuras piedāvātas saistībā ar antidempinga procedūru attiecībā uz Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu un plāksnišu) importu (OVL 209, 3.8.2013., 26. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas 2013. gada 4. decembra Īstenošanas lēmums 2013/707/ES, ar ko apstiprina tādu saistību pieņemšanu, kuras piedāvātas saistībā ar antidempinga un antisubsidēšanas procedūru attiecībā uz Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu galīgo pasākumu piemērošanas periodā (OVL 325, 5.12.2013., 214. lpp.).

⁽⁵⁾ Komisijas 2014. gada 10. septembra Īstenošanas lēmums 2014/657/ES, ar ko pieņem ražotāju eksportētāju grupas kopā ar Ķīnas Iekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palātu iesniegto ierosinājumu izdarīt precizējumus attiecībā uz Īstenošanas lēmumā 2013/707/ES minēto saistību īstenošanu (OVL 270, 11.9.2014., 6. lpp.).

⁽⁶⁾ Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/1403 (OVL 218, 19.8.2015., 1. lpp.), (ES) 2015/2018 (OVL 295, 12.11.2015., 23. lpp.), (ES) 2016/115 (OVL 23, 29.1.2016., 47. lpp.), (ES) 2016/1045 (OVL 170, 29.6.2016., 5. lpp.) un (ES) 2016/1998 (OVL 308, 16.11.2016., 8. lpp.).

- (3) 2015. gada 5. maijā Komisija publicēja paziņojumu par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami pārskatāmā ražojuma importam (7). Pārskatīšana attiecās tikai uz etalonu, kas izmantots par atsauces vērtību minētajās saistībās izklāstītajā cenu pielāgošanas mehānismā. To izbeidza 2016. gada janvārī ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/12 (8).
- (4) Komisija 2015. gada 28. maijā sāka pretapiešanas izmeklēšanas attiecībā uz pārskatāmā ražojuma importa antidempinga un kompensācijas pasākumu iespējamu apiešanu, importējot pārskatāmo ražojumu no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tam ir vai nav deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsmes (9) (10). Rezultātā pasākumi tika paplašināti, attiecinot tos uz tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, izņemot atsevišķus faktiskos ražotājus, par kuriem tika konstatēts, ka tie nav iesaistīti apiešanas praksē (11).

1.2. Termiņbeigu pārskatīšanas pieprasījums

- (5) Pēc paziņojuma par sākotnējo pasākumu gaidāmajām termiņa beigām (12) publicēšanas Komisija 2015. gada 4. septembrī saņēma pieprasījumu sākt minēto pasākumu termiņbeigu pārskatīšanu saskaņā ar pamatregulas 11. panta 2. punktu. EU ProSun iesniedza pieprasījumu to Savienības ražotāju vārdā, kuri pārstāv vairāk nekā 25 % no kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) kopējā ražošanas apjoma Savienībā, un to atbalstīja Savienības ražotāji, kuru kopējais ražošanas apjoms ir vairāk nekā 50 % no līdzīgā ražojuma (izstrādājuma) kopējā ražošanas apjoma, ko saražo tās Savienības ražošanas nozares daļa, kas vai nu atbalsta pieprasījumu, vai iebilst pret to.

1.3. Termiņbeigu pārskatīšanas un starpposma pārskatīšanas sākšana

- (6) 2015. gada 5. decembrī Komisija sāka termiņbeigu pārskatīšanu attiecībā uz antidempinga pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas ("attiecīgā valsts") izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, un publicēja paziņojumu par procedūras sākšanu Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī (13) ("Paziņojums par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu").
- (7) Tajā pašā dienā Komisija pēc savas iniciatīvas saskaņā ar pamatregulas 11. panta 3. punktu sāka daļēju starpposma pārskatīšanu, kas ietvēra pārbaudi tikai attiecībā uz to, vai Savienības interesēs ir saglabāt patlaban spēkā esošos pasākumus, kas noteikti elementiem, kurus izmanto kristāliskā silīcija fotoelektriskajos moduļos vai paneļos (14) ("Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu").

(7) Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 147, 5.5.2015., 4. lpp.).

(8) Komisijas 2016. gada 6. janvāra īstenošanas regula (ES) 2016/12 par daļējas starpposma pārskatīšanas izbeigšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV L 4, 7.1.2016., 1. lpp.).

(9) Komisijas 2015. gada 28. maija īstenošanas regula (ES) 2015/833, ar kuru sāk izmeklēšanu attiecībā uz antidempinga pasākumu, kas ar Padomes īstenošanas regulu (ES) Nr. 1238/2013 noteikti tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kurus nosūta no Ķīnas Tautas Republikas, iespējamu apiešanu, importējot kristāliskā silīcija fotoelektriskos moduļus un to galvenās sastāvdaļas (proti, elementus), kas nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem ir vai nav deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsmes, un ar kuru uz šādu importu attiecina reģistrāciju (OV L 132, 29.5.2015., 60. lpp.).

(10) Komisijas 2015. gada 28. maija īstenošanas regula (ES) 2015/832, ar kuru sāk izmeklēšanu attiecībā uz kompensācijas pasākumiem, kas ar Padomes īstenošanas regulu (ES) Nr. 1239/2013 noteikti tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kurus nosūta no Ķīnas Tautas Republikas, iespējamu apiešanu, importējot kristāliskā silīcija fotoelektriskos moduļus un to galvenās sastāvdaļas (proti, elementus), kas nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem ir vai nav deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsmes, un ar kuru uz šādu importu attiecina reģistrāciju (OV L 132, 29.5.2015., 53. lpp.).

(11) Komisijas 2016. gada 11. februāra īstenošanas regula (ES) 2016/185, ar ko galīgo antidempinga maksājumu, kas ar Padomes Regulu (ES) Nr. 1238/2013 noteikts tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kuri nosūtīti no Ķīnas Tautas Republikas, attiecina arī uz to kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem ir vai nav deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsmes (OV L 37, 12.2.2016., 76. lpp.).

(12) Paziņojums par konkrētu antidempinga pasākumu gaidāmajām termiņa beigām (OV C 137, 25.4.2015., 29. lpp.).

(13) Paziņojums par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 405, 5.12.2015., 8. lpp.).

(14) Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 405, 5.12.2015., 33. lpp.).

1.4. Pārskatīšanas izmeklēšanas periods un attiecīgais periods

- (8) Dempinga turpināšanās vai atkārtošanās izmeklēšana aptvēra laikposmu no 2014. gada 1. oktobra līdz 2015. gada 30. septembrim (“pārskatīšanas izmeklēšanas periods” jeb “PIP”). Tendencies, kas ir svarīgas, lai novērtētu kaitējuma turpināšanās vai atkārtošanās iespējamību, tika pētītas laika posmam no 2012. gada 1. janvāra līdz pārskatīšanas izmeklēšanas perioda beigām (“attiecīgais periods”). Šie periodi tika izmantoti arī daļējā starpposma pārskatīšanā.

1.5. Ieinteresētās personas

- (9) Paziņojumos par procedūras sākšanu Komisija aicināja pieteikties ieinteresētās personas, kuras vēlas piedalīties izmeklēšanā. Turklat Komisija par izmeklēšanu sākšanu informēja pieprasījuma iesniedzējus, citus zināmos Savienības ražotājus, zināmos ražotājus eksportētājus no ĶTR un ĶTR iestādes, zināmos importētājus, piegādātājus, lietotājus un tirgotājus, kā arī zināmās attiecīgās apvienības un aicināja tos piedalīties.
- (10) Ieinteresētajām personām bija iespēja sniegt piezīmes par izmeklēšanu sākšanu un lūgt, lai tās uzsklausītu Komisija un/vai tirdzniecības procedūru uzsklausīšanas amatpersona.
- (11) Paziņojumā par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu Komisija informēja ieinteresētās personas, ka tā ir paredzējusi izmantot Amerikas Savienotās Valstis (“ASV”) un Indiju, kā arī Japānu, Malaiziju, Dienvidkoreju un Taivānu par tirgus ekonomikas trešām valstīm pamatregulas 2. panta 7. punkta a) apakšpunktā nozīmē. Komisija informēja šo valstu zināmos ražotājus par minēto procedūras sākšanu un aicināja tos piedalīties.

1.6. Atlase

- (12) Paziņojumos par procedūras sākšanu Komisija paziņoja, ka saskaņā ar pamatregulas 17. pantu tā varētu veidot izlasi no Ķīnas ražotājiem eksportētājiem (termiņbeigu pārskatīšanai), no Savienības ražotājiem un Savienības nesaistītājiem importētājiem (gan termiņbeigu pārskatīšanai, gan starpposma pārskatīšanai).

1.6.1. Savienības ražotāju atlase

- (13) Paziņojumos par procedūras sākšanu Komisija norādīja, ka ir izveidojusi Savienības ražotāju provizorisku izlasi. Komisija izveidoja izlasi, vadoties pēc lielākā reprezentatīvā ES pārdošanas apjoma, nemot vērā ražošanas apjomu un ģeogrāfisko atrašanās vietu, ko atvēlētājā laikā bija iespējams pienācīgi izmeklēt. Izlase tika iekļauti seši moduļu ražotāji no Savienības un trīs elementu ražotāji no Savienības. Provizoriskajā izlasi tika iekļauti gan vertikāli integrēti, gan neintegrēti ražotāji. Komisija aicināja visas ieinteresētās personas sniegt piezīmes par šo ierosinājumu. Visi provizoriski atlasītie uzņēmumi piekrita, ka tos iekļauj provizoriskajā izlasi.
- (14) No vairākām ieinteresētajām personām tika saņemtas piezīmes par ierosināto izlasi. Tās kritizēja to, ka nebija publicēti vairāku Savienības ražotāju nosaukumi un atrašanās vieta, kas tām liedza izteikt piezīmes par kopējā Savienības ražošanas nozares ražošanas un pārdošanas apjoma daļu, kas attiecināma uz izlasi iekļautajiem ražotājiem.
- (15) Komisija atgādināja, ka visi izlasi iekļautie Savienības ražotāji, izņemot SolarWorld, WARIS S.r.l. (“Waris”) un Sillia VL (“Sillia”), pirms procedūras sākšanas līguši, lai to nosaukumi paliktu konfidenciāli. Komisija šos līgumus nēma vērā, taču aicināja attiecīgos ražotājus apstiprināt, ka tie vēlas palikt anonīmi visā pārskatīšanas izmeklēšanas laikā, un īpaši pamatoši šo līgumu. Visi attiecīgie uzņēmumi, izņemot vienu, apstiprināja savu sākotnējo līgumu un pamatoja to. Uzņēmumi jo īpaši norādīja, ka baidās zaudēt uzņēmējdarbības iespējas ĶTR un/vai ĶTR izcelsmes izejmateriālu un sastāvdalu piegādes. Šie iemesli tika atzīti par pamatokiem. Tādēļ Komisija nolēma apmierināt šo ražotāju līgumus saglabāt to anonimitāti un noraidīt ieinteresēto personu līgumus atklāt izlasi iekļauto Savienības ražotāju identitāti un atrašanās vietu. No anonīmajiem izņēmumiem vienīgi Jabil Assembly Poland sp. zoo. (“Jabil”) piekrita, ka tā nosaukumu atklāj galīgajā izlasi.

- (16) Viens ražotājs eksportētājs apgalvoja, ka Komisija pirms provizoriskās izlases izveidošanas nav definējusi, kas ir Savienības ražošanas nozare. Tādēļ tas nav varejis sniegt piezīmes par to, vai šī izlase ir reprezentatīva. Turklat daži no izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem, piemēram, *SolarWorld*, ir vertikāli integrēti, jo tie ražo elementus, kas galvenokārt tiek izmantoti pašu uzņēmumu veiktajā moduļu ražošanā. Tādēļ pastāv risks, ka viena un tā paša gatavā ražojuma, t. i., moduļu, ražošana ir tikusi uzskaitīta divreiz.
- (17) No paziņojumiem par procedūras sākšanu izriet, ka "Savienības ražošanas nozare" ietver visus moduļu un galveno sastāvdaļu (proti, elementu) ražotājus Savienībā. Turklat Savienības ražošanas nozare bija skaidri definēta jau sākotnējā izmeklēšanā. Visbeidzot, pārbaudot Savienības ražošanas nozares nostāju un tās reprezentativitāti, tīcīs izslēgts elementu saražotā apjoma garantētais noiets. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (18) Vairākas citas ieinteresētās personas apgalvoja, ka Komisijai nebūtu vajadzējis izlasē iekļaut *Waris* un *Sillia*, jo tie ir mazi moduļu ražotāji Savienībā. Šī iemesla dēļ tiem ir ļoti specifisks uzņēmējdarbības modelis, kas nav reprezentatīvs. Tā vietā Komisijai vajadzējis iekļaut lielus un vidēji lielus ražotājus, piemēram, *Jabil*.
- (19) Komisija noraidīja šo argumentu, jo izlasē bija iekļauti daudzi lieli un vidēji lieli moduļu ražotāji. *Waris* un *Sillia* tika iekļauti izlasē, lai nodrošinātu plašāku ģeogrāfisko pārstāvību.
- (20) Pēc procedūras sākšanas Komisijai no izlases bija jāizslēdz uzņēmums *Sillia*, kas nesadarbojās. Rezultātā atlikušie izlasē iekļautie Savienības ražotāji veidoja 38,8 % no kopējā ES moduļu pārdošanas apjoma un 55 % no to kopējā ražošanas apjoma Savienībā. Attiecībā uz elementiem tie veidoja 76,6 % no kopējā ES pārdošanas apjoma un 77 % no kopējā ražošanas apjoma Savienībā. Tādēļ korigētā izlase joprojām bija uzskatāma par Savienības ražošanas nozares reprezentatīvu izlasi.

1.6.2. Importētāju atlase

- (21) Lai lemtu, vai ir vajadzīga atlase, un vajadzības gadījumā veidotu izlasi, Komisija aicināja nesaistītos importētājus sniegt informāciju, kas norādīta paziņojumā par procedūras sākšanu.
- (22) Divi nesaistīti importētāji sniedza prasīto informāciju un piekrita iekļaušanai izlasē. Nemot vērā šo nelielo skaitu, Komisija nolēma, ka atlase nav vajadzīga.

1.6.3. Ražotāju eksportētāju atlase

- (23) Nemot vērā ražotāju eksportētāju acīmredzami lielo skaitu, paziņojumā par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu dempinga noteikšanai saskaņā ar pamatregulas 17. pantu tika paredzēta atlase. Lai lemtu, vai būtu vajadzīga atlase, un vajadzības gadījumā veidotu izlasi, Komisija aicināja visus zināmos ĶTR ražotājus eksportētājus sniegt paziņojumā par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu norādīto informāciju. Tika saziņa arī ar attiecīgās valsts iestādēm.
- (24) Astoņdesmit viens attiecīgās valsts ražotājs eksportētājs (nereti – vairāku uzņēmumu grupas) sniedza pieprasīto informāciju un piekrita iekļaušanai izlases. Saskaņā ar pamatregulas 17. panta 1. punktu Komisija izveidoja izlasi no trim grupām, pamatojoties uz lielākajiem reprezentatīvajiem eksporta apjomiem uz Savienību, kurus atvēlētajā laikā bija iespējams pienācīgi izmeklēt. Visas trīs eksportēja moduļus uz ES, viena no tām – arī elementus. Saskaņā ar pamatregulas 17. panta 2. punktu ar visiem zināmajiem attiecīgajiem ražotājiem eksportētājiem un attiecīgās valsts iestādēm notika saziņa par izlases veidošanu. Piezīmes netika iesniegtas.
- (25) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka ražotāju eksportētāju izlase nav piemērota, jo tā būtiski atšķiras no Savienības ražotāju izlases pēc izlasē iekļauto uzņēmumu ražošanas apjoma un ražošanas jaudas.

- (26) Kā skaidrots 24. apsvērumā, Komisija izveidoja izlasi, pamatojoties uz lielākajiem reprezentatīvajiem eksporta apjomiem uz Savienību, kurus atvēlētajā laikā bija iespējams pienācīgi izmeklēt. Saskaņā ar pamatregulas 17. pantu atlasei ir jābūt statistiski derīgai, pamatojoties uz atlases laikā pieejamo informāciju, vai ar vislielāko pārstāvēto ražošanas, pārdošanas vai eksporta apjomu, kuru atvēlētajā laikā ir iespējams pienācīgi izmeklēt. Tādēļ izlase iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem jābūt reprezentatīviem attiecībā pret ražotājiem eksportētājiem, nevis to līdzniekiem Savienībā. Kā savā judikatūrā apstiprinājusi Eiropas Savienības Tiesa, ražotāju eksportētāju izlasei nav precīzi jāatbilst Savienības ražotājiem⁽¹⁵⁾. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.

1.7. Atbildes uz anketas jautājumiem un pārbaudes apmeklējumi

- (27) Komisija nosūtīja anketas trijiem izlasē iekļautajiem ĶTR ražotājiem eksportētājiem, deviņiem Savienības ražotājiem un vairāk nekā 100 citām ieinteresētajām personām, piemēram, nesaistītajiem importētājiem, augšupējiem un lejupējiem uzņēmumiem, kas bija pieteikušies paziņojumos par procedūras sākšanu noteiktajos termiņos.
- (28) Komisija pieprasīja un pārbaudīja visu informāciju, ko tā uzskatīja par nepieciešamu, lai konstatētu dempingu, tā nodarīto kaitējumu un Savienības intereses. Pārbaudes apmeklējumi saskaņā ar pamatregulas 16. pantu tika veikti šādu ieinteresēto personu telpās.

Ražotāji Savienībā:

- SolarWorld Group, Bonn, Vācija,
- Jabil, Kwidzyn, Polija,
- WARIS S.r.l., Borgo Chiese, Itālija,
- divi anonīmi moduļu ražotāji un divi anonīmi elementu ražotāji.

Importētāji:

- IBC Solar AG, Vācija,
- BayWa r.e. Solar Energy Systems GmbH, Vācija.

Augšupējie ekonomikas dalībnieki:

- Wacker Chemie AG, Vācija.

Ražotāji eksportētāji Ķīnas Tautas Republikā:

- Chint Solar, Hangzhou,
- Jinko Solar, Shanghai un Shangrao,
- Trina Solar, Changzhou.

Ražotāji analogajā valstī:

- Sunengine Corporation, Hukou, Taivāna.

1.8. Informācijas izpaušana

- (29) Komisija 2016. gada 20. decembrī visām ieinteresētajām personām izpauða būtiskos faktus un apsvērumus, uz kuru pamata tā plāno saglabāt spēkā esošos antidempinga pasākumus, un aicināja visas ieinteresētās personas sniegt piezīmes. Komisija izvērtēja ieinteresēto personu piezīmes un attiecīgā gadījumā ņēma tās vērā. Pēc

⁽¹⁵⁾ Eiropas Savienības Tiesas 2015. gada 10. septembra spriedums lietā C-687/13 Fliesen-Zentrum/Hauptzollamt (prejudiciāls nolēmums), 87.–90. apsvērums.

informācijas izpaušanas Ķīnas Tirdzniecības palāta, Wacker, Solar Power Europe ("SPE") un Solar Alliance for Europe ("SAFE") pieprasīja uzsklausīšanu pie tirdzniecības procedūru uzsklausīšanas amatpersonas, un tā tika nodrošināta.

- (30) Pēc tam, kad 379. apsvērumā minētā komiteja sniedza atzinumu, Komisija informēja par nodomu samazināt laikposmu, kurā pasākumi tiktu piemēroti nevis 24, bet 18 mēnešus. Komisija aicināja ieinteresētās personas sniegt piezīmes par šo aspektu.

2. ATTIECĪGAIS RAŽOJUMS UN LĪDZĪGAIS RAŽOJUMS

2.1. Attiecīgais ražojums

- (31) Attiecīgais ražojums ir Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtīti kristāliskā silīcija fotoelektriskie moduļi vai paneļi un tāda veida elementi, ko izmanto kristāliskā silīcija fotoelektriskajos moduļos vai paneļos (elementa biezums nepārsniedz 400 mikrometrus) ("pārskatāmais ražojums" vai "attiecīgais ražojums"), uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (Tarīc kodi 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39), ja vien tie nav tranzītā Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) V panta nozīmē.

- (32) No pārskatāmā ražojuma definīcijas ir izslēgti šādi ražojuma veidi:

- ar saules enerģiju darbināmas uzlādes ierīces, kas sastāv no mazāk nekā sešiem elementiem, ir pārnēsājamas un nodrošina elektroenerģiju ierīcēm vai uzlādē akumulatorus,
- plānkārtiņu fotoelektriskie ražojumi,
- kristāliskā silīcija fotoelektriskie ražojumi, kas ir pastāvīgi integrēti tādās elektriskajās ierīcēs, kuru funkcija nav enerģijas ražošana un kuru patērieto elektroenerģiju ražo integrētais(-ie) kristāliskā silīcija fotoelektriskais (-ie) elements(-i),
- moduļi vai paneļi, kam spriegums nepārsniedz 50 V (līdzstrāva) un jauda nepārsniedz 50 W un kas paredzēti vienīgi tiešai lietošanai akumulatoru uzlādei sistēmās ar tādām pašām sprieguma un jaudas īpašībām.

- (33) Fotoelektriskie moduļi un elementi pārveido saules gaismu elektroenerģijā. Pārveidošanu nodrošina elementi, kas absorbē gaismu un ar kristāliska silīcija starpniecību pārvērš to elektroenerģijā.

2.2. Līdzīgais ražojums

- (34) Izmeklēšanā konstatēts, ka visiem turpmāk minētajiem ražojumiem ir vienas un tās pašas fizikālās, ķīmiskās un tehniskās pamatīpašības un viens un tas pats pamatizmantojums:

- attiecīgajam ražojumam,
- ĶTR ražotajam un Savienībā pārdotajam ražojumam,
- ĶTR ražotajam un citos tirgos pārdotajam ražojumam,
- Taivānā (analogā valsts) ražotajam un tās iekšzemes tirgū pārdotajam ražojumam un
- Savienības ražošanas nozares Savienībā ražotajam un pārdotajam ražojumam.

- (35) Tāpēc Komisija nolēma, ka minētie ražojumi uzskatāmi par līdzīgiem ražojumiem pamatregulas 1. panta 4. punkta nozīmē.

3. DEMPINGS

3.1. Ievadpiezīmes

- (36) Komisija saskaņā ar pamatregulas 11. panta 2. punktu pārbaudīja, vai pašlaik notiek demplings un vai tas varētu turpināties vai atkārtoties pēc spēkā esošo ĶTR importam piemēroto pasākumu iespējamās izbeigšanas.

3.2. Dempings pārskatīšanas izmeklēšanas periodā

3.2.1. Analogā valsts

- (37) Tā kā tiek uzskatīts, ka ĶTR nav tirgus ekonomikas valsts, tad saskaņā ar pamatregulas 2. panta 7. punkta a) apakšpunktu normālo vērtību noteica, pamatojoties uz cenu tirgus ekonomikas trešā valstī. Tālab bija jāizvēlas analogā valsts.
- (38) Sākotnējā izmeklēšanā analogā valsts bija Indija. Paziņojumā par procedūras sākšanu Komisija informēja ieinteresētās personas, ka tā paredzējusi par potenciālajām analogajām valstīm izvēlēties ASV un Indiju (kā bija lūdzis pieprasījuma iesniedzējs), kā arī Japānu, Malaiziju, Dienvidkoreju un Taivānu.
- (39) Komisija par analogās valsts izvēli saņēma piezīmes no sešām ieinteresētajām personām. Visas minētās personas atbalstīja Taivānas izvēli. Viena no tām kā alternatīvu atbalstīja Dienvidkoreju. Vienlaikus visas minētās personas iebilda pret ASV izmantošanu spēkā esošo tirdzniecības aizsardzības pasākumu un iekšzemes subsīdiju radīto izkroplojumu dēļ. Trīs personas arī iebilda pret Indiju tās iekšzemes neefektivitātes dēļ.
- (40) Pēc sazināšanās ar visiem zināmajiem līdzīgā ražojuma ražotājiem visās potenciālajās analogajās valstīs Komisijai izdevās panākt, ka ar to sadarbojas viens Taivānas un viens ASV ražotājs. Taivānas ražotājs, kas sadarbojās, ražoja galvenokārt elementus, bet pārdeva gan moduļus, gan elementus. Lielāko daļu šī ražotāja pārdoto moduļu ražoja trešās personas uz atlīdzības (*tolling*) līguma pamata, ar kuru saskaņā trešā persona saņem elementus un atlīdzības maksu, bet piegādā moduļus. Daži moduļi tika vienkārši nopirkti no trešām personām, kurām ražotājs, kas sadarbojās, pārdeva elementus. Visi minētie moduļi pēc tam tika pārdoti, izmantojot ražotāja, kas sadarbojās, zīmolu. ASV ražotājs, kas sadarbojās, ir saistīts ar lielāko Savienības ražotāju *SolarWorld* un ražoja gan elementus, gan moduļus, bet iekšzemē pārdeva tikai moduļus.
- (41) Gan Taivānas, gan ASV tirgi, šķiet, ir konkurētspējīgi, un tajos darbojas vairāki iekšzemes ražotāji un notiek būtisks imports no ārzemēm. Tomēr ASV saules enerģijas paneļu tirgu aizsargā antidempinga un kompensācijas maksājumi, kas ir noteikti importam no Ķīnas, un antidempinga maksājumi importam no Taivānas. Taivāna šādus pasākumus nav noteikusi.
- (42) Tā kā ASV ražotājs, kas sadarbojās, PIP laikā nepārdeva elementus iekšzemes tirgū un, pretēji ASV, Taivānas tirgu neaizsargā tirdzniecības aizsardzības pasākumi, Komisija uzskatīja Taivānu par piemērotāku tirgus ekonomikas trešo valsti.
- (43) Pēc informācijas izpaušanas divas ieinteresētās personas apgalvoja, ka Komisija izvēlējusies nepiemērotu analogās valsts ražotāju, jo tas ražo mazākus elementu daudzumus nekā ražotāji eksportētāji un tā moduļus saskaņā ar atlīdzības līgumu ražo trešās personas.
- (44) Saskaņā ar pamatregulas 2. panta 7. punktu Komisija neizvēlas analogās valsts ražotājus. Tā izvēlas tirgus ekonomikas trešās valstis. Kaut arī Komisijas pielika lielas pūlēm panākt plašu sadarbību visās potenciālajās analogajās valstīs, tomēr sadarbojās tikai viens Taivānas ražotājs. Turklat minētais ražotājs visā izmeklēšanā bija arī vienīgais ražotājs, kurš sadarbojās un kurš pārdeva gan moduļus, gan elementus. Visbeidzot, Taivānas ražotājs, kas sadarbojās, darbojas tirgus ekonomikas trešā valstī, kuras izvēli par analogo valsti šajā lietā atbalstīja visas personas, kuras bija sniegušas piezīmes par šo jautājumu, ieskaitot vienu no divām personām, kuras izvirzīja šo apgalvojumu. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts, jo nepastāvēja alternatīvas, un izvēle, nemot vērā lietas apstākļus, bija atbilstoša.

3.2.2. Normālā vērtība

- (45) Lai saskaņā ar pamatregulas 2. panta 7. punkta a) apakšpunktu noteiktu normālo vērtību, par pamatu tika izmantota informācija, kas tika saņemta no analogās valsts ražotāja, kurš sadarbojās.
- (46) Vispirms Komisija saskaņā ar pamatregulas 2. panta 2. punktu pārbaudīja, vai analogās valsts ražotāja kopējais iekšzemes pārdošanas apjoms ir reprezentatīvs. Saskaņā ar minēto noteikumu iekšzemes pārdošanas apjoms ir reprezentatīvs, ja šī ražotāja un līdzīgā ražojuma kopējais iekšzemes pārdošanas apjoms neatkarīgiem pircējiem iekšzemes tirgū ir vismaz 5 % no katra ražotāja eksportētāja attiecīgā ražojuma kopējā eksporta pārdošanas apjoma uz Savienību pārskatīšanas izmeklēšanas periodā. Attiecībā uz līdzīgā ražojuma reprezentatīvo iekšzemes pārdošanas apjomu par normālo vērtību tika izmantotas rentablās iekšzemes cenas. Ja līdzīgā ražojuma iekšzemes pārdošanas apjoms nebija reprezentatīvs, tad saskaņā ar pamatregulas 2. panta 3. un 6. punktu aprēķināja salikto normālo vērtību. Ja līdzīgais ražojums netika pārdots reprezentatīvos daudzumos, Komisija arī izlēma nepiemērot 2. panta 2. punkta pēdējo teikumu, jo reprezentatīvais pārdošanas apjoms katrā uzņēmumā bija zemāks par 1 %, kas ir pārāk mazs apjoms, lai tas būtu reprezentatīvs minētā noteikuma nozīmē.
- (47) Saliktā normālā vērtība tika aprēķināta, pie analogās valsts ražotāja, kas sadarbojās, līdzīgā ražojuma vidējam ražošanas izmaksām pārskatīšanas izmeklēšanas periodā pieskaitot:
- vidējās svērtās pārdošanas, vispārējās un administratīvās ("PVA") izmaksas, kas pārskatīšanas izmeklēšanas periodā radušās analogās valsts ražotājam, kas sadarbojās, pārdodot līdzīgo ražojumu iekšzemes tirgū parastā tirdzniecības apritē, un
 - vidējo svērto peļnu, ko pārskatīšanas izmeklēšanas periodā guvis analogās valsts ražotājs, kas sadarbojās, pārdodot līdzīgo ražojumu iekšzemes tirgū parastā tirdzniecības apritē.
- (48) Attiecībā uz ražojuma veidiem, kuri tika pārdoti iekšzemes tirgū, tika pieskaitītas šo ražojuma veidu vidējās PVA izmaksas un peļņa, kas gūta darījumos ar šiem veidiem iekšzemes tirgū parastā tirdzniecības apritē. Attiecībā uz ražojuma veidiem, kuri iekšzemes tirgū netika pārdoti nemaz, tika pieskaitītas šo ražojuma veidu vidējās svērtās PVA izmaksas (no 2 % līdz 5 %) un peļņa (no 1,5 % līdz 6 %), kas gūta darījumos iekšzemes tirgū parastā tirdzniecības apritē.
- (49) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka, aprēķinot salikto normālo vērtību, Komisija nav nēmusi vērā Ķīnas tā dēvēto "pirmā līmeņa uzņēmumu"⁽¹⁶⁾ struktūrālās izmaksu priekšrocības. Šī persona norādīja, ka šajā sakārā no ražošanas izmaksām būtu bijis jāatņem 22 %. Tā arī iebilda pret to, ka Komisija salikto normālo vērtību aprēķina, PVA izmaksas un peļņu pieskaitot ražošanas izmaksām. Šī persona norādīja, ka šādi notiek divkārša pieskaitīšana, jo jebkurā atlīdzības maksā jau būtu iekļautas PVA izmaksas un peļņa.
- (50) Cita ieinteresētā persona apgalvoja, ka Komisija nav norādījusi analogās valsts ražotāja saražoto elementu un saskaņā ar atlīdzības līgumu izgatavoto moduļu ražošanas un pārdošanas apjoma sadalījumu un reprezentativitāti. Šī persona uzskata, ka Komisija nav izskaidrojusi, kā aprēķinātas saskaņā ar atlīdzības līgumu izgatavoto moduļu ražošanas izmaksas. Šis pats uzņēmums lūdza Komisiju sniegt papildu informāciju par to, kā aprēķināta elementu un moduļu saliktā normālā vērtība. Turklat Komisijai esot jāsniedz informācija par atlīdzības līguma partnera izmaksu struktūru un lielumu, lai noteiktu, vai tas varēja pienācīgi izmantot apjomradītus ietaupījumus un vai pārstrādātājam samaksātā atlīdzības maksa bija reprezentatīva. Komisijai būtu arī jānovērtē analogās valsts ražotāja samaksātās atlīdzības maksas reprezentativitāte, salīdzinot to ar atlīdzības maksu, ko par šādu pašu pakalpojumu Savienībā ir sapēmis Jabil.

⁽¹⁶⁾ Bloomberg New Energy Finance ("BNEF") definē, ka pirmā līmeņa uzņēmumi ir "lieli" jeb "bankām izdevīgi" saules enerģijas moduļu piegādātāji. "Izdevīgums bankām" – varbūtība, ka bankas piedāvās pilnībā nodrošinātu aizņēmuma finansējumu projektiem, kas izmanto saules enerģijas ražojumus, – ir galvenais kritērijs, pēc kā notiek iedalīšana līmeņos. Bankas un to tehnisko pienācīgo pārbaužu veicēji joti nelabprāt atklāj "baltojus sarakstos" iekļautos pienēmamos ražojumus. Tādēļ Bloomberg New Energy Finance savus kritērijus nosaka pēc tā, kādi darījumi noslēgti iepriekš (izmantojot savas datubāzes uzskaiti). Šikāk sk.: BNEF PV Module Maker Tiering System, 2016. gada 4. novembris, pieejams: https://data.bloomberg.com/bnef/sites/4/2012/12/bnef_2012-12-03_PVModuleTiering.pdf, skatīts 7.11.2016.

- (51) Kā minēts iepriekš, ja bija nepieciešams aprēķināt salikto normālo vērtību, tā tika aprēķināta, balstoties uz pamatregulas 2. panta 3. punktu (proti, ražošanas izmaksām izcelsmes valstī pieskaitot PVA izmaksas un peļņu). Apgalvotās Ķīnas pirmā līmeņa uzņēmumu izmaksu priekšrocības šajos aprēķinos nav jāņem vērā, jo pamatregula nenosaka, ka būtu pamats tā darīt. Turklat attiecīgajās piezīmēs nebija skaidri norādīts, kā ieinteresētā persona ieguvusi šos 22 %. Komisija arī nepiekrita, ka PVA izmaksu un peļņas saskaitīšana izraisītu divkāršu pieskaitīšanu. Tirgus ekonomikas apstākļos jebkura pārdotā izejmateriāla vai sniegta pakalpojuma cenā būs iekļauta daļa no piegādātāja PVA izmaksām un peļņas. Tādēļ šis apgalvojums ir pretrunā tam, kā saskaņā ar pamatregulas 2. panta 3. punktu būtu jāaprēķina saliktā normālā vērtība.
- (52) Kā minēts iepriekš, Komisija novērtēja analogās valsts ražotāja iekšzemes pārdošanas apjoma reprezentativitāti. Tomēr detalizēti šīs pārbaudes rezultāti un ražošanas un pārdošanas apjomi nevar tikt izpausti, jo tie ir minētā ražotāja konfidenciāla komerciāla informācija. Saskaņā ar atlīdzības līgumu izgatavoto moduļu ražošanas izmaksas veidoja moduļos izmantoto elementu ražošanas izmaksas un atlīdzības maksa. Saistībā ar sīkāku informāciju par to, kā aprēķina elementu un moduļu salikto normālo vērtību, Komisija norādīja, ka šis ziņas ir konfidenciāla komerciāla informācija. Turklat daļa no tās, piemēram, apstrādātāju izmaksu struktūra, ir ne tikai konfidenciāla, bet arī Komisijai un analogās valsts ražotājam nepieejama. Saistībā ar šo pieprasījumu ārkārtīgi liela nozīme ir tam, ka ieinteresētā persona neapstrīd Taivānas izvēli par piemērotu tirgus ekonomikas trešo valsti. Savā iepriekšējā viedoklī ieinteresētā persona atzinīgi vērtēja šādu izvēli, noraidot ASV un Indiju, jo atzina tās par nepiemērotām analogajām valstīm. Nav nekādu pazīmju vai argumentu, ko būtu izvirzījusi kāda ieinteresētā persona, ka pakalpojuma sniedzēji analogās valsts ražotājam piemērotā tirgus ekonomikas trešā valstī nerīkojas saskaņā ar tirgus konjunktūru.
- (53) Tādēļ šie apgalvojumi tika noraidīti.

3.2.3. Eksporta cena

- (54) Komisija vispirms noteica eksporta cenu, balstoties uz eksporta cenām, ko faktiski samaksājuši neatkarīgi pircēji Savienībā vai kas tiem jāmaksā vai uz tālākpārdošanas cenām, ja attiecīgais produkts pārdots Savienībā ar saistītu importētāju starpniecību.
- (55) Lai novērtētu, vai cenas eksportam uz Savienību, nemot vērā saistību pastāvēšanu, ir uzticamas, cenas eksportam uz Savienību tika analizētas attiecībā pret saistībās noteikto minimālo importa cenu ("MIC"). Bija jāpārbauda, vai cena eksportam uz Savienību ir noteikta konkrētā līmenī galvenokārt saistībās noteiktās MIC dēļ un attiecīgi – vai tā ir uzticama. Šajā ziņā Komisija izvērtēja, vai cenas eksportam uz Savienību, nemot vērā katras izlasē iekļautā ražotāja eksportētāja vidējās svērtās cenas, ir būtiski augstākas par MIC. Komisija turklāt nēma vērā, kāda šī cena ir salīdzinājumā ar cenām eksportam uz trešām valstīm.
- (56) Visu izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju cenas eksportam uz Savienību vidēji bija MIC līmenī. Turklat to cena eksportam uz Savienību bija ievērojami augstāka par cenām eksportam uz trešām valstīm. Tādējādi saistības būtiski ietekmēja cenu eksportam uz Savienību, tādēļ tā nav uzticama.
- (57) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona pauða viedokli, ka šis konstatējums apstiprina, ka MIC kalpo par vispārēju cenu etalonu Savienības tirgum un tādējādi nosaka visu Savienībā pārdoto moduļu cenu līmeni neatkarīgi no tā, kur moduļi ražoti.
- (58) Komisija šādu saikni nesaskatīja. Fakts, ka izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji nevarēja pārdot par cenu, kas ir zemāka par MIC, jo tiem tika piemēroti saistību noteikumi, neliedz tā rīkoties citiem ĶTR un citu trešo valstu ražotājiem eksportētājiem, ja tas ir rentabli. Turklat MIC par etalonu nevar izmantot arī tādēļ, ka tā ir komerciāla konfidenciāla. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (59) Tā kā saistību dēļ šajā gadījumā attiecīgajiem Ķīnas ražotājiem eksportētājiem nebija iespējams noteikt uzticamu eksporta cenu, Komisija eksporta cenas noteikšanai apsvēra iespēju izmantot citu metodiku. Tā kā izlasē iekļautie

ražotāji eksportētāji saules enerģijas paneļus pārdeva pasaules tirgū, tad Komisija izmantoja to saules enerģijas paneļu vienības eksporta cenu, ko izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji pārdeva lielākajos eksporta tirgos ārpus ES (atkarībā no ražotāja eksportētāja – Čīlē, Indijā, Japānā un Singapūrā), kuros pārdošanas cenas neietvēra tirdzniecības aizsardzības maksājumus. Izrādījās, kas Indijā tiek piemēroti tirdzniecības aizsardzības pasākumi, taču Komisija 60. apsvērumā izklāstītā iemesla dēļ varēja izmantot to ražotāju eksportētāju datus, kuri minētos maksājumus nemaksāja. Pēc informācijas izpaušanas izrādījās, ka šie maksājumi PIP laikā vairs nebija spēkā (sk. 86. apsvērumu).

- (60) Ja ražotāji eksportētāji attiecīgo ražojumu eksportēja tieši neatkarīgiem pircējiem trešā valstī, tad saskaņā ar pamatregulas 2. panta 8. punktu vienības eksporta cena bija cena, kas faktiski samaksāta vai maksājama par attiecīgo ražojumu, to pārdodot eksportam uz attiecīgās trešās valsts tirgu.
- (61) Ja ražotāji eksportētāji attiecīgo ražojumu eksportēja uz trešo valsti ar tāda saistīta uzņēmuma starpniecību, kas darbojās kā importētājs, tad vienības eksporta cenu saskaņā ar pamatregulas 2. panta 9. punktu noteica, pamatojoties uz cenu, par kādu importētais ražojums pirmo reizi pārdots tālāk neatkarīgiem pircējiem attiecīgā trešās valsts tirgū. Šajā gadījumā, balstoties uz datiem, ko snieguši izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji un pārbaudījusi Eiropas Komisija, visām izmaksām, kas radušās starp importu un tālākpārdošanu, ieskaitot PVA izmaksas (no 0,05 % līdz 9 % atkarībā no attiecīgā uzņēmuma pažīnotajiem un pārbaudītajiem datiem) un uzkrāto peļņu (no 1 % līdz 3 % atkarībā no attiecīgā uzņēmuma pažīnotajiem un pārbaudītajiem datiem) tika veikta cenas korekcija. Šajā gadījumā pārdošanas darījumi, kas ietvēra antidempinga vai kompensācijas maksājumus, netika ķemti vērā, jo tie uzticami neatspoguļo cenu apstākļos, kad pasākumi nav noteikti. Tādēļ darījumi ASV, par kuriem bija veikti maksājumi, tika izslēgti, jo lielākā daļa šādu darījumu tika veikti ar saistītu importētāju starpniecību.
- (62) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka, aprēķinot eksporta cenu saskaņā ar 2. panta 9. punktu, Komisija kļūdaini veikusi korekciju saistīto tirgotāju ĶTR un Honkongā PVA izmaksām un peļņai.
- (63) Šī ieinteresētā persona norādīja, ka dažas korekcijas, iespējams, varētu ietver divkāršus pieskaitīšanu, proti, divkāršu tiešās pārdošanas izdevumu pieskaitīšanu (jo tās jau bijušas iekļautas PVA izmaksās). Šī persona arī norādīja, ka tās dempinga līmenis, salīdzinot ar tās cenu samazinājuma (*undercutting*) līmeni, varētu liecināt par noteiktām kļūdām aprēķinos.
- (64) Komisija pieņēma minētos apgalvojumus. Attiecībā uz ĶTR un Honkongas tirgotājiem tika veiktas attiecīgas korekcijas saskaņā ar pamatregulas 2. panta 10. punkta i) apakšpunktu, nevis 2. panta 9. punktu. Komisija arī koriģēja aprēķinus, lai izvairītos no konkrētu summu divkāršas pieskaitīšanas. Turklat pēc piezīmes par dempingu un cenu samazinājumu Komisija savos aprēķinos konstatēja pārrakstīšanās kļūdu un to izlaboja. Aprēķinu izmaiņas neietekmē secinājumu un priekšlikumu. Tomēr minētā persona tika informēta par izmaiņām, kas tika izdarītas pēc tās piezīmēm par galīgo informācijas izpaušanu, un tai tika ļauts vajadzības gadījumā vēlreiz iesniegt piezīmes.
- (65) Lai noteiktu eksporta cenu, iepriekšminētajā kārtībā noteiktā vienības eksporta cena tika reizināta ar PIP laikā uz Savienību pārdotajiem apjomiem.
- (66) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apšaubīja trešo valstu eksporta cenu izmantošanu. Šī persona norādīja, ka Čīlē un Singapūrā ir ierobežots saules enerģijas iekārtu skaits, un tās veido nelielu daļu no ĶTR kopējā elementu un moduļu eksporta. Šī pati persona arī lūdza Komisiju informēt par eksporta pārdošanas apjoma sadalījumu aprēķinātajā eksporta cenā (pa valstīm), kā arī vidējās svērtajās eksporta cenās katrā no četrām izvērtētajām eksporta valstīm, proti, Čīlē, Indija, Japānā un Singapūrā.
- (67) Cita ieinteresētā persona apgalvoja, ka aprēķinu metodikas izmaiņas un trešo valstu cenu izmantošana eksporta cenu aprēķināšanā ir pretrunā pamatregulas 11. panta 9. punktam, kā to interpretējusi Vispārējā tiesa ⁽¹⁷⁾.
- (68) Kā jau skaidrots, Komisija attiecībā uz katru izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju izmantoja tā lielākos eksporta tirgus. Čīlē un Singapūrā nav mazas konkrētā(-o) izlasē iekļautā(-o) ražotāja(-u) eksportētāja(-u) tirgus daļas.

⁽¹⁷⁾ T-143/06 MTZ Polyfilms/Padome, EU:T:2009:441, 38.–52. punkts.

Saistībā ar lūgumu sadalīt eksporta pārdošanas apjomu aprēķinātajā eksporta cenā pa valstīm un vidējās svērtajās eksporta cenās katrā no četrām attiecīgajām eksporta valstīm Komisija norāda, ka šīs ziņas ir konfidenciāla komerciāla informācija. Turklat šī informācija tika iegūta no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem. Pēc tam īpašajā informācijas izpaušanas reizē šī informācija šiem ražotājiem eksportētājiem tika atgriezta, lai tie varētu pārbaudīt, vai tā attiecīgajos aprēķinos izmantota pareizi. No izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem netika saņemtas piezīmes par šo problēmu. Lai ilustrētu šo argumentu, var norādīt šādus diapazonus: Čīle 12–18 % no attiecīgā(-o) ražotāja(-u) eksportētāja(-u) eksporta; Indija 9–15 % no attiecīgā(-o) ražotāja(-u) eksportētāja(-u) eksporta; Japāna 12–22 % no ražotāja(-u) eksportētāja(-u) eksporta; Singapūra 40–60 % no ražotāja(-u) eksportētāja(-u) eksporta.

- (69) Saistībā ar metodikas maiņu, kā acīm redzami izriet no pamatregulas 11. panta 9. punkta, metodikai, ko izmanto pārskatīšanā, lai aprēķinātu dempinga starpību, patiesām parasti jābūt tādai pašai kā sākotnējā izmeklēšanā izmantotajai, kuras rezultātā tika noteikti antidempinga pasākumi. Tomēr minētajā noteikumā ir paredzēts izņēmums, kas ļauj piemērot atšķirīgu metodiku lietās, kurās mainījušies apstākļi. Kā jau skaidrots, tika izvērtēta saistību ietekme uz cenām eksportam uz Savienību un konstatēts, ka MIC pastāvēšana šīs cenas dara neuzticamas. Saskaņā ar 11. panta 9. punktu, tā kā ir mainījušies apstākļi, Komisijai bija tiesības piemērot metodiku, kas atšķirās no sākotnējā izmeklēšanā izmantotās. Spriedumā, uz kuru atsaucās ieinteresētā persona, šāda iespēja ir tieši paredzēta, bet Padome nolēma to neizmantot. Visbeidzot, Komisijas pieeju apstiprina Eiropas Savienības Tiesa (18).
- (70) Tādēļ šie apgalvojumi tika noraidīti.

3.2.4. *Salīdzinājums*

- (71) Komisija salīdzināja normālo vērtību ar saules enerģijas paneļu eksporta cenām izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju lielākajos eksporta tirgos ārpus Savienības (atkarībā no izlasē iekļautā ražotāja eksportētāja – Čīlē, Indijā, Japānā un Singapūrā).
- (72) Saskaņā ar pamatregulas 2. panta 10. punktu gadījumos, kad to pamatoja vajadzība nodrošināt taisnīgu salīdzinājumu, Komisija koriģēja normālo vērtību un/vai eksporta cenu, nemot vērā atšķirības, kas ietekmē cenas un cenu salīdzināmību. Tika veiktas korekcijas attiecībā uz transportu un apdrošināšanu (0,02–7 % atkarībā no datiem, kas paziņoti un pārbaudīti par attiecīgo uzņēmumu), pakalpojumu, iekraušanas un papildu izmaksām (0–1 % atkarībā no datiem, kas paziņoti un pārbaudīti par attiecīgo uzņēmumu), kredītizmaksām (0,05–0,5 % atkarībā no datiem, kas paziņoti un pārbaudīti par attiecīgo uzņēmumu) un bankas maksājumiem (0–0,03 % atkarībā no datiem, kas paziņoti un pārbaudīti par attiecīgo uzņēmumu).

3.2.5. *Dempinga starpība*

- (73) Attiecībā uz izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem Komisija saskaņā ar pamatregulas 2. panta 11. un 12. punktu salīdzināja katra līdzīgā ražojuma veida vidējo svērto normālo vērtību analogajā valstī ar attiecīgā ražojuma atbilstīgā veida vidējo svērto eksporta cenu.
- (74) Šādi noteiktās dempinga starpības ir diapazonā no 23,5 % līdz 31,5 %.
- (75) Kā minēts 48. apsvērumā, cenu eksportam uz Savienību būtiski ietekmēja saistības, tādēļ tā nav uzticama. Neraugoties uz to, pilnīguma labad Komisija salīdzināja katra līdzīgā ražojuma veida vidējo svērto normālo vērtību analogajā valstī ar attiecīgā ražojuma atbilstīgā veida vidējo svērto eksporta cenu uz Savienību. Uz šā pamata tika konstatētas dempinga starpības PIP laikā, kuras, izteiktas procentos no CIF cenas ar piegādi līdz Savienības robežai pirms nodokļu samaksas, bija 8,9–14,8 %.
- (76) Šie aprēķini apliecināja dempingu ražotājiem eksportētājiem, kuriem PIP laikā bija noteiktas saistības. Jāatgādina, ka saistību MIC nebija balstīta uz dempinga starpību. Tādējādi saistības nebija pilnībā likvidējušas sākotnējā izmeklēšanā konstatēto dempingu.

⁽¹⁸⁾ C-374/12, Valimar pret Nachalnik na Mitnitsa Varna, EU:C:2014:2231, 40.–49. punkts.

- (77) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona, kas nebija izlasē iekļauts ražotājs eksportētājs, sūdzējās par to, ka netika sniegtā informācija par dempinga starpības aprēķinu.
- (78) Komisija norādīja, ka detalizēts aprēķins tika sniegts izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, kas bija snieguši datus, un tie to pārbaudīja. Tādas informācijas izpaušana trešām personām, kura pārsniedz vispārīgajā informācijas dokumentā un šajā regulā sniegtā jēgpilno kopsavilkumu, pārkāptu piemērojamos noteikumus par nepieciešamību līdzsvarot komercinformācijas konfidencialitāti un procesuālās tiesības.

3.3. Dempinga turpināšanās iespējamība

- (79) Kā jau iztirzāts 55.–59. apsvērumā, visu izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju cenas eksportam uz Savienību vidēji bija MIC līmenī. Turklat to cena eksportam uz Savienību bija ievērojami augstāka par cenām eksportam uz trešām valstīm. Tādējādi ir ļoti iespējams, ka tad, ja saistību nebūtu, cena eksportam uz Savienību samazinātos līdz eksporta cenām uz citām trešām valstīm. Tādēļ iespējamā dempinga starpība, ja pasākumi nebūtu noteikti, būtu diapazonā no 23,5 % līdz 31,5 %, kā konstatēts 74. apsvērumā. Šīs dempinga starpības ir ievērojami lielākas par tām, kas tika noteiktas, balstoties uz cenu eksportam uz Savienību PIP (kura moduļiem bija 400 EUR/kW–700 EUR/kW, elementiem – 100 EUR/kW–400 EUR/kW). Kā konstatēts 75. apsvērumā, minētās dempinga starpības ir diapazonā no 8,9 % līdz 14,8 %.
- (80) Analizējot, vai pastāv iespējamība, ka, pasākumiem zaudējot spēku, dempings varētu turpināties, Komisija arī analizēja šādus elementus: Savienības tirgus pievilcīgumu, ražošanas jaudu un patēriņu attiecīgajā valstī.

3.3.1. Savienības tirgus pievilcīgums

- (81) 2012. gadā Savienības tirgus veidoja līdz 60 % no gadā pasaulei no jauna uzstādītās jaudas. Kopš tā laika tā nozīme ir sarukusi līdz 14 % (2015. gadā), kā norādīts 197. apsvērumā. Paredzams, ka tā daļa nākotnē joprojām būs nozīmīga. Tomēr prognozes par Savienības tirgus izaugsmi gadā pasaulei no jauna uzstādītās jaudas ziņā ir pieticīgas, salīdzinot ar pārējo pasauli.
- (82) Tomēr Savienība joprojām ir svarīgs tirgus, kurā PIP gadā no jauna tika uzstādīta aptuveni 7,2 GW jauda, un trīs no tās dalībvalstīm (Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija) 2015. gadā bija desmit lielāko saules enerģijas moduļu tirgu vidū (¹⁹). Turklat Kanādas, Indijas un ASV noteiktie un pastiprinātie tirdzniecības aizsardzības pasākumi pret importu no ĶTR ir mazinājuši šo tirgu pievilcīgumu ĶTR ražotājiem eksportētājiem, tādējādi palielinot Savienības tirgus pievilcīgumu gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku.
- (83) Ķīnas ražotāji joprojām ir ļoti ieinteresēti Savienības tirgū. Kaut arī 2013. gadā tika ieviesti antidempinga un kompensācijas pasākumi, tie ir saglabājuši spēcīgu stāvokli Savienības tirgū. To moduļu tirgus daļa samazinājās no 66 % 2012. gadā līdz 41 % PIP, savukārt to elementu tirgus daļa pieauga no 7 % 2012. gadā līdz 16 % PIP. Tas atspoguļo tendenci, ka arvien vairāk Savienības ražotāju darbojas tikai moduļu ražošanas segmentā un elementus iepērk trešās valstīs. Tie nodrošina Savienības moduļu ražošanas apjomu. Minētais atspoguļo arī tendenci, ka šie ražotāji eksportētāji, kuriem ražotnes ir arī citās trešās valstīs, kas nav ĶTR, atsauc saistības un pārdod ražojumus Savienībai no minētajām trešām valstīm.
- (84) Turklat, kā tika apliecināts 2015. gada pretapiešanas izmeklēšanā, daži Ķīnas ražotāji centās izvairīties no pasākumiem, apejot tos caur Taivānu un Malaiziju – lielākajām trešām valstīm, kas importē Savienībā. Kopš pasākumu noteikšanas vairākas saistības ir atsauktas. Atsaukšana notikusi vai nu brīvprātīgi, vai pārkāpumu dēļ, vai saistību neizpildāmības dēļ (detalizētu informāciju sk. 6. zemsvītras piezīmē).

⁽¹⁹⁾ Desmit valstis, kurās 2015. gadā pievienota vislielākā jauda: 1. Ķīna (15 GW); 2. Japāna (11 GW); 3. ASV (7,3 GW); 4. Apvienotā Karaliste (3,7 GW); 5. Indija (2 GW); 6. Vācija (1,5 GW); 7. Koreja (1 GW); 8. Austrālija (900 MW); 9. Francija (879 MW); 10. Kanāda (600 MW). Avots: *Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe*, 13.–14. lpp.

- (85) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka, neraugoties uz tirdzniecības aizsardzības pasākumiem pret importu no ĶTR, ASV ir pievilkīgs tirgus stimulu un dabīgi ļoti spēcīgā saules starojuma dēļ. Turklat, kā norāda šī pati persona, pretēji iepriekš izklāstītajiem faktiem, Indija neesot noteikusi tirdzniecības aizsardzības pasākumus pret importu no ĶTR. Turklat Indija plānojot būtiski palielināt savu uzstādīto jaudu.
- (86) Saistībā ar ASV Komisija norādīja, ka minētā persona nav iesniegusi pierādījumus, ka stimuli pilnībā kompensē grūtības, kas izriet no ĶTR ražotājiem noteiktajiem maksājumiem. Komisija neapgalvoja, ka ASV tirgus būtu nepievilkīgs, – tā apgalvoja, ka maksājumu noteikšana mazinājusi tā pievilkīgumu. Indijā ierosinātais maksājums netika piemērots, un 2014. gada jūnijā tas zaudēja spēku. Tomēr, kaut arī Indijā maksājumi netiek piemēroti, Kanādas un ASV noteikto maksājumu dēļ gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, palielinātos Savienības tirgus pievilkīgums. Tas arī nepadara Savienības tirgu nepievilkīgu, jo visi iepriekš minētie pārējie apsvērumi paliek spēkā.

3.3.2. Ražošanas jauda un patēriņš attiecīgajā valstī

- (87) Visu ĶTR ražotāju eksportētāju, kuri sadarbojās šajā izmeklēšanā, jaudas pārpalikums ir aptuveni 33 %, kā norādīts to atbildēs uz atlases anketas jautājumiem. Tikai šiem uzņēmumiem vien PIP bija tāds jaudas pārpalikums (aptuveni 10 GW), kas būtu pietiekams visa Savienības tirgus pieprasījuma apmierināšanai. Norādāms, ka lielāko ražotāju, kuri sadarbojās, jaudas pārpalikuma apjoms ir daudz mazāks – to jaudas izmantojums ir diapazonā no 86 % līdz 97,8 %.
- (88) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apšaubīja šos datus, apgalvojot, ka četri lielākie Ķīnas ražotāji (*Trina, JA Solar, Jinko un Canadian Solar*) darbojas ar pilnu jaudu. Šī ieinteresētā persona norādīja, ka šie četri ražotāji veido vairāk nekā 40 % no kopējā Ķīnas eksporta (apmēram 11,2 GW). Tādējādi, lai sasniegtu Komisijas norādīto 43 % jaudas pārpalikumu 2016. gadā, visiem mazākajiem ražotājiem būtu jādarbojas, izmantojot tikai 20 % to jaudas. Ieinteresētā persona lūdza Komisiju sniegt sīkāku informāciju par to, kā aprēķināts vidējais rādītājs 43 %.
- (89) Komisija vispirms atzīmēja, ka visu ĶTR ražotāju eksportētāju, kuri sadarbojās šajā izmeklēšanā, aplēstais jaudas pārpalikums ir aptuveni 33 %, nevis 43 %. Turklat šīs personas minētie aprēķini ir balstīti uz pieņēmumu, ka izmeklēšanā sadarbotos JA Solar un Canadian Solar. Sie abi ražotāji izmeklēšanā nesadarbojās. Tādējādi Komisijai nav zināma to jauda un jaudas izmantojums, un tie netika ņemti vērā minētajos aprēķinos.
- (90) Tādēļ apgalvojums tika noraidīts.
- (91) Kopējā Ķīnas moduļu ražošanas jauda 2015. gadā tiek lēsta 96,3 GW/gadā, un ir gaidāms, ka 2016. gadā tā sasniegs 108 GW/gadā⁽²⁰⁾. Tajā pašā laikā pasaules pieprasījums 2015. gadā tika lēsts 50,6 GW, un tiek prognozēts, ka 2016. gadā tas pieauga līdz 61,7 GW⁽²¹⁾. Tātad Ķīnas ražotāju kopējais jaudas pārpalikums ievērojami pārsniedz pasaules pieprasījumu, proti, par 47,5 % 2015. gadā un par 42,9 % pārsniegs to 2016. gadā.
- (92) Vairākas personas apgalvoja, ka Ķīnas iekšzemes pieprasījums pēdējos gados ir audzis un 2016. gada pirmajā ceturksnī sasniedzis 50 % no Ķīnas saules enerģijas moduļu kopējās produkcijas. Kā tiek apgalvots, Ķīnā līdz 2020. gadam katru gadu būs nepieciešamas jaunas iekārtas ar aptuveni 20 GW jaudu. Tomēr, kā norādīts iepriekš un sīkāk izklāstīts 186.–195. apsvērumā, Ķīnas ražotāju eksportētāju jaudas pārpalikums nākotnē spētu apmierināt kopējo pasaules pieprasījumu, tostarp visos strauji augošajos tirgos, piemēram, pašā Ķīnā, Indijā, Japānā un Dienvidamerikā kopā.
- (93) Divas ieinteresētās personas apšaubīja Komisijas izmantotos datus par ĶTR jaudu un pasaules patēriņu. Vienu ieinteresētā persona apgalvoja, ka tuvākajā laikā būs nepieciešama papildu jauda, lai apmierinātu augošo pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtām ĶTR un citur. Šī persona norādīja, ka Komisija nav izteikusi pamatotus argumentus, ka apgalvotais ĶTR jaudas pārpalikums būtu paredzēts Savienības tirgum.

⁽²⁰⁾ Bloomberg New Energy Finance (“BNEF”) “Solar manufacturer capacity league table”; skaits 28.10.2016.

⁽²¹⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, 18. lpp.

- (94) Šīs piezīmes ir aplūkotas 190. un 191. apsvērumā.

3.3.3. Secinājums par dempinga turpināšanās iespējamību

- (95) Nenemot vērā to, ka saskaņā ar aplēsēm jaudas pārpalikums ĶTR ir ievērojams, un to, ka Savienības tirgus ir pievilkts tā lieluma un pārdošanas cenu ziņā, īpaši attiecībā uz cenu līmeni, kāds ir ĶTR eksportam uz trešām valstīm, un iepriekšējo pasākumu apiešanas praksi, Komisija ir secinājusi, ka ir liela iespējamība, ka antidempinga pasākumu atcelšana izraisītu ievērojamu saules enerģijas elementu un moduļu importa par dempinga cenām pieaugumu no ĶTR uz Savienību.

4. KAITĒJUMS

4.1. Savienības ražošanas nozares un Savienības ražošanas apjoma definīcija

- (96) Līdzīgo ražojumu Savienībā pārskatīšanas izmeklēšanas periodā ražoja vairāk nekā 100 ražotāji. Tie ir "Savienības ražošanas nozare" pamatregulas 4. panta 1. punkta nozīmē.
- (97) Visa pieejamā informācija par Savienības ražošanas nozari tika izmantota, lai noteiktu kopējo Savienības ražošanas apjomu PIP laikā, jo nebija pieejama pilnīga publiska informācija par ražošanas apjomu. Šī informācija ietvēra: makroekonomiskos datus, ko iesniedza pieprasījuma iesniedzējs, bet kurus tā vārdā savāca *Europressedienst* – neatkarīgs konsultāciju uzņēmums; ieinteresēto personu pirms procedūras sākšanas sniegtās atbildes par nostāju un izlasē iekļauto Savienības ražotāju pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.
- (98) Pamatojoties uz minēto, kopējais ražošanas apjoms Savienībā pārskatīšanas izmeklēšanas periodā tika lēsts aptuveni 3 409 MW moduļiem un 1 270 MW elementiem.

4.2. Attiecīgā Savienības tirgus noteikšana

- (99) Daļa no Savienības ražošanas nozares ir vertikāli integrēta un, ciktāl ir runa par elementu ražošanu, būtiska daļa no Savienības ražošanas nozares ražošanas apjoma bija paredzēta garantētam noietam (96 %). Tādēļ elementu brīvais tirgus bija ļoti maznozīmīgs. Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apstrīdēja pēdējo apgalvojumu, argumentējot, ka brīvais tirgus ir liela daļa no elementu tirgus kopā (aplēsts 3 409 MW apjomā, sk. 1.b tabulu). Komisija piekrita šim labojumam, jo Savienības garantētā nojeta tirgus patiešām veidoja tikai 31,8 % no kopējā elementu patēriņa. Tomēr tas nemaina konstatējumu, ka būtiska daļa Savienības ražošanas nozares saražoto elementu apjoma bija paredzēta garantētam noietam un neietekmē kaitējuma un Savienības interešu analīzi. Elementu brīvo tirgu tiešām galvenokārt apkalpo imports, nevis Savienības elementu ražotāju pārdošanas apjoms, nenemot vērā, ka lielākā daļa elementu ražotāju pēdējos gados tirgu ir pametuši.
- (100) Lai noskaidrotu, vai Savienības ražošanas nozarei joprojām tika nodarīts kaitējums, un lai noteiktu patēriņu un dažādos ekonomikas rādītājus, kas attiecas uz Savienības ražošanas nozares stāvokli, Komisija pārbaudīja, vai un kādā mērā analīzē jāņem vērā Savienības ražošanas nozares saražotā līdzīgā ražojuma turpmākais lietojums ("garantētam noietam").
- (101) Komisija analizēja šādus ekonomikas rādītājus, atsaucoties uz kopējo aktivitāti (ieskaitot garantēto nojetu ražošanas nozarē): patēriņš, pārdošanas apjoms, ražošanas apjoms, ražošanas jauda, jaudas izmantojums, izaugsme, ieguldījumi, krājumi, nodarbinātība, ražīgums, naudas plūsma, ienākums no ieguldījumiem, spēja piesaistīt kapitālu un dempinga starpības lielums. Attiecībā uz šiem rādītājiem Komisija atbilstoši sākotnējai izmeklēšanai konstatēja, ka garantētam nojetam paredzēto ražošanas apjomu tāpat ieteikmēja konkurence, ko radīja imports no attiecīgās valsts. Garantēta nojeta tirgum paredzētie elementi moduļu ražošanā bija galvenā sastāvdaļa. Tādēļ tiešā konkurence, kuru radīja moduļu imports no attiecīgās valsts un ar kuru saskārās Savienības

moduļu ražotāji, arī radīja netiešu spiedienu uz šajos moduļos izmantoto elementu pārdošanas cenu garantētā noieta tirgū un/vai ražošanas izmaksām. Turklat elementu imports no ĶTR palielināja spiedienu uz moduļu ražotājiem, kuri izmanto elementu ražošanu garantētam noietam. Tie konkurēja ne tikai ar trešās valstīs no Ķinas elementiem samontētajiem moduļiem, bet arī ar Savienībā no importētajiem Ķinas elementiem samontētajiem moduļiem.

- (102) Tādējādi, atšķirībā no citām lietām⁽²²⁾, kurās garantētā noieta tirgus un brīvā tirgus nošķiršanai bija nozīme kaitejuma analīzē, jo tika konstatēts, ka garantētam noietam paredzētie ražojumi tieši nekonkurē ar importu, Komisija šajā lietā konstatēja, ka attiecībā uz lielāko daļu ekonomikas rādītāju nebija pamata nošķirt garantētā noieta tirgu no brīvā tirgus.
- (103) Tomēr saistībā ar rentabilitati Komisija pievērsās vienīgi pārdošanai brīvajā tirgū. Cenas garantētā noieta tirgū tika noteiktas saskaņā ar dažādu cenu politiku (transfertcenu noteikšana virtuālās tirgus cenas līmeni, transferts, kura pamatā ir faktiskās izmaksas, utt.). Tādēļ tās ne vienmēr atspoguļoja nesaistītu pušu darījuma principam atbilstošas cenas un tās nevarēja ķemt vērā, vērtējot šo rādītāju.
- (104) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Savienības elementu ražošanas nozares stāvoklis būtu bijis jānovērtē atsevišķi garantētā noieta tirgum un brīvajam tirgum. Pirmkārt, tās apgalvoja, ka Komisija nav sniegusi pienācīgu pamatojumu tam, kā garantētā noieta tirgu tāpat ietekmējusi konkurence ar importu no ĶTR. Otrkārt, viena persona apgalvoja, ka, tā kā Komisija uzskatījusi, ka cenas garantētā noieta tirgū nebija uzticamas, lai novērtētu rentabilitati, tikpat maldīgi esot izdarīt secinājumu, ka tās saskārušas ar spiedienu moduļu importa dēļ. Treškārt, abu tirgu kopīga analīze esot pretrunā faktam, ka elementu patēriņš attiecīgajā periodā samazinājies mazāk nekā moduļu patēriņš. Varot apgalvot, ka tas nozīmē, ka nepastāv tieša saikne starp moduļu un elementu importu, kā arī starp elementu importa samazināšanos un elementu cenām brīvajā tirgū.
- (105) Pirmkārt, pretēji personu apgalvotajam, Komisija iepriekš 101. un 102. apsvērumā sniedza detalizētu pamatojumu tam, kā elementu garantētā noieta tirgu tāpat ietekmējusi konkurence ar importu no ĶTR. Tā kā elements ir moduļa ražošanas galvenā sastāvdaļa, tad moduļu imports no ĶTR rada netiešu spiedienu uz elementu pārdošanas cenu garantētā noieta tirgū, ja transfertcena ir balstīta uz virtuālu tirgus cenu. Alternatīvā gadījumā, kad transfertcena ir balstīta uz faktiskajām izmaksām, importētie elementi rada spiedienu uz uzņēmumiem, lai tie efektivizētu savu ražošanas procesu. Otrkārt, lai gan rentabilitātes novērtēšanai cenas garantētā noieta tirgū nav uzticamas, Komisija šo cenu dinamiku uzskatīja par nozīmīgu faktoru, lai novērtētu, vai garantētā noieta tirgū bija jākonkurē ar importu no ĶTR. Treškārt, Komisija neapgalvoja, ka pastāv tieša saikne starp moduļu un elementu importu. Tā norādīja, ka arī elementiem garantētā noieta tirgū bija tieši jākonkurē ar importētajiem elementiem un netieši jākonkurē ar importētajiem moduļiem, jo garantētā noieta tirgum paredzētos elementus izmanto moduļu ražošanā. Visbeidzot, ieinteresētā persona nepierādīja, ka nepastāv saikne starp elementu cenu brīvajā tirgū un elementu importa samazināšanos. 8.b tabulā redzams, ka laikā no 2014. gada, kad pasākumi bija pilnībā sākuši darboties, līdz PIP, elementu importam no Ķinas samazinoties gan no apjoma, gan tirgus daļas ziņā, Savienības elementu ražošanas nozares pārdošanas cenas pieauga. Tādējādi šie apgalvojumi tika noraidīti.
- (106) Pēc informācijas izpaušanas Ķinas valdība ("ĶV") apgalvoja, ka elementu garantētā noieta tirgus un brīvā tirgus kopīga analīze būtībā izslēdzot brīvā tirgus analīzi, jo tas veido tikai 4 % no elementu ražošanas kopējā apjoma Savienībā. Tādējādi Komisija iekšzemes ražošanas nozares stāvokli neesot izvērtējusi kopumā, tāpēc nav ievērotas Antidempinga nolīguma 3.1. panta objektivitātes prasības.
- (107) Komisijai nebija saprotams, kā garantētā noieta tirgus un brīvā tirgus kopīga analīze izslēdz brīvā tirgus analīzi. Komisija vairākus kaitējuma rādītājus, piemēram, rentabilitati, pārdošanas cenas un ienākumu no ieguldījumiem, analizēja tikai attiecībā uz brīvo tirgu. Turklat vairāki rādītāji tiek analizēti kumulatīvi pat gadījumos, kad tiek veikta atsevišķa garantētā noieta un negarantētā noieta tirgū analīze⁽²³⁾. Šie rādītāji bieži ir šādi: ražošanas apjoms, jauda, jaudas izmantojums, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem, nodarbinātība, ražīgums, krājumi

⁽²²⁾ Sk. citstarp Komisijas 2016. gada 28. janvāra Īstenošanas regulas (ES) 2016/113, ar ko Ķinas Tautas Republikas izcelsmes betona stiegrojuma stieņu no tērauda, kuriem ir paaugstināta izturība pret nogurumu, importam nosaka pagaidu maksājumu (OV L 23, 29.1.2016., 16.lpp.), 52.–56. apsvērumu.

⁽²³⁾ Sk., piemēram, Īstenošanas regulu (ES) 2016/113, kas jau minēta 22. zemsvītras piezīmē.

un darbaspēka izmaksas. Visbeidzot, bet tāpēc ne mazāk svarīgi, tiem Savienības elementu ražotājiem, kuri pārdeva tikai brīvajā tirgū, kaitējuma rādītāji atbilda tādām pašām tendencēm, līdz ar to attiecībā uz visu Savienības elementu ražošanas nozari izdarītie secinājumi ir piemērojami arī tiem. KV uzstāja, ka, ievērojot PTO judikatūru, ja izmeklējamajam ražojumam daļēji pastāv garantētā noieta tirgus, tad ir jāveic salīdzinoša analīze. Komisija uzskatīja, ka šī prasība, pat ja tā būtu piemērojama šajā lietā, kas ir ļoti specifiska, katrā ziņā ir izpildīta. Tam Savienības elementu pārdošanas apjomam, ko pārdod garantētā noieta tirgū, nodarītais kaitējums ir konstatēts, balstoties uz netiešu cenu spiedienu moduļu līmeni, kurus izgatavo no šiem elementiem. Kaitējuma rādītāji ir novērtēti atsevišķi arī tai Savienībā saražoto elementu daļai, kas tiek pārdota brīvajā tirgū, un tie uzrāda tādas pašas tendencies kā garantētā noieta tirgū pārdotā daļa (kas, neskatot vērā, ka tā ir 96 % no Savienības ražošanas nozares, ir faktiski identiska ar kumulatīvo novērtējumu). Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.

- (108) KV arī apgalvoja, ka apgalvojums, ka Savienības moduļu ražotāji konkurē ar trešās valstīs no Ķīnas elementiem montētiem moduļiem, prettiesiski pārsniedz izmeklēšanas tvērumu. Tomēr šādi moduļi bija iekļauti izmeklēšanas tvērumā jau no sākuma, jo elementi nosaka moduļu izcelsmi (⁽²⁴⁾). Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (109) Pēc informācijas izpaušanas cita persona apgalvoja, ka rentabilitātes analīze, kura vadās pēc 4 % Savienības elementu ražošanas apjoma, nav reprezentatīva, lai precīzi novērtētu nepieciešamību atstāt spēkā maksājumus. Komisija norādīja, ka 103. apsvērumā minēto iemeslu dēļ tika vērtēta tikai rentabilitāte, vienīgi balstoties uz elementu pārdošanas apjomu neatkarīgiem pircējiem. Turpretī, lai novērtētu Savienības ražošanas nozares stāvokli, tika analizēti visi pārējie rādītāji, neskatot vērā gan elementu garantētā noieta tirgū, gan brīvo tirgū. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (110) *Jabil* PIP laikā kā līgumražotājs montēja moduļus citu uzņēmumu uzdevumā. Citi uzņēmumi maksāja par šo montāžas pakalpojumu. Tie ar līgumu arī uzņēmās pilnu atbildību par *Jabil* montēto moduļu pārdošanu. Tādējādi *Jabil* pazīstotie ieņēmumi bija iegūti nevis no moduļu pārdošanas, bet no maksas par pakalpojumu. Tādējādi Komisija nolēma nošķirt *Jabil* peļņas rādītājus no pārējās Savienības moduļu ražošanas nozares peļņas rādītājiem (sk. 160. un 161. apsvērumu). Attiecībā uz pārējiem kaitējuma rādītājiem *Jabil* sniegtos montāžas pakalpojumus moduļu ražotājiem, kuri nesadarbojās, nebija iespējams pārbaudīt, tādēļ tie netika nemitī vērā.
- (111) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona lūdza papildu precīzējumus par to, kuri *Jabil* dati tika vai netika nemitī vērā un kāpēc. Visiem kaitējuma rādītājiem, izņemot rentabilitāti, Komisija ir nēmusi vērā visus *Jabil* sniegtos datus, kas attiecas uz Savienības moduļu ražotājiem, kuri sadarbojās. Tika nemitī vērā tikai šie dati, jo tos bija iespējams pārbaudīt, savukārt pārējie netika nemitī vērā, respektējot *Jabil* specifisko uzņēmējdarbības modeli un faktu, ka nebija iespējams pārbaudit galīgās pārdošanas cenas.

4.3. Patēriņš Savienībā

- (112) Komisija konstatēja Savienības patēriņu, balstoties uz kopējo attiecīgā ražojuma importa apjomu un līdzīgā ražojuma kopējo pārdošanas apjomu Savienībā, tostarp garantētajam noietai paredzēto apjomu. Savienības ražošanas nozares kopējais pārdošanas apjoms bija balstīts uz *Europressdienst* sniegtu informāciju un, ja nepieciešams, koriģēts atbilstoši ieinteresēto personu pirms procedūras sākšanas iesniegtajām atbildēm par nostāju un izlasē iekļauto uzņēmumu pārbaudītajām atbildēm uz anketas jautājumiem. Kā minēts 116. apsvērumā, dati par importu tika balstīti uz *Comext* un datiem, ko dalībvalstis paziņoja Komisijai saskaņā ar pamatregulas 14. panta 6. punktu ("14. panta 6. punkta datubāze"). Dati par patēriņu tika salīdzināti ar citiem avotiem (⁽²⁵⁾).

⁽²⁴⁾ Komisijas 2013. gada 17. decembra īstenošanas regula (ES) Nr. 1357/2013, par grozījumiem Regulā (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 341, 18.12.2013., 47. lpp.).

⁽²⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance, Global PV Demand, 18 February 2016, Global Market Outlook Solar Power Europe, July 2016; IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, June 2016; PV Status Report 2016, October 2016, Kopīgā pētniecības centra pētījums, pieejams <https://setis.ec.europa.eu/sites/default/files/reports/Perspectives%20on%20future%20large-scale%20manufacturing%20of%20PV%20in%20Europe.pdf>, skatīts 12.12.2016.

(113) Patēriņam Savienībā bija šāda dinamika:

1.a tabula.

Moduļu patēriņš Savienībā (MW)

	2012	2013	2014	PIP
Kopā tirgū	16 324	10 580	7 292	7 191
Indekss (2012. gads = 100)	100	65	45	44

Avots: *Europressedienst*, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem, *Comext* un 14. panta 6. punkta datubāze.

1.b tabula.

Elementu patēriņš Savienībā (MW)

	2012	2013	2014	PIP
Kopā tirgū	4 604	4 449	3 262	3 409
Indekss (2012. gads = 100)	100	97	71	74

Avots: *Europressedienst*, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem, *Comext* un 14. panta 6. punkta datubāze.

(114) Kopumā Savienības patēriņš laikposmā no 2012. gada līdz PIP ievērojami samazinājās. Moduļu patēriņš Savienībā samazinājās par 56 %. Tomēr pēc krasā samazinājuma par 35 % laikposmā no 2012. līdz 2013. gadam patēriņš 2014. gadā un PIP saglabājās samērā stabils.

(115) Elementu patēriņš attiecīgajā periodā samazinājās nedaudz mazāk, proti, par 26 %. Patēriņa samazināšanās galvenokārt notika laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad tas saruka par 26 %. Tomēr tas sāka atgūties PIP laikā, pieaugot par 4,5 %, salīdzinot ar 2014. gadu.

4.4. Imports no attiecīgās valsts

(116) Importa apjomi un vērtība bija balstīti uz atšķirīgiem avotiem. Par 2012. un daļēji par 2013. gadu tie bija balstīti uz datiem, kurus iesniedza pieprasījuma iesniedzējs, bet kurus tā vārdā vāca *Europressedienst*, jo tolaik moduļus un elementus Savienībā importēja kā citu muitas pozīciju ražojumus, uz kurām neattiecas šī izmeklēšana, tādēļ nebija iespējams izmantot *Eurostat*. Pēc tam, kad 2013. gada 6. martā tika ieviesta moduļu un elementu importa reģistrācija (⁽²⁶⁾), bija iespējams izmantot *Eurostat* datus. Tādējādi pārējā 2013. gada laikā, 2014. gadā un PIP Komisija savus konstatējumus balstīja uz *Comext* datubāzi (⁽²⁷⁾) un 14. panta 6. punkta datubāzi.

(²⁶) Komisijas 2013. gada 1. marta Regula (ES) Nr. 182/2013, ar ko nosaka, ka jāreģistrē Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu un plāksnīšu) imports (OV L 61, 5.3.2013., 2. lpp.).

(²⁷) *Comext* ir *Eurostat* pārvaldīta ārējās tirdzniecības statistikas datubāze.

4.4.1. Attiecīgās valsts izceļsmes importa apjoms un tirgus daļa

- (117) Importam no attiecīgās valsts Savienībā bija šāda dinamika:

2.a tabula.

Moduļu importa apjomi no KTR (MW) un tirgus daļa⁽²⁸⁾

	2012	2013	2014	PIP
Importa apjoms no KTR	10 786	5 198	2 845	2 917
Indekss	100	48	26	27
Tirgus daļa (%)	66	49	39	41
Indekss (2012. gads = 100)	100	74	59	61

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

2.b tabula.

Elementu importa apjomi no KTR (MW) un tirgus daļa

	2012	2013	2014	PIP
Importa apjoms no KTR	333	386	613	548
Indekss	100	116	184	165
Tirgus daļa (%)	7	9	19	16
Indekss (2012. gads = 100)	100	120	260	223

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (118) Attiecīgajā periodā moduļu importa apjoms no KTR samazinājās par 73 %, tirgus daļai attiecīgi samazinoties par 39 %, proti, no 66 % 2012. gadā līdz 41 % PIP laikā. Tomēr pēc tam, kad 2013. gadā tika noteikti spēkā esošie pasākumi, moduļu importa apjoms laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam samazinājās par 45 %, savukārt patēriņš samazinājās par 31 %.

- (119) Elementu importa apjoms attiecīgajā periodā palielinājās par 65 %, kas sarūkoša tirgus apstākļos radīja daudz lielāku tirgus daļas pieaugumu, proti, par 123 % (no 7 % 2012. gadā līdz 16 % PIP laikā). Vienlaikus laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam elementu imports pieauga par 59 %, kas izraisīja tirgus daļas palielināšanos par 10 procentpunktiem. Lai gan straujas kāpums neturpinājās PIP laikā, importa līmenis PIP saglabājās daudz augstāks nekā 2012. un 2013. gadā.

4.4.2. Cenas importam no attiecīgās valsts

- (120) Komisija noteica importa cenas, balstoties uz Comext un 14. panta 6. punkta datubāzi.

⁽²⁸⁾ Visi skaitļi 1.–11. tabulā ir noapaļoti. Indeksi un procentuālie daudzumi ir balstīti uz faktiskajiem rādītājiem un var atšķirties, ja tos izsaka noapaļotā veidā.

- (121) Importam Savienībā no attiecīgās valsts bija šāda vidējās cenas dinamika:

3.a tabula.

Moduļu importa cenas (EUR/kW)

	2012	2013	2014	PIP
Cenas importam no ĶTR	700	520	553	544
Indekss (2012. gads = 100)	100	74	79	78

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

3.b tabula.

Elementu importa cenas (EUR/kW)

	2012	2013	2014	PIP
Cenas importam no ĶTR	500	350	282	286
Indekss (2012. gads = 100)	100	70	56	57

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (122) Vidējā importa cena no ĶTR attiecīgajā periodā samazinājās par 22 % moduļiem un par 43 % elementiem. Moduļu importa cena samazinājās 2012. un 2013. gadā, bet laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad pasākumi bija stājušies spēkā, moduļu cena pieauga par 6,3 %. Tā vēlreiz mazliet samazinājās laikposmā no 2014. gada līdz PIP, proti, par 1,6 %. Attiecīgajā periodā elementu importa cena samazinājās par 43 %. Laikposmā no 2012. līdz 2013. gadam tā samazinājās par 30 % un turpināja samazināties arī no 2013. līdz 2014. gadam, kad tā vēl vairāk kritās, proti, par 19,4 %. Tomēr no 2014. gada līdz PIP tā mazliet palielinājās – par 1,4 %.

- (123) Kā norādīts 3.2.3. sadaļā, gandrīz visiem ražotājiem eksportētājiem, kuri pārdeva moduļus un elementus no ĶTR uz Savienību PIP laikā, bija cenu saistības, un minētās cenu saistības ietekmēja to eksporta cenas uz ES un noteica minimālo importa cenu. Tikai 1,6 % no moduļu importa apjoma un 0,6 % no elementu importa apjoma tika veikti par cenām, kas pārsniedza minimālo importa cenu ⁽²⁹⁾. Tādējādi minētās eksporta cenas nevarēja uzskatīt par atbilstošu rādītāju, lai noteiktu, kāda būtu bijusi ražotāju eksportētāju cenu noteikšanas prakse, ja pasākumi netiku piemēroti.

- (124) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka, lai noteiktu cenu samazinājumu, būtu jāizmanto cena eksportam uz ES, un šādi tās aprēķinājušas, ka cenu samazinājuma nav bijis. Tik tiešām, spriežot pēc cenām eksportam uz ES, moduļu cenu samazinājuma nav, bet attiecībā uz elementiem tas ir ļoti maznozīmīgs. Tomēr Komisija uzskatīja, ka pašreizējā Savienības ražošanas nozares stāvokļa analīzē noteicošais rādītājs nav tas, ka MIC ievērošanas dēļ cenu samazinājuma nav. Kā minēts 170. apsvērumā, Komisija konstatēja, ka Savienības ražošanas nozare turpināja ciest no iepriekšējās dempinga prakses nodarītā kaitējuma, kas tika konstatēts iepriekšējā izmeklēšanā, un no 4. apsvērumā minētās konstatētās apiešanas prakses un tai nebija pietiekami daudz laika atgūties.

⁽²⁹⁾ Tā nebija balstīta uz dempinga starpību.

4.4.3. Cenas importam no citām valstīm

- (125) Arī vidējā cena importam Savienībā no trešām valstīm bija balstīta uz Comext un 14. panta 6. punkta datubāzes datiem, un tās dinamika bija šāda:

4.a tabula.

Moduļi: imports no trešām valstīm

	2012	2013	2014	PIP
Apjoms (MW)	1 395	1 382	2 049	1 808
Indekss (2012. gads = 100)	100	99	147	130
Tirdzniecības daļa (%)	9	13	28	25
Indekss (2012. gads = 100)	100	153	329	290
Vidējā cena (EUR/kW)	700	520	547	550
Indekss (2012. gads = 100)	100	74	78	79

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

4.b tabula.

Elementi: imports no trešām valstīm

	2012	2013	2014	PIP
Apjoms (MW)	3 227	3 334	1 580	1 725
Indekss (2012. gads = 100)	100	103	49	53
Tirdzniecības daļa (%)	70	75	48	51
Indekss (2012. gads = 100)	100	107	69	72
Vidējā cena (EUR/kW)	500	350	289	275
Indekss (2012. gads = 100)	100	70	58	55

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (126) Attiecīgajā periodā moduļu imports no trešām valstīm Savienībā palielinājās par 30 %. Lielākais kāpums notika laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam, kad apjoms pieauga par 48 %. To tirdzniecības daļa ievērojami pieauga – no 9 % 2012. gadā līdz 25 % PIP laikā. Arī šajā gadījumā straujākās izmaiņas notika laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad tirdzniecības daļa pieauga no 13 % līdz 28 %. Neskaitot Ķīnu, lielākās eksportētājas bija Taivāna, Malaizija un Singapūra. Būtu jānorāda, ka imports no Taivānas un Malaizijas, iespējams, ir ietvēris apiešanu (sk. 4. apsvērumu).
- (127) Attiecīgajā periodā elementu imports no citām valstīm samazinājās par 47 %. Lielākais kritums, proti, par 52 %, bija novērojams laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam, savukārt no 2014. gada līdz PIP imports nedaudz pieauga – par 9 %. Tas izraisīja tirdzniecības daļas samazinājumu no 70 % 2012. gadā līdz 51 % PIP laikā. Laikā no 2013. līdz 2014. gadam tā samazinājās no 75 % līdz 48 %, un pēc tam PIP laikā nedaudz pieauga par trim procentpunktiem. Taivāna un Malaizija bija lielākās elementu eksportētājas, kurām sekoja KTR un ASV. Būtu jānorāda, ka imports no Taivānas un Malaizijas, iespējams, ir ietvēris apiešanu (sk. 4. apsvērumu).

- (128) Vidējās eksporta cenas no trešām valstīm gan attiecībā uz moduļiem, gan elementiem attiecīgajā periodā ievērojami samazinājās, kas atbilda Ķīnas un Savienības cenām. Attiecīgajā periodā moduļu cenas samazinājās par 21 %, bet elementu – par 45 %. Kā jau minēts, šīs cenas varētu būt ietekmējusi apiešanas prakse (sk. 4. apsvērumu).

4.5. Savienības ražošanas nozares ekonomiskais stāvoklis

4.5.1. Vispārīgas piezīmes

- (129) Saskaņā ar pamatregulas 3. panta 5. punktu Komisija pārbaudīja visus ekonomikas faktorus un rādītājus, kas attiecīgajā periodā ietekmēja Savienības ražošanas nozares stāvokli.
- (130) Kaitējuma analīzē Komisija nošķira kaitējuma makroekonomiskos un mikroekonomiskos rādītājus. Komisija izvērtēja makroekonomiskos rādītājus, balstoties uz datiem, kas tika saņemti no pieprasījuma iesniedzēja un salīdzināti ar atbildēm par nostāju, kuras pirms procedūras sākšanas iesniedza vairāki Savienības ražotāji, kā arī ar izlasē iekļauto Savienības ražotāju pārbaudītajām atbildēm uz anketas jautājumiem. Mikroekonomiskos rādītājus Komisija novērtēja, pamatojoties uz datiem, kas sniegti izlasē iekļauto Savienības ražotāju atbildēs uz anketas jautājumiem.
- (131) Makroekonomiskie rādītāji ir šādi: ražošanas apjoms, ražošanas jauda, jaudas izmantojums, pārdošanas apjoms, tirgus daļa, izaugsme, nodarbinātība, ražīgums, dempinga starpības lielums un atgūšanās no iepriekšējā dempinga.
- (132) Mikroekonomiskie rādītāji ir šādi: vienības vidējās cenas, vienības izmaksas, darbaspēka izmaksas, krājumi, rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem un spēja piesaistīt kapitālu.

4.5.2. Makroekonomiskie rādītāji

4.5.2.1. Ražošanas apjoms, ražošanas jauda un jaudas izmantojums

- (133) Attiecīgajā periodā Savienības kopējam ražošanas apjomam, ražošanas jaudai un jaudas izmantojumam bija šāda dinamika:

5.a tabula.

Moduļi: ražošanas apjoms, ražošanas jauda un jaudas izmantojums

	2012	2013	2014	PIP
Ražošanas apjoms (MW)	4 604	4 449	3 262	3 409
Indekss	100	97	71	74
Ražošanas jauda (MW)	8 624	7 907	7 391	6 467
Indekss	100	92	86	75
Jaudas izmantojums (%)	53	56	44	53
Indekss	100	105	83	99

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

5.b tabula.

Elementi: ražošanas apjoms, ražošanas jauda un tās izmantojums

	2012	2013	2014	PIP
Ražošanas apjoms (MW)	1 066	734	1 096	1 270
Indekss	100	69	103	119
Ražošanas jauda (MW)	2 384	1 844	1 778	1 811
Indekss	100	77	75	76
Jaudas izmantojums (%)	45	40	62	70
Indekss	100	89	138	157

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (134) Savienības kopējais moduļu ražošanas apjoms attiecīgajā periodā samazinājās par 26 %, bet laikā no 2014. gada līdz PIP tas palielinājās par 4,5 %. Patēriņa samazināšanās kontekstā ražošanas jauda reāģēja uz ražošanas apjoma samazināšanās tendenci un attiecīgajā periodā arī samazinājās par 25 %. Tādējādi jaudas izmantojuma rādītājs saglabāja stabilitāti laikā no attiecīgā perioda sākuma līdz tā beigām un PIP sasniedza 53 %. Tomēr jaudas izmantojums laikā no 2014. gada līdz PIP būtiski palielinājās, t. i., par 9 procentpunktiem (proti, pieaugums par 19 %). Būtu jānorāda, ka izlasē iekļauto Savienības moduļu ražotāju jaudas izmantojuma līmenis attiecīgajā periodā bija daudz augstāks – PIP laikā tas sasniedza 85 %, kas ir par 39 % vairāk nekā 2012. gadā (61 %).
- (135) Elementu ražošanas apjoms Savienībā attiecīgajā periodā palielinājās par 19 %. Lai gan ražošanas apjoms no 2012. līdz 2013. gadam samazinājās par 31 %, no 2013. līdz 2014. gadam tas pieauga par 49 % un no 2014. gada līdz PIP – vēl par 15 %. Tas sakrita ar antidempinga pasākumu noteikšanu 2013. gada decembrī, savukārt patēriņš no 2012. līdz 2014. gadam nepārtraukti samazinājās, bet no 2014. gada līdz PIP pieauga. Vienlaikus ražošanas jauda attiecīgajā periodā samazinājās par 24 %, kas izraisīja būtisku jaudas izmantojuma pieaugumu no 45 % 2012. gadā līdz 70 % PIP laikā. Līdzīgi kā moduļu ražotājiem, arī izlasē iekļautajiem elementu ražotājiem bija daudz augstāks jaudas izmantojuma līmenis nekā Savienības ražošanas nozarē kopumā (86 %), kas attiecīgajā periodā saglabājās stabils.
- (136) Var secināt, ka, reāģējot uz patēriņa samazināšanos, Savienības ražošanas nozare palielināja savu ražošanas jaudu. Vienlaikus tā PIP laikā palielināja savu ražošanas apjomu, salīdzinot ar 2014. gadu, tādējādi vēl vairāk uzlabojot jaudas izmantojuma līmeni.

4.5.2.2. Pārdošanas apjoms un tirgus daļa

- (137) Savienības ražošanas nozares pārdošanas apjomam un tirgus daļai attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

6.a tabula.

Moduļi: pārdošanas apjoms un tirgus daļa

	2012	2013	2014	PIP
Kopējais pārdošanas apjoms (garantētā nojeta tirgū un atvērtajā tirgū) Savienībā (MW)	4 143	4 000	2 398	2 465
Indekss	100	97	58	60

	2012	2013	2014	PIP
Tirgus daļa (%)	25	38	32	35
Indekss	100	149	128	140

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

6.b tabula.

Elementi: pārdošanas apjoms un tirgus daļa

	2012	2013	2014	PIP
Kopējais pārdošanas apjoms (garantētā noleta tirgū un atvērtajā tirgū) Savienībā (MW)	1 045	729	1 069	1 136
Indekss	100	70	102	109
Tirgus daļa (%)	23	16	33	33
Indekss	100	72	144	147

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (138) Moduļu pārdošanas apjoms attiecīgajā periodā samazinājās par 40 %. Tomēr, ņemot vērā patēriņa samazināšanos par 56 %, tas attiecīgajā periodā nozīmēja ievērojamu tirgus daļas pieaugumu par 40 %, PIP laikā sasniedzot 35 %.
- (139) Attiecībā uz elementiem Savienības ražošanas nozares pārdošanas apjoms attiecīgajā periodā palielinājās par 9 %. Tas izraisīja tirgus daļas palielināšanos no 23 % 2012. gadā līdz 33 % PIP laikā, savukārt patēriņš samazinājās daudz mazāk nekā moduļiem, proti, par 26 %.
- (140) Sarūkoša patēriņa un antidempinga pasākumu spēkā stāšanās kontekstā Savienības ražošanas nozarei izdevās palielināt savu tirgus daļu gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem.

4.5.2.3. Nodarbinātība un ražīgums

- (141) Nodarbinātībai un ražīgumam attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

7.a tabula.

Moduļi: nodarbinātība un ražīgums

	2012	2013	2014	PIP
Nodarbināto skaits	17 321	13 918	6 506	6 303
Indekss	100	80	38	36

	2012	2013	2014	PIP
Ražīgums (kW uz vienu nodarbināto)	266	320	501	541
Indekss	100	120	189	203

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

7.b tabula.

Elementi: nodarbinātība un ražīgums

	2012	2013	2014	PIP
Nodarbināto skaits	2 876	1 511	1 846	1 770
Indekss	100	53	64	62
Ražīgums (kW uz vienu nodarbināto)	371	486	594	717
Indekss	100	131	160	194

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (142) Nodarbinātība laikposmā no 2012. gada līdz PIP attiecībā uz moduļiem un elementiem samazinājās attiecīgi par 64 % un 38 %. Lielākais moduļu nozarē nodarbināto skaita samazinājums (par 53 %) notika laikā no 2013. līdz 2014. gadam – tas bija daudz lielāks nekā ražošanas apjoma samazinājums (par 27 %) tajā pašā laikposmā. Elementu nozarē nodarbināto skaits laikā no 2013. līdz 2014. gadam pieauga par 22 %, kas bija daudz mazāks pieaugums nekā ražošanas apjoma pieaugums (49 %) tajā pašā laikposmā. Tas attiecīgajā periodā radīja būtisku ražīguma pieaugumu gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem, proti, attiecīgi par 103 % un 94 %. Ražīgums laikā no 2013. līdz 2014. gadam kāpa par 57 % moduļiem un par 22 % elementiem.
- (143) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apstrīdēja Komisijas konstatējumus par nodarbināto skaitu Savienības ražošanas nozarē, apgalvojot, ka lielākā uzņēmuma SolarWorld elementu un moduļu ražošanā nodarbinātie ir pieskaitīti divreiz. SolarWorld un pārējo izlase iekļauto uzņēmumu nodarbināto skaits ir tīcis pienācīgi pārbaudīts un nodrošināts, ka vertikāli integrētu uzņēmumu gadījumā nodarbinātie nav pieskaitīti divreiz. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.

4.5.2.4. Dempinga starpības lielums un atgūšanās no iepriekšējā dempinga

- (144) Kā skaidrots 3.2.3. sadaļā, pārskatīšanas izmeklēšanas periodā saistībām bija ietekme uz ražotāju eksportētāju cenām eksportam uz Savienību, tādēļ tās nebija pietiekami uzticamas, lai tās varētu izmantot, nosakot, vai dempings varētu turpināties vai atkārtoties, ja antidempinga pasākumi zaudētu spēku.
- (145) Tomēr kaitējuma rādītāju analīze liecina, ka piemērojamajiem pasākumiem bija pozitīva ietekme uz Savienības ražošanas nozari, kura, kā tiek uzskaņts, atgūstas no iepriekšējā dempinga sekām.

4.5.3. Mikroekonomiskie rādītāji

- (146) Izlasē tika iekļauti tikai trīs elementu ražotāji, no kuriem divi ietilpst EU ProSun. Tie sadarbojās, iesniedzot pieprasījumu, kurā bija iekļauti abu ražotāju skaitliskie rādītāji. Tādēļ visi rādītāji, kas ir saistīti ar mikroekonomiskajiem rādītājiem attiecībā uz elementiem, kuriem iespējams tieši izsekot līdz trešajam uzņēmumam, kas neietilpst EU ProSun, ir izteiktī diapazonos, lai aizsargātu tā Savienības ražotāja konfidencialitāti, kurš izmeklēšanā sadarbojās.

4.5.3.1. Cenas un faktori, kas ietekmē cenas

- (147) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju vidējai pārdošanas cenai nesaistītiem pircējiem Savienībā attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

8.a tabula.

Moduļi: pārdošanas cenas Savienībā

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās pārdošanas cenas Savienībā brīvajā tirgū (EUR/kW)	790	651	618	593
Indekss	100	82	78	75
Vienības ražošanas izmaksas (EUR/kW)	1 112	813	648	627
Indekss	100	73	58	56

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

8.b tabula.

Elementi: pārdošanas cenas Savienībā

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās pārdošanas cenas Savienībā brīvajā tirgū (EUR/kW)	378–418	307–339	239–264	258–284
Indekss	100	81	63	68
Vienības ražošanas izmaksas (EUR/kW)	587–648	402–444	347–384	338–373
Indekss	100	69	59	58

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (148) Iepriekšējā tabulā ir parādīta vienības pārdošanas cenu dinamika Savienības brīvajā tirgū salīdzinājumā ar atbilstošajām ražošanas izmaksām. Pārdošanas cenas attiecīgajā periodā ievērojami samazinājās, t. i., par 25 % moduļiem un par 32 % elementiem. Kaut gan moduļu pārdošanas cenas attiecīgajā periodā nepārtraukti samazinājās, elementu cenas laikā no 2014. gada līdz PIP pieauga par 5 procentpunktiem. Elementu pārdošana atvērtajā tirgū atbilda mazāk nekā 5 % no izlasē iekļauto ražotāju kopējā ražošanas apjoma, turklāt viens no ražotājiem pārdeva lielus apjomus par ļoti zemām cenām, jo gatavojās beigt uzņēmējdarbību ES. Tāpēc no šī rādītāja nevarētu izdarīt jēgpilnus secinājumus. Daži izlasē iekļautie ražotāji elementus, kas bija paredzēti garantētajam noietai, moduļu ražošanas vajadzībām nodeva vai piegādāja, izmantojot atšķirīgu metodiku (transfertcenu noteikšana virtuālās tirgus cenas līmenī, transferts, kura pamatā ir faktiskās izmaksas, utt.). Tāpēc arī no cenu dinamikas garantētā noieta tirgū nevar izdarīt jēgpilnus secinājumus.
- (149) Vienības ražošanas izmaksas attiecīgajā periodā strauji samazinājās, t. i., par 46 % moduļiem un par 42 % elementiem.

- (150) Moduļu pārdošanas cenas vidēji ir bijušas zemākas nekā vienības ražošanas izmaksas, bet šī starpība visā attiecīgajā periodā nepārtraukti samazinājās, jo īpaši pēc tam, kad 2013. gadā tika noteikti pasākumi. Moduļu pārdošanas cena 2012. gadā bija tikai 71 % no vienības ražošanas izmaksām, savukārt 2013. gadā tā bija 80 %, 2014. gadā 94 %, PIP laikā 94,5 %. Tādēļ atšķirība starp pārdošanas cenu un vienības ražošanas izmaksām strauji samazinājās – laikā no 2013. gada līdz PIP par 14 procentpunktiem.
- (151) Elementu pārdošanas cena 2012. gadā bija 60–67 % no vienības ražošanas izmaksām, 2013. gadā tā bija 72–80 %, 2014. gadā 65–72 %, PIP laikā 72–79 %. Tomēr, kā jau skaidrots, tendences 2014. gadam un PIP loti ietekmēja viena Savienības ražotāja ārkārtīgi zemās cenas. Abiem pārējiem izlasē iekļautajiem uzņēmumiem 2014. gadā bija tendence 75–80 % un PIP laikā – 81–86 %, kas kopumā atbilst moduļiem novērotajai tendencēi.
- (152) Kopumā ražošanas nozare sāka atlaut no iepriekšējā dempinga, bet arī ieguldīja lielu darbu, lai atgūtu konkurētspēju, it īpaši palielinot Savienības ražošanas nozares darbaspēka ražīgumu, kā minēts 141. apsvērumā, un tādējādi uzlabojot ražīgumu un jaudas izmantojumu.

4.5.3.2. Darbaspēka izmaksas

- (153) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju vidējo darbaspēka izmaksu dinamika attiecīgajā periodā bija šāda:

9.a tabula.

Moduļi: vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto (EUR)	32 918	38 245	36 577	38 343
Indekss	100	116	111	116

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

9.b tabula.

Elementi: vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto (EUR)	41 289–45 590	45 002–49 689	45 188–49 895	47 825–52 807
Indekss	100	109	109	116

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (154) No 2012. gada līdz PIP vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem palielinājās par 16 %. Šos pieaugumus galvenokārt izraisīja ar nodarbināto skaita racionālizāciju saistītie atlaišanas pabalsti un algu inflācija.

4.5.3.3. Krājumi

- (155) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju krājumiem attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

10.a tabula.

Moduļi: krājumi

	2012	2013	2014	PIP
Krājumi perioda beigās (kW)	186 533	114 792	196 944	191 207
Indekss	100	62	106	103
Krājumi perioda beigās procentos no ražošanas apjoma (%)	33	13	13	11
Indekss	100	40	38	34

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

10.b tabula.

Elementi: krājumi

	2012	2013	2014	PIP
Krājumi perioda beigās (MW)	53 029–58 553	90 079–99 462	99 999–110 415	135 492–149 606
Indekss	100	170	189	256
Krājumi perioda beigās procentos no ražošanas apjoma (%)	18	23	12	14
Indekss	100	125	68	80

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (156) Attiecīgajā periodā moduļu krājumi pieauga nedaudz – par 3 %, savukārt elementu krājumi pieauga būtiski – par 156 %. Tomēr gan moduļu, gan elementu krājumi, izteikti procentos no kopējā ražošanas apjoma, samazinājās – attiecīgi par 66 % un 20 %.

- (157) Krājumus šajā nozarē nevar uzskatīt par izmantojamu kaitējuma rādītāju, jo ražošanas un pārdošanas apjoms galvenokārt ir atkarīgs no pasūtījumiem, un tādējādi ražotāji cenšas uzturēt ierobežotus krājumus.

4.5.3.4. Rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem un spēja piesaistīt kapitālu

- (158) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju rentabilitātei, naudas plūsmai, ieguldījumiem un ienākumam no ieguldījumiem attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

11.a tabula.

Moduļi: rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi un ienākums no ieguldījumiem

	2012	2013	2014	PIP
Nesaistītiem pircējiem, ieskaitot Jabil, Savienībā veiktās pārdošanas rentabilitāte (%) no pārdošanas apgrozījuma) (⁽¹⁾)	– 24,4/– 29,5	– 24,4/– 29,5	– 6,8/– 8,2	– 7,7/– 9,3
Indekss	100	100	361/298	319/264

	2012	2013	2014	PIP
Nesaistītiem pircējiem, izņemot <i>Jabil</i> , Savienībā veiktās pārdošanas rentabilitāte (%) no pārdošanas apgrozījuma)	– 32,7	– 27,2	– 8,7	– 9,5
Indekss	100	120	376	344
Naudas plūsma (EUR)	129 864 423	– 69 402 391	– 18 231 488	– 145 258 620
Indekss	100	187	712	89
Ieguldījumi (EUR)	24 134 924	12 407 723	17 333 494	24 565 553
Indekss	100	51	72	102
Ienākums no ieguldījumiem (%)	– 6	– 10	– 3	– 2
Indekss	100	55	193	258

(^b) Faktiskie peļņas rādītāji bija jāatspoguļo diapazonā, lai izvairītos no tā, ka citi izlasē iekļautie uzņēmumi var noteikt *Jabil* gūto peļņu.

Avots: pārbauditās atbildes uz anketas jautājumiem.

11.b tabula.

Elementi: rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi un ienākums no ieguldījumiem

	2012	2013	2014	PIP
Nesaistītiem pircējiem Savienībā veiktās pārdošanas rentabilitāte (%) no pārdošanas apgrozījuma)	– 37,7 līdz – 41,6	– 7,2 līdz – 7,9	– 26,6 līdz – 29,3	– 36,8 līdz – 40,7
Indekss	100	527	142	102
Naudas plūsma (EUR)	– 41 934 911 līdz – 46 303 131	– 17 537 454 līdz – 19 364 273	– 12 414 052 līdz – 13 707 182	– 29 027 946 līdz – 32 051 690
Indekss	100	239	338	144
Ieguldījumi (EUR)	29 435 820 līdz 32 502 051	26 074 619 līdz 28 790 726	7 001 485 līdz 7 730 807	11 429 509 līdz 12 620 083
Indekss	100	89	24	39
Ienākums no ieguldījumiem (%)	– 6,0 līdz – 6,7	– 2,5 līdz – 2,7	– 24,6 līdz – 27,2	– 31,8 līdz – 35,1
Indekss	100	246	25	19

Avots: pārbauditās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (159) Komisija izlasē iekļauto Savienības ražotāju rentabilitāti noteica, tīro peļņu pirms nodokļu samaksas no līdzīgā ražojuma pārdošanas nesaistītiem pircējiem Savienībā izsakot procentos no šīs pārdošanas apgrozījuma.
- (160) Kā minēts 110. apsvērumā, viens no izlasē iekļautajiem uzņēmumiem – *Jabil* – ir montāžas operators un nepiedalās moduļu tirdzniecībā. Tā rentabilitātes tendences atšķirās. Visā attiecīgajā periodā tas guva un PIP laikā palielināja rentabilitāti līdz 5–15 %. Taču *Jabil* peļņu guva no samaksas, ko tas iekasēja no pircējiem par montāžas pakalpojumiem, nevis no moduļu pārdošanas. Turklat tam neradās ar moduļu pārdošanu saistīti izdevumi, piemēram, tirgvedības izmaksas (tam radās vienīgi jaunu līgumražotāju meklēšanas izmaksas). Arī šī uzņēmuma izmaksu struktūra atšķirās no tās, kāda parasti ir moduļu ražotājam, kas ir pilnībā atbildīgs par ražošanu un savu ražojumu pārdošanu. Piemēram, *Jabil* bija mazāki apgrozāmie līdzekļi, krājumu izmaksas, kreditoru un debitoru saistības, kā arī zemākas pētniecības un izstrādes izmaksas.
- (161) Komisija konstatēja, ka 11.a tabulas pirmajā slejā rentabilitātes rādītājā ir apvienoti divu dažādu grupu rādītāji. No vienas puses, tie ir moduļu ražotāji, kuri ražo šo ražojumu un to pārdod. No otras puses – arī izlasē iekļautais uzņēmums *Jabil*, kas moduļus tikai montē. Lai iegūtu reālistisku pārskatu par ražošanas nozares stāvokli, Komisija nolēma tālākajā analīzē nošķirt abas minētās grupas. Tādēļ tā 11.a tabulā iekļāva otro sleju, kuru tā uzskatīja par uzticamāku Savienības moduļu ražošanas nozares rentabilitātes novērtēšanai.
- (162) Izlasē iekļautie moduļu ražotāji, izņemot *Jabil*, attiecīgajā periodā darbojās ar zaudējumiem. Tomēr attiecīgajā periodā zaudējumi samazinājās par 244 %. 2013. gadā, salīdzinot ar 2012. gadu, tie samazinājās par 5,5 procentpunktiem. Tas sakrita ar laiku, kad pasākumi stājās spēkā (pagaidu pasākumi stājās spēkā 2013. gada 6. jūnijā). Laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad pasākumu ietekme aptvēra visu gadu, zaudējumi turpināja ievērojami samazināties, proti, par 18,5 procentpunktiem. PIP laikā zaudējumi nedaudz palielinājās – par 0,8 procentpunktiem. Tomēr to galvenokārt ietekmēja zaudējumi, ko cieta viens Savienības ražotājs, kurš pēc tam pieņēma lēmumu izbeigt ražošanu. Tajā pašā laikā pārējo izlasē iekļauto Savienības ražotāju zaudējumi PIP laikā, salīdzinot ar 2014. gadu, samazinājās.
- (163) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas iebilda pret *Jabil* izslēgšanu no pārējās Savienības moduļu ražošanas nozares peļņas rādītājiem. Tās apgalvoja, ka *Jabil* ir rets rentabla ražotāja piemērs un tā izslēgšana nesaskan ar lēmumu atzīt tādu analogās valsts ražotāju, kurš izmanto atlīdzības līgumu, lai pārdotos moduļus montētu cits uzņēmums. Pretēji šo personu apgalvojumiem, Komisija nav izslēgusi *Jabil* no rentabilitātes analīzes. Lai veiktu jēgpilnāku jutīguma analīzi, tā toties ir sniegusi divus atsevišķus datu kopumus. Šie dati liecina, ka pat kopā ar *Jabil* Savienības ražošanas nozare vidēji un kopumā darbojās ar zaudējumiem. Tie arī parāda, ka dažādu Savienības ražotāju vidū pastāv būtiskas atšķirības atkarībā no to uzņēmēdarbības modeļa, sk. 110. un 160. apsvērumu. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts. Turklat Komisija norāda, ka pieeja analogās valsts ražotājam un Savienības ražošanas nozarei nekādā ziņā nav nekonsekventa. Analogās valsts ražotājs ir samērā līdzīgs *Jabil* pircējiem, nevis paša *Jabil* uzņēmēdarbības modelim. Analogās valsts ražotājs uzņemas pilnu atbildību par cita uzņēmuma montēto moduļu pārdošanas apjomu, turpretī *Jabil* ir montāžas operators, kas no pircējiem iekasē atlīdzības maksu par tā sniegtu montāžas pakalpojumu. Šī iemesla dēļ Komisija arī kaitējuma analīzes vajadzībām ir pievērsusies darījumiem starp *Jabil* un citiem Savienības ražotājiem, kuri atrodas tādā pašā situācijā kā analogās valsts ražotājs (sk. iepriekš 52. apsvērumu).
- (164) Elementu ražotāju zaudējumi attiecīgajā periodā samazinājās par 2 %. Laikposmā no 2012. līdz 2013. gadam tie samazinājās par 31,9 procentpunktiem, savukārt no 2013. līdz 2014. gadam palielinājās par 20,3 procentpunktiem, bet no 2014. gada līdz PIP – par 10,7 procentpunktiem. Tomēr elementu rentabilitāti ietekmēja divi neparedzēti notikumi. No vienas puses, viens no izlasē iekļautajiem ražotājiem attiecīgajā periodā ienāca tirgū, bet attiecīgā perioda pēdējos gados mainīja to, kā tiek ziņots par dažām tā ražošanas izmaksām, tādējādi ciešot lielus zaudējumus. No otras puses, cita izlasē iekļautā ražotāja pārdošanas cenas PIP laikā, kad tas gatavojās izbeigt ražošanu, bija ārkārtīgi zemas un nesa lielus zaudējumus. Turpretī trešais izlasē iekļautais ražotājs attiecīgajā periodā nepārtraukti samazināja zaudējumus.

- (165) Neto naudas plūsma ir Savienības ražotāju spēja pašfinansēt savu darbību. Līdzīgi kā rentabilitātei, arī tās tendence laikposmā no 2012. gada līdz PIP bija negatīva. Neto naudas plūsma attiecībā uz moduļiem attiecīgajā periodā samazinājās par 11 %, bet attiecībā uz elementiem tā samazinājās par 44 %. Naudas plūsmas svārstības, kuras 2014. gadā notika gan attiecībā uz moduļiem, gan elementiem, ietekmēja neparedzēti notikumi ar kādu lielu Savienības ražotāju. Tas, pirmkārt, samaksājot zemu pirkšanas cenu, iegādājās esošu rūpnīcu, otrkārt – pārstrukturēja parādus. 2015. gadā tas turpināja veikt ievērojamas aizdevumu atmaksas, kas radīja negatīvu naudas plūsmu no finansēšanas darbības. Būtu jānorāda, ka šis ražotājs ziņoja par pozitīvu naudas plūsmu no pamatdarbības un būtisku tā darbības rezultātu uzlabošanos, salīdzinot ar 2014. gadu. Diviem citiem Savienības moduļu ražotājiem PIP bija pozitīva naudas plūsma, kas uzlabojās, savukārt pārējiem diviem elementu ražotājiem naudas plūsma bija negatīva, taču tā uzlabojās.
- (166) Attiecībā uz ieguldījumiem tabulās ir redzams, ka Savienības ražošanas nozare laikposmā no 2012. gada līdz PIP palielināja ieguldījumus moduļu ražošanā par 2 %. No 2013. līdz 2014. gadam tie palielinājās par 40 % un no 2013. gada līdz PIP – par 98 %.
- (167) Kopējie ieguldījumi elementos no 2012. gada līdz PIP samazinājās par 61 %. Arī kopējās ieguldījumu tendences attiecībā uz elementiem ietekmēja viena izlasē iekļautā Savienības ražotāja lēmums izbeigt ražošanu. Tajā pašā laikā pārējo divu izlasē iekļauto ražotāju ieguldījumi laikā no 2014. gada līdz PIP četrkāršojās.
- (168) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas norādīja, ka ieguldījumi elementos attiecīgajā periodā samazinājušies un pasākumu noteikšana tos nav pozitīvi ietekmējusi. Pirmkārt, lai gan attiecībā uz izlasi kopumā tas atbilst patiesībai, kā norādīts iepriekšējā apsvērumā, šo tendenci ietekmēja viena izlasē iekļautā Savienības ražotāja lēmums izbeigt ražošanu. Šis ražotājs perioda sākumā veica būtiskus ieguldījumus, bet perioda beigās neveica gandrīz nemaz. Otrkārt, cits izlasē iekļauts ražotājs 2013. gadā veica ieguldījumus uzņēmēdarbības sākšanai, kas atspoguļoja tā gada kopējo ieguldījumu lielo pieaugumu. Treškārt, pēc tam, kad pasākumu stāšanās spēkā sāka ietekmēt uzņēmumu rentabilitāti, visas uzņēmumu izlases veiktie ieguldījumi laikposmā no 2014. gada līdz PIP pieauga, atspoguļojot faktu, ka divi izlasē iekļautie ražotāji, kuri palika tirgū, šajā laikposmā ieguldījumus četrkāršoja. Tādējādi apgalvojums, ka pasākumu noteikšana nav pozitīvi ietekmējusi ieguldījumus, tika noraidīts.
- (169) Ienākums no ieguldījumiem ("INI") ir pēļņa, kas izteikta procentos no ieguldījumu neto uzskaites vērtības. Tas saglabājās negatīvs visā attiecīgajā periodā Savienības ražošanas nozares ciesto neto zaudējumu dēļ. Attiecīgajā periodā INI attiecībā uz moduļiem uzlabojās par 4 procentpunktiem; bet 2014. gadā un PIP, salīdzinot ar 2013. gadu, tas būtiski uzlabojās – attiecīgi par 7 un 8 procentpunktiem. Attiecīgajā periodā INI attiecībā uz elementiem samazinājās par 25,8–28,4 procentpunktiem.
- #### 4.5.4. Secinājums par kaitējumu
- (170) Kopumā Savienības ražošanas nozare attiecīgajā periodā turpināja ciest no kaitējuma, nesmot vērā īso laikposmu pēc sākotnējo pasākumu noteikšanas un dempinga apmērus, kā arī iepriekšējā izmeklēšanā konstatēto kaitējuma līmeni. Turklat konstatētā apiešanas prakse, kas norādīta 4. apsvērumā, arī ir veicinājusi kaitējuma turpināšanos. Tomēr, sākot ar 2013. gada vidu (pagaidu pasākumi stājās spēkā 2013. gada 6. jūnijā) un jo īpaši 2014. gada (pirmais pilnais gads, kad spēkā bija antidempinga pasākumi) un PIP laikā Savienības ražošanas nozare pakāpeniski sāka atgūties.
- (171) Vairāki kaitējuma rādītāji liecināja par pozitīvu tendenci. Kas attiecas uz moduļiem, Savienības ražošanas nozare par 2,8 % palielināja Savienības moduļu pārdošanas apjomu, un rezultātā tās tirgus daļa laikā no 2014. gada līdz PIP pieauga par 9,4 %. Tajā pašā laikā Savienības ražošanas nozare palielināja elementu garantēto noīetu un Savienības pārdošanas apjomu par 6,3 % un saglabāja 33 % tirgus daļu. Turklat šajā pašā laikposmā Savienības ražošanas nozare uzlaboja jaudas izmantojumu par 9 procentpunktiem attiecībā uz moduļiem un 8 procentpunktiem attiecībā uz elementiem, palielinot ražošanas apjomu un samazinot esošo jaudu. Tā arī panāca būtisku ražīguma uzlabošanos, tādējādi samazinot starpību starp tās pārdošanas cenām un vidējām ražošanas izmaksām. Turklat Ķīnas eksporta iepriekšējais cenu samazinājums bija apstādināts, jo tika ievērota MIC (PIP nebija cenu samazinājuma moduļiem un bija tikai maznozīmīgs cenu samazinājums elementiem). Rezultātā, lai gan Savienības ražošanas nozare PIP laikā joprojām cieta zaudējumus, tās zaudējumi attiecībā uz moduļiem, salīdzinājumā ar 2012. un 2013. gadu, būtiski samazinājās. Tomēr Savienības elementu ražošanas nozares zaudējumi

nesamazinājās, jo, kā skaidrots 165. apsvērumā, tos ietekmēja neparedzēti notikumi, ar kuriem saskārās divi no izlasē iekļautajiem ražotājiem. Turpretī trešā izlasē iekļautā ražotāja zaudējumi PIP laikā samazinājās, tādējādi attiecībā uz to pastāvēja tāda pati tendence kā attiecībā uz moduļiem.

- (172) Savienības ražošanas nozare laikā no 2014. gada līdz PIP arī palielināja ieguldījumus gan moduļos, gan elementos – attiecīgi par 41 % un 63 %.
- (173) Tomēr, neraugoties uz ieguldītajām pūlēm un no tām izrietošajām pozitīvajām tendencēm, Savienības ražošanas nozarei joprojām neizdevās atgūties no Ķīnas eksportētāju iepriekšējā dempinga. Kā jau minēts, gan elementu, gan moduļu ražotāji PIP laikā darbojās ar zaudējumiem, tiem bija negatīva naudas plūsma un ienākums no ieguldījumiem. Turklat, neraugoties uz faktu, ka no Ķīnas eksportēto moduļu importa apjomni samazinājās, to tirgus daļa joprojām bija lielāka nekā Savienības ražotājiem. Elementu imports PIP laikā, salīdzinot ar 2012. gadu, ievērojami pieauga apjoma ziņā (par 65 %), palielinot tā tirgus daļu. Elementu imports no Ķīnas arī radīja netiešu spiedienu uz garantētā noieta moduļu tirgum ražošajiem uzņēmumiem, kam tādējādi tika liegta turpmāka izaugsmē. Tādējādi imports no Ķīnas turpināja nonākt Savienības tirgū ievērojamos apjomos un par cenām, kas bija zemākas par Savienības ražošanas nozares ražošanas izmaksām.
- (174) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav novērtējusi to ietekmi uz Savienības ražošanas nozari, kuru izraisījis moduļu imports no trešām valstīm ievērojamos apjomos un par cenām, kas ir zemākas nekā eksportam no Ķīnas.
- (175) Komisija atzīst, ka moduļu importa no trešām valstīm ietekme ir svarīgs faktors ES ražošanas nozares situācijas novērtēšanā. Tomēr šāds imports bija daudz mazsvarīgāks nekā imports no Ķīnas – tā tirgus daļa bija 25 % (ieskaitot moduļus, kuri faktiski bija Ķīnas moduļi, bet uz kuriem attiecās apiešanas prakse), savukārt Ķīnas moduļu tirgus daļa PIP bija 41 % (nemot vērā apiešanu, patiesībā tā bija vēl lielāka). Turklat trešo valstu tirgus daļa no 2014. gada līdz PIP samazinājās par 10 %, bet importa no Ķīnas tirgus daļa šajā pašā periodā palielinājās par 4,9 %. Šie abi faktori parāda, ka Ķīnas importam bija daudz lielāka ietekme uz Savienības ražošanas nozari nekā importam no trešām valstīm. Turklat trešo valstu moduļu cena nebija zemāka par cenu, kāda bija eksportam no Ķīnas. Kā iepriekš redzams 4.a tabulā, visa importa no trešām valstīm vidējā svērtā cena PIP laikā bija 550 EUR/kW, kas bija augstāka par vidējo cenu eksportam no Ķīnas – 544 EUR/kW. Tādēļ šie apgalvojumi tika noraidīti.
- (176) Vairākas personas apgalvoja, ka attiecībā uz elementiem kaitējumu nodarīja trešo valstu imports, jo rentabilitāte PIP laikā, salīdzinot ar 2014. gadu, samazinājās, ko izraisīja importa no Ķīnas samazināšanās un vienlaicīgais importa no trešām valstīm pieaugums.
- (177) Pirmkārt, kā norādīts 164. apsvērumā, izlasē iekļauto ražotāju zaudējumu pieaugumu PIP laikā ietekmēja neparedzēti notikumi ar diviem Savienības elementu ražotājiem, savukārt trešā (vislielākā) ražotāja rentabilitāte PIP laikā, salīdzinot ar 2014. gadu, pieauga. Otrkārt, lai gan imports no Ķīnas laikā no 2014. gada līdz PIP samazinājās par 3 procentpunktiem, laikā no 2013. gada līdz PIP, neraugoties uz pasākumu stāšanos spēkā, tas palielinājās par 7 procentpunktiem. Tādējādi importam no Ķīnas joprojām bija būtiska ietekme uz Savienības ražošanas nozari. Treškārt, imports no trešām valstīm laikposmā no 2014. gada līdz PIP patiesām palielinājās par 2 procentpunktiem, bet no 2013. gada līdz PIP samazinājās par 24 procentpunktiem. Tādēļ laikposmā pēc pasākumu noteikšanas ietekme uz Savienības ražošanas nozari faktiski samazinājās. Tādējādi arguments, ka kaitējumu izraisījis imports no trešām valstīm, tika noraidīts.
- (178) Pēc informācijas izpaušanas KV apgalvoja, ka daži kaitējuma rādītāji uzlabojās tikai PIP laikā, nevis tūlīt pēc pasākumu noteikšanas. Tādēļ nav tiešas saiknes starp pasākumu noteikšanu un dažādajām pozitīvajām tendencēm.

- (179) Komisija atzina, ka daži kaitējuma rādītāji, piemēram, attiecībā uz moduļiem – tirgus daļa, ražošanas apjoms un jaudas izmantojums – uzlabojās tikai PIP, nevis 2014. gadā. Tomēr, ņemot vērā iepriekšējā izmeklēšanā konstatēto dempinga un kaitējuma apmēru, bija jāpaiet zināmam laikam, lai negatīvo tendenci, kas skāra visu ražošanas nozari, pagrieztu pretējā virzienā. To var izskaidrot fakts, ka sākotnējo pasākumu noteikšanas laikā Savienības ražošanas nozarē notika konsolidācija, kad daudzi ražotāji jau bija bankrota stāvoklī vai tuvu tam, bet atstāja tirgu tikai 2014. gadā. Tam bija svarīga ieteikme uz visiem makrorādītājiem, kuros bija ietverti arī šie uzņēmumi. Ir vērts arī atzīmēt, ka vairāki rādītāji, piemēram, tirgus daļa, ražošanas apjoms, jaudas izmantojums un ražošanas jauda, kuru tendence visas Savienības ražošanas nozares līmenī bija negatīva, jau 2014. gadā attiecībā uz izlasē iekļautajiem Savienības moduļu un elementu ražotājiem uzrādīja pozitīvu tendenci. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (180) Vairākas ieinteresētās personas apgalvoja, ka Savienības ražošanas nozare ir labā stāvoklī un ir pilnībā atguvusies no iepriekš ciestā kaitējuma. Pēc informācijas izpaušanas personas vairākkārt atkārtoja šos apgalvojumus. Jo īpaši, kā tika apgalvots, nepārprotami lielāko Savienības moduļu ražotāju *SolarWorld* un *Jabil* finanšu pārskatos iekļautie rādītāji liecināja, ka to uzņēmējdarbība Savienībā pēdējos gados ir augusi un to ražošanas apjomi, jauda, jaudas izmantojums, eksporta pārdošanas apjomi un ražīgums ir palielinājušies, savukārt ražošanas izmaksas un krājumi ir samazinājušies.
- (181) Izlasē iekļautie Savienības ražotāji (ieskaitot *Jabil* un *SolarWorld*) 2014. gadā un PIP ir palielinājuši ražošanas apjomus, jaudu, jaudas izmantojumu, eksporta pārdošanas apjomu un ražīgumu, bet to ražošanas izmaksas un krājumi ir samazinājušies. Tomēr apgalvojums, ka nozare ir pilnībā atguvusies no iepriekš ciestā kaitējuma, ir pretrunā izmeklēšanā gūtajiem konstatētajiem, kas ir pamatoti ar faktiskajiem pārbaudītajiem izlasē iekļauto Savienības ražotāju datiem. Jo īpaši daudzi mikroekonomiskie rādītāji (piemēram, rentabilitāte, naudas plūsma un ienākums no ieguldījumiem) ir balstīti tikai uz pārdošanas apjomu neatkarīgiem pircējiem Savienībā. Turklat dažiem no izlasē iekļautajiem uzņēmumiem ir nozīmīgs ražošanas apjoms ārpus Savienības, un tas nav iekļauts mikroekonomiskajos rādītājos. Turpretī publiski pieejamajos finanšu dokumentos ir pievērsta uzmanība visām attiecīgo uzņēmumu darbībām, un tie bieži sniedz informāciju par veselu grupu konsolidētajiem finanšu pārskatiem. Tāpēc secinājumi par Savienības ražošanas nozares ekonomisko stāvokli pamatregulas 3. panta 5. punkta nozīmē tika balstīti nevis uz publiski pieejamiem finanšu dokumentiem, bet gan uz to detalizētāko un pārbaudīto informāciju par situāciju Savienībā, kura tika sniegtā tikai izmeklēšanā. Turklat par Savienības ražošanas nozares stāvokli izdarītie secinājumi bija balstīti uz datiem, kas bija iegūti no visiem izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem, ne tikai no *SolarWorld* un *Jabil*. Visbeidzot, kas attiecas uz *Jabil*, kā jau skaidrots, šis uzņēmums tika montēja moduļus, bet neuzņēmās pilnu līgumisku atbildību par to pārdošanu. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (182) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka Komisijai būtu bijis jāņem vērā *SolarWorld* veikto lielapjoma ieguldījumu ietekme. Tika apgalvots, ka tie ir negatīvi ietekmējuši uzņēmumu un visu ražošanas nozari kopumā, ņemot vērā tās būtisko daļu Savienības ražošanas nozares ražošanas apjomā.
- (183) Pirmkārt, šīs personas minētie ieguldījumi tika veikti 2015. gadā un attiecās ne tikai uz elementiem un moduļiem, bet arī citādu ražojumu, piemēram, plāksnīšu, ražošanu ES⁽³⁰⁾. Tādēļ šie ieguldījumi tikai daļēji ietekmēja uzņēmuma moduļu un elementu uzņēmējdarbības rentabilitātes novērtējumu. Otrkārt, kā norādījušas citas personas, *SolarWorld* grupa gan uzņēmējdarbībā Eiropā, gan ārpus Eiropas 2016. gadā guva pozitīvus rezultātus⁽³¹⁾. Tas šajā posmā neliecina par to, ka jau veiktie ieguldījumi būtu negatīvi ietekmējuši uzņēmumu. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.

4.6. Kaitējuma turpināšanās iespējamība

- (184) Lai novērtētu kaitējuma turpināšanās iespējamību gadījumā, ja pasākumi pret ĶTR zaudētu spēku, saskaņā ar pamatregulas 11. panta 2. punktu tika analizēta Ķīnas importa potenciāla ietekme uz Savienības tirgu un Savienības ražošanas nozari.

⁽³⁰⁾ Sk. *SolarWorld* grupas 2015. gada pārskatu, pieejams: http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/annual_report_2015_web.pdf, 58. lpp.

⁽³¹⁾ *SolarWorld* 2016. gada trešā ceturkšķa konsolidētais pārskats, <http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/2016/solarworld-q3-2016-web-en.pdf>, 8.–9. lpp.

- (185) Kā jau parādīts 4.5. sadalā, Savienības ražošanas nozare PIP laikā turpināja ciest no kaitējuma. Kā jau izklāstīts 3.3. sadalā, pastāv iespējamība, ka, pasākumiem zaudējot spēku, dempings turpinātos. Turklat tika konstatēts, ka ražotāji eksportētāji pārdeva ražojumus trešām valstīm un Savienībai par dempinga cenām, un, ja pasākumi zaudētu spēku, tie nonāktu Savienības tirgū par cenām, kas ir vēl zemākas nekā tās, par kurām tos pašlaik pārdod Savienībai.

4.6.1. Jaudas pārpalikums, tirdzniecības plūsmas un Savienības tirgus pievilcīgums, ĶTR ražotāju eksportētāju cenu noteikšanas prakse

- (186) Ķīnas moduļu ražošanas jauda 2015. gadā tiek lēsta 96,3 GW/gadā, un ir gaidāms, ka 2016. gadā tā sasniedgs 108 GW/gadā⁽³²⁾. Tajā pašā laikā pasaules pieprasījums 2015. gadā tika lēsts 50,6 GW un tika prognozēts, ka 2016. gadā tas pieauga līdz 61,7 GW⁽³³⁾ vai, kā minēts citā avotā, – līdz 68,7 GW⁽³⁴⁾. Tādēļ Komisija secināja, ka Ķīnas ražotāju kopējais jaudas pārpalikums ievērojami pārsniedz pasaules pieprasījumu, proti, par 47,5 % 2015. gadā, kā arī, atkarībā no izmantotā avota, par 42,9 % vai par 36 % to pārsniegs 2016. gadā. Citā avotā tika noteikts, ka 2015. gadā kopējais pasaules pieprasījums bija 58 GW⁽³⁵⁾, kas nozīmētu, ka Ķīnas ražotāju 2015. gada jaudas pārpalikums ir 39,8 %.
- (187) Pat ja turpmāk Ķīnā vairs netiktu no jauna uzstādītas jaudas, esošā jauda joprojām ievērojami pārsniegtu prognozēto ikgadējo pasaules pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtām. Scenārijā ar vislielāko varbūtību (tā dēvētajā “mērenajā scenārijā”) pieprasījums 2020. gadā sasniegta 97 GW⁽³⁶⁾ vai 95 GW⁽³⁷⁾, ko pilnībā apmierinātu esošā Ķīnas ražošanas jauda. Turklat Ķīnas saules enerģijas moduļu ražošanas jauda pēdējo 10 gadu laikā ir pastāvīgi augusi. Piemēram, laikposmā no 2012. līdz 2015. gadam tā vairāk nekā divkārsojās (no 43,8 GW⁽³⁸⁾ 2012. gadā līdz 96,3 GW 2015. gadā). Tikai 2016. gadā vien Ķīnā papildus ir 2 GW paziņotas jaudas vai būvniecības stadijā esošas jaudas, kā norāda Bloomberg New Energy Finance (“BNEF”). Turklat nav pierādījumu, kas liecinātu, ka Ķīnas jauda tuvākajā nākotnē neturpinās palielināties, nemot vērā faktu, ka tā nepārtraukti augusi vismaz iepriekšējos piecus gadus. Tādēļ pat mazāk ticamā scenārijā (tā dēvētajā “labvēlīgajā scenārijā”), kad gada pasaules pieprasījums 2020. gadā palielinātos līdz 120 GW⁽³⁹⁾ ir iespējams, ka Ķīnas ražotāji vieni paši joprojām spētu pilnībā apmierināt pieprasījumu, jo tiem esošā jauda būtu jāpalielina daudz lēnāk nekā iepriekš, t. i., tikai par 11,3 % 4 gadu laikā.
- (188) Pēc informācijas izpaušanas vairākas ieinteresētās personas apšaubīja Komisijas izmantotos datus par ĶTR jaudu un pasaules patēriņu. Tās apgalvoja, ka Solar Power Europe nav pietiekami uzticams avots, jo nem vērā tikai moduļus, kas jau ir savienoti ar tīklu, turpretī IHS un BNEF sniedz precīzāku pārskatu, jo atspoguļo moduļus, kas ir iegādāti, lai tos uzstādītu.
- (189) Tomēr Komisija iepriekšējos apsvērumos jau ir analizējusi IHS datus un prognozes, savukārt BNEF dati būtiski neatšķiras no IHS⁽⁴⁰⁾. Patiesībā BNEF un IHS aplēses par 2016. gadu (68,7 GW piesardzīgajā scenārijā un 70,7 GW optimistiskajā scenārijā) un 2017. gadu (attiecīgi 72,9 GW un 77,5 GW) pilnībā sakrīt, bet tās nebūtiski atšķiras par 2018. gadu (BNEF: 83 GW; IHS: 82 GW)⁽⁴¹⁾, kas ir pēdējais gads, par kuru BNEF ir veicis aplēses. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (190) Minētās personas arī apstrīdēja Komisijas noteikto kopējā jaudas pārpalikuma apjomu. Jo īpaši viena ieinteresētā persona norādīja, ka 2016. gadā tie bijuši 70 GW. Tomēr tā nenorādīja informācijas avotu vai metodiku, pēc

⁽³²⁾ Bloomberg New Energy Finance (“BNEF”) “Solar manufacturer capacity league table”; skatīts 28.10.2016.

⁽³³⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016, 18. lpp.

⁽³⁴⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30 November 2016.

⁽³⁵⁾ IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, June 2016, 23. lpp. Starpība, šķiet, ir saistīta ar to, ka IHS atskaitēs iekļauj visus moduļus, kas atrodas noliktavās, ir piegādāti vai uzstādīti. Turpretī Global Market Outlook nem vērā tikai tos moduļus, kas ir uzstādīti un jau ražo elektroenerģiju.

⁽³⁶⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016 –2020, Solar Power Europe, July 2016, 18. lpp.

⁽³⁷⁾ IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, June 2016, 23. lpp. Pēdējā ziņojumā (IHS, PV Demand Tracker Q4 2016, 9 December 2016) IHS izdarīja tādas pašas aplēses kā Solar Power Europe – 97 GW 2020. gadā.

⁽³⁸⁾ Bloomberg New Energy Finance (“BNEF”) “Solar manufacturer capacity league table”; skatīts 28.10.2016.

⁽³⁹⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016, 18. lpp.

⁽⁴⁰⁾ Sk. 34., 36., 37., 38., 40. zemsvītras piezīmi ar atsaucēm uz IHS un SPE.

⁽⁴¹⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30 November 2016 un IHS, PV Demand Tracker Q4 2016, 9 December 2016.

kurās aprēķināts šāds rādītājs. Pat ja šis rādītājs bija pareizs, ar aplēsto jaudas pārpalikumu tik un tā pietiku, lai apmierinātu visu pasaules pieprasījumu pat visoptimistiskāko 2016. gadam veikto aplēšu gadījumā (70,7 GW⁽⁴²⁾). Neviena no pārējām personām neiesniedza nekādus aprēķinus, neatsaucās uz kādu pētījumu vai ziņojumu, kas liecinātu, ka Komisijas noteiktais jaudas pārpalikums būtu jāsamazina. Tādējādi šis arguments nemaina iepriekš izdarītos secinājumus.

- (191) Vairākas ieinteresētās personas pirms un pēc informācijas izpaušanas norādīja, ka pirmā līmeņa uzņēmumiem ir daudz mazāks nozares pārpalikums nekā pārējiem – otrā un trešā līmeņa – uzņēmumiem. BNEF norādīja, ka ĶTR pirmā līmeņa uzņēmumu aplēstā moduļu ražošanas jauda 2016. gadā ir 46 GW, kas tiešām ir zemāka nekā otrā un trešā līmeņa uzņēmumu kopējā jauda, kas tiek lēsta 62 GW apmērā⁽⁴³⁾. Tomēr visu līmeņu Ķīnas uzņēmumi ir aktīvi pasaules tirgū. No Savienības viedokļa pēc spēkā esošo pasākumu noteikšanas eksportēja ne tikai pirmā līmeņa, bet arī otrā un trešā līmeņa uzņēmumi, kaut arī mazākos apjomos (pēdējo īpatsvars kopējā Ķīnas importā 2014. gadā tika lēsts 13,6 % apmērā). Tādēļ Komisija uzskatīja, ka, aprēķinot Ķīnai pieejamo jaudas pārpalikumu, būtu jāņem vērā visu veidu Ķīnas ražotāju eksportētāju jauda.
- (192) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apstrīdēja konstatējumu, ka, nosakot Ķīnā pieejamo jaudas pārpalikumu, būtu jāņem vērā visu veidu ražotāju eksportētāju jaudas pārpalikums.
- (193) Komisija norādīja, ka jau tikai pirmā līmeņa uzņēmumiem pieejamā jauda ir 90 % no 2015. gada kopējā pasaules patēriņa (lēsts 50,6 GW apmērā). Turklat fakts, ka otrā un trešā līmeņa uzņēmumi veica eksportu uz ES, neraugoties uz nelielo apjomu, parāda, ka tie ir aktīvi Savienības tirgū un pārdošanā neaprobežojas tikai ar Ķīnas vai citiem tirgiem. Visbeidzot, ir gaidāms, ka pēc nesenās saistību atsaukšanas, kas galvenokārt skar pirmā līmeņa uzņēmumus, būtiski palielināsies otrā un trešā līmeņa uzņēmumu imports. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (194) Vairākas personas gan pirms, gan pēc informācijas izpaušanas apgalvoja, ka Ķīnas jaudas pārpalikums lielākoties ir pārspilēts, jo pieprasījums pēc saules enerģijas iekārtām pasaulei ir pakāpeniski pieaudzis. Ikgadējais pasaules pieprasījums patiešām no 2014. līdz 2015. gadam ir pieaudzis par 25 % (no 40,3 GW līdz 50,6 GW)⁽⁴⁴⁾. Tomēr, kā norādīts iepriekš, aplēstais Ķīnas ražotāju jaudas pārpalikums par 47,5 % pārsniedz pašreizējo pieprasījumu. Tādēļ pat visoptimistiskākajā scenārijā attiecībā uz pasaules pieprasījuma pieaugumu Ķīnas ražotājiem, visticamāk, joprojām būtu pietiekams jaudas pārpalikums, lai šo pieprasījumu apmierinātu. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (195) Ķīnas ražotāju eksportētāju esošā jauda attiecībā uz elementiem 2016. gadā tiek lēsta 76,6 GW apmērā, kas ir par 12 % vairāk nekā 2015. gadā (68 GW)⁽⁴⁵⁾. Tā kā pasaules pieprasījums pēc elementiem aptuveni atbilst pasaules pieprasījumam pēc moduļiem, Ķīnas ražotāju eksportētāju elementu jaudas pārpalikums 2015. gadā bija 25,6 %, bet 2016. gadā – 19,5 %. Turklat 2016. gadā Ķīnai bija 72,8 % no pasaules esošās elementu jaudas, tādējādi tā ievērojami pārsniedz pārējās trešās valstis. Nākamās četras lielākās trešās valstis, kurām ir pieejama jauda, ir daudz mazākas par Ķīnu (Taivānai 11 GW; Malaizijai 4 GW; Korejai 2,7 GW; Japānai 1,9 GW). Balstoties uz minēto, Komisija secināja, ka Ķīnai ir arī ievērojams elementu ražošanas jaudas pārpalikums.

4.6.2. Savienības tirgus pievilcīgums

- (196) Vairākas personas apgalvoja, ka Savienības tirgus Ķīnas ražotājiem vairs nešķiet pievilcīgs. Tās norādīja, ka Ķīna elementu un moduļu ražošanu drīzāk orientētu uz strauji augošajiem Āzijas tirgiem, piemēram, Japānu un Indiju. Turklat Ķīnas iekšzemes pieprasījums pēdējos gados ir audzis un 2016. gada pirmajā ceturksnī sasniedzis 50 % no Ķīnas saules enerģijas moduļu kopējā ražošanas apjoma. Kā tiek apgalvots, Ķīnai līdz 2020. gadam katru gadu būs nepieciešamas iekārtas ar aptuveni 20 GW jaudu. Tādēļ, ņemot vērā arvien lielāku saules enerģijas iekārtu skaitu Ķīnā, Indijā un citos Dienvidaustrumāzijas tirgos, Ķīnas saules enerģijas moduļu ražošana galvenokārt censtos apmierināt pieaugošo pieprasījumu šajos tirgos.

⁽⁴²⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30 November 2016.

⁽⁴³⁾ Bloomberg New Energy Finance “Solar manufacturer capacity league table”; skatīts 28.10.2016.

⁽⁴⁴⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016.

⁽⁴⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance “Solar manufacturer capacity league table”, skatīts 28.10.2016.

- (197) Savienības tirgus patiešām vairs nav tik nozīmīgs kā agrāk, kad tā īpatsvars sasniedza līdz 60 % no pasaules gadā uzstādītās jaudas (2012. gadā). Netiek arī gaidīts, ka Savienība būs strauji augošo tirgu vidū. Prognozes par Savienības tirgus izaugsmi ir samērā pietīcīgas, salīdzinot ar pārējo pasauli. Saskaņā ar *Solar Power Europe* "mēreno scenāriju" ir gaidāms, ka Eiropas saules energijas gada patēriņš no 8,2 GW pieauga līdz aptuveni 15 GW 2020. gadā⁽⁴⁶⁾. Tomēr *Solar Power Europe* aplēsēs ir iekļautas arī valstis ārpus ES (Turcija, Šveice utt.); 28 Savienības dalībvalstu izaugsmes prognozes ir vēl pesimistiskākas, proti, aptuveni 11,6 GW⁽⁴⁷⁾ 2020. gadā. Tomēr Savienība joprojām ir svarīgs tirgus, kas veido 14 % no pasaules tirgus kopā, un ir gaidāms, ka tās daļa pasaules tirgū nākotnē saglabāsies nozīmīga. Trīs no tās dalībvalstīm (Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija) 2015. gadā bija desmit lielāko saules energijas moduļu tirgu vidū. Turklāt, kā jau norādīts, Ķīnas ražotāju eksportētāju jaudas pārpalikums nākotnē spētu apmierināt kopējo pasaules pieprasījumu, tostarp visos strauji augošajos tirgos, piemēram, pašā Ķīnā, Indijā, Japānā un Dienvidamerikā kopā. Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi – tirdzniecības aizsardzības pasākumu noteikšana un pastiprināšana citstarp Kanādā un ASV ir mazinājusi šo tirgu pievilcīgumu, tādējādi vēl vairāk palielinot Savienības tirgus pievilcīgumu gadījumā, ja pasākumi tikt atcelti.
- (198) Neraugoties uz antidempinga un kompensācijas pasākumu noteikšanu 2013. gadā, Ķīnas ražotāji eksportētāji joprojām saglabā lielu interesu par Savienības tirgu, ko apliecinā fakti, ka tie ir saglabājuši spēcīgu stāvokli Savienības tirgū. Kā norādīts 4.4. sadaļā, moduļu un elementu importam no Ķīnas PIP laikā tirgus daļa bija attiecīgi 41 % un 16 %, un savu stāvokli tirgū tas ir veiksmīgi nosargājis (un attiecībā uz elementiem pat palielinājis), salīdzinot ar importu no trešām valstīm. Ķīnas moduļu importa apjomam un tirgus daļai ir daudz lielāka nozīme nekā šiem rādītājiem par trešām valstīm; kumulatīvi tās veido tikai 25 % no kopējā apjoma. Trešo valstu tirgus daļa attiecībā uz elementiem PIP laikā bija 51 %, bet tas nozīmē, ka tā bija ievērojami sarukusi (par 32 %), salīdzinot ar 2013. gadu, kad to tirgus daļa bija 75 %. Bez jau minētā, neraugoties uz to, ka pasākumi stājās spēkā 2013. gadā, laikposmā no 2013. gada līdz PIP elementu imports no Ķīnas pieauga par 77,8 %. Turklāt, kā tika apliecināts 2015. gada pretapiešanas izmeklēšanā, daži Ķīnas ražotāji centās izvairīties no pasākumiem, apejot tos caur Taivānu un Malaiziju, kas ir lielākās trešās valstis importa ziņā.
- (199) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apstrīdēja konstatējumu, ka Savienības tirgus joprojām ir pievilcīgs Ķīnas ražotājiem eksportētājiem. Viena no personām vērsa uzmanību uz to, ka Savienības tirgus kopējās izaugsmes prognozes būtu jāsamazina, pamatojoties uz to, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, jaunu energijas iekārtu daudzums Savienībā 2016. gada pirmajos deviņos mēnešos ir samazinājies par 18 %, tādēļ Savienības 2016. gada pieprasījums tiek lēsts visai pesimistiski – 7,1 GW. Līdz 2020. gadam tas arī izraisītu negatīvu Savienības pieprasījuma dinamiku. Turklāt tā apgalvoja, ka trīs lielākie Savienības tirgi (Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija) nākotnē vēl vairāk zaudēs pievilcību.
- (200) Aplēstais kopējais Savienības pieprasījums 7,1 GW, uz kuru atsaucas ieinteresētā persona, patiesībā 2016. gadam uzskatāms par diezgan labu rezultātu, jo tas kopumā atbilst *Solar Power Europe* sākotnējām aplēsēm, kas ietvertas mērenajā scenārijā 2016. gadam (7,3 GW)⁽⁴⁸⁾. Tādēļ šīs personas aplēses, ka Savienības pieprasījums šī iemesla dēļ līdz 2020. gadam atbildīs pietīcīgajam scenārijam, nav pamatotas ar pašas personas sniegtajiem datiem. Katrā ziņā, pat ja pieprasījums atbilstu iespējamai slīktākajam scenārijam un Savienības tirgus īpatsvars pasaules tirgū samazinātos, tas varētu arī nepadarīt Savienības tirgu Ķīnas eksportam nepievilcīgu, jo visi pārējie minētie apsvērumi paliek spēkā. Pat ja iespējams, ka tā relatīvā daļa no pasaules pieprasījuma samazinās, Savienības tirgus joprojām ir pievilcīgs Ķīnas eksportam. Citādi nebūtu apiešanas prakses, kas konstatēta nesenajā izmeklēšanā, kura attiecās uz Malaiziju un Taivānu.
- (201) Attiecībā uz apgalvojumiem, ka Ķīna katru gadu līdz 2020. gadam uzstādīs saules energijas sistēmas ar 20 GW jaudu, Komisijas izmeklēšanā ir atrasti pierādījumi, ka ĶTR nespēs saglabāt tik augstu mērķa rādītāju. Tirgus informācija liecina, ka minētais Ķīnas mērķis tiks pazemināts tīkla infrastruktūras neesamības, pārmērīga tirgus piedāvājuma un atjaunojamo energoresursu subsīdiju fonda deficitā dēļ⁽⁴⁹⁾. Ķīnas saules energijas tirgus uzplaukuma un lejupslīdes cikli sīkāk ir iztirzāti 356. apsvērumā.

⁽⁴⁶⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016., 30. lpp.

⁽⁴⁷⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016.

⁽⁴⁸⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016.

⁽⁴⁹⁾ Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, 1st September 2016, 17. lpp.

- (202) Pēc informācijas izpaušanas viena persona citēja Ķīnas Valsts enerģijas administrācijas paziņojumu presē, kurā tā atklāja, ka saskaņā ar attīstības plānu saules enerģijas nozarē nākamajiem pieciem gadiem līdz 2020. gadam ir plānots uzstādīt fotoelektriskās enerģijas jaudu vismaz 105 GW apmērā. Minētā persona apgalvoja, ka tādējādi Ķīnas pieprasījums vēl vairāk palielināsies.
- (203) Kopējās uzstādītās jaudas mērķielums 105 GW ir samērā zems un, kā norāda BNEF⁽⁵⁰⁾, tiks sasniegts jau 2017. gadā. Tādējādi šim zemajam mērķielumam nav nozīmes, jo tas vedula domāt, ka pēc 2017. gada nav gaidāma izaugsme, pretēji prognozēm, ka Ķīnas tirgu gaida izaugsme. Tajā pašā laikā Komisija 201. apsvērumā jau ir analizējusi Ķīnas tirgus izaugsmes scenāriju, tiesa gan, zemāku nekā 20 GW gadā līdz 2020. gadam. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (204) Komisija arī analizēja, vai gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, imports no Ķīnas Savienībā nonāktu par zemākām cenām nekā pašreizējās Savienības cenas.
- (205) Gandrīz visiem ražotājiem eksportētājiem, kuri pārdeva moduļus un elementus no ĶTR uz Savienību PIP laikā, bija cenu saistības, un minētās cenu saistības ietekmēja to eksporta cenas uz ES un noteica minimālo importa cenu. Tādējādi minētās eksporta cenas nevarēja uzskatīt par atbilstošu rādītaju, lai noteiktu, kāda būtu bijusi ražotāju eksportētāju cenu noteikšanas prakse, ja pasākumi netiku piemēroti.
- (206) Tādēļ to vietā tika izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju cenas eksportam uz trešām valstīm. Tika konstatēts, ka izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju veiktajam eksportam uz trešām valstīm cenas salīdzinājumā ar izlasē iekļauto Savienības ražotāju cenām PIP laikā vidēji bija zemākas par 2,2 % elementiem un par 5,6–9,2 % moduļiem. Rādītāji atspoguļo ražotāja eksportētāja vidējo cenu samazinājumu (mazāko starpību starp uzņēmumiem un lielāko starpību starp uzņēmumiem). Attiecībā uz elementiem ir tikai viena cenu samazinājuma starpība, jo tas ir vidējais cenu samazinājums vienīgajam izlasē iekļautajam ražotājam eksportētājam, kas eksportē elementus uz Savienību.
- (207) Viena no personām lūdza norādīt vidējās svērtās cenas sadalījumu pa četrām attiecīgajām eksporta valstīm (Čīli, Indiju, Japānu un Singapuru), lai sniegtu piezīmes par konstatēto cenu samazinājumu. Aprēķinot cenu samazinājumu, tika ņemta vērā nevis katras trešās valsts vidējā svērtā cena, bet gan visu četru eksporta valstu kopējā vidējā svērtā cena, tādējādi pareizi atspoguļojot eksportētos apjomus un cenas, par kādām ir veikts minētais eksports. Tādēļ šis lūgums tika noraidīts.
- (208) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, ražotājiem eksportētājiem nebūtu stimula palielināt pārdošanas apjomu Savienībā. Komisiju šāda hipotēze nepārliecināja. Kā rāda noteiktās cenu samazinājuma starpības, gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, ražotāji eksportētāji varētu palielināt savu pārdošanas apjomu ES. Tā kā to cenas Savienībā būtu zemākas nekā Savienības ražotāju cenas, tad var pamatoti gaidīt, ka eksports no Ķīnas censtos iegūt lielāku tirgus daļu Savienībā. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (209) Tādējādi Komisija secināja, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, imports no Ķīnas Savienībā nonāktu par cenām, kas ir zemākas nekā pašreizējās Savienības ražošanas nozares cenas, un, visticamāk, palielinātos tā pārdošanas apjoms un iegūta tirgus daļa.

4.6.3. Secinājumi par kaitējuma turpināšanās iespējamību

- (210) Nemot vērā minēto, Komisija secināja, ka ĶTR pastāv ievērojams jaudas pārpalikums attiecībā uz moduļiem un elementiem. Savienības tirgus joprojām ir pievilkīgs lieluma un pārdošanas cenu ziņā, jo īpaši salīdzinot ar cenu līmeni, kāds ir eksportam no ĶTR uz trešām valstīm, ko papildus pierāda liecības par agrāko apiešanas praksi. Tādējādi Komisija konstatēja, ka pastāv liela iespējamība, ka antidempinga pasākumu atcelšana izraisītu dempinga turpināšanos, kas izraisītu Savienības ražošanas nozarei nodarītā kaitējuma turpināšanos.

⁽⁵⁰⁾ Q4 2016 PV Market Outlook, Solar power 30 November 2016, 19. lpp.

4.7. Cēlonšakarība

- (211) Vairākas ieinteresētās personas gan pirms, gan pēc informācijas izpaušanas apgalvoja arī, ka tad, ja Komisija konstatē, ka Savienības ražošanas nozare joprojām cieš no kaitējuma, to izraisa vairāki citi faktori, kas kumulatīvi izraisa visu kaitējumu:
- i) daudzu dalībvalstu stimulēšanas shēmu atcelšana;
 - ii) Savienības ražošanas nozare vēl nav sasniegusi apjomradītus ietaupījumus, ko nodrošinātu vairāku GW jauda, lai būtu ekonomiski dzīvotspējīga un ietekmētu pasaules tirgu;
 - iii) kaitējumu izraisa imports no citām valstīm, jo to cenas ir par 25 % zemākas nekā importa cenām no Ķīnas;
 - iv) kaitējumu izraisa tas, ka Savienības moduļu ražotāju cenas konstanti ir zemākas par Ķīnas ražotāju importa cenām.
- (212) Attiecībā uz pirmo apgalvojumu Komisija, kā izklāstīts 5.3.2. sadaļā, atzina, ka atbalsta shēmu grozīšana un dažu dalībvalstu gadījumā – to apturēšana vai izbeigšana izraisījusi Savienības patēriņa samazināšanos laikposmā no 2012. līdz 2014. gadam pēc tam, kad 2011. gadā bija sasniegs patēriņa augstākais punkts. Minētā ievērojamā patēriņa samazināšanās apgrūtīna Savienības ražošanas nozares izaugsmi. Tomēr Komisija iepriekšējā izmeklēšanā konstatēja, ka Savienības ražošanas nozare bijusi spiesta samazināt savas cenas galvenokārt importa par dempinga cenām radītā spiediena dēļ, nevis atbalsta shēmu dēļ⁽⁵¹⁾. Tādēļ Ķīnas ražojumu ieplūšana par dempinga cenām bija galvenais iepriekšējās izmeklēšanas laikā ciestā kaitējuma cēlonis. Turklāt, neraugoties uz patēriņa samazināšanos par 56 % laikā no 2012. gada līdz PIP, Savienības ražošanas nozare palielināja savu moduļu un elementu tirgus daļu attiecīgi par 40 % un 47 %. Kā minēts 171. apsvērumā, laikā no 2014. gada līdz PIP, tiklīdz kļuva jūtams pasākumu radītais aizsardzības efekts, Savienības ražošanas nozare sāka arī palielināt savu pārdošanas apjomu. Ražošanas nozare arī būtiski samazināja izmaksas (sk. 8.a un 8.b tabulu) un uzlaboja jaudas izmantojumu. Tātad, neraugoties uz patēriņa samazināšanos un ķemot vērā spēkā esošos pasākumus, Savienības ražošanas nozare sāka atgūties no iepriekš ciestā kaitējuma. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (213) Attiecībā uz otro apgalvojumu tiek norādīts, ka Savienības ražošanas nozares jaudu patiesām nevar salīdzināt ar to, ko pēdējos gados sasniegusi Ķīnas ražotāji eksportētāji. Pirmkārt, Ķīnas uzņēmumi panāca milzīgus ražošanas apjomus un jaudu (tās pārpalikumu) laikā, kad tie sāka dominēt vairākos tirgos pasaulei, daļēji pateicoties cenu dempingam, ko ir konstatējusi ne tikai Eiropas Komisija, bet arī ASV un Kanādas iestādes. Turpretī liela apjoma importa par dempinga cenām ieplūšanai bija pilnīgi pretēja ieteikme uz ražotājiem, kuri saskārās ar šādu negodīgu praksi. Komisija iepriekšējā izmeklēšanā konstatēja⁽⁵²⁾, ka 2010. gadā Savienības ražošanas nozare panāca 10 % peļņu ar līdzīgu esošo jaudu (2010. gadā 6 983 MW, PIP laikā 6 467 MW). Ķīnas ražojumu ievērojamā importa plūsma par dempinga cenām izraisīja Savienības ražošanas nozares rentabilitātes krasu samazināšanos, tā faktiski liezdot tai veikt jaunus ieguldījumus, lai panāktu apjomradītus ietaupījumus. Pasākumu radītais aizsardzības efekts ļāva Savienības ražošanas nozarei konsolidēties un ievērojami samazināt izmaksas 2014. gadā un PIP laikā, kā arī izveda Savienības ražošanas nozari uz pareizā ceļa, lai tā varētu izmantot apjomradītus ietaupījumus. Pēc informācijas izpaušanas viena persona apstrīdēja šo paziņojumu. Tā apgalvoja, ka pēc pasākumu noteikšanas ieguldījumi samazinājās un nelāva gūt apjomradītus ietaupījumus. Pretēji šim paziņojumam, ieguldījumi PIP laikā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, patiesībā palielinājās gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem. Tādējādi arī šis apgalvojums tika noraidīts.
- (214) Saistībā ar trešo apgalvojumu Komisija noteica (sk. 4.a un 4.b tabulu), ka vidējās cenas importam no Ķīnas bija nedaudz augstākas attiecībā uz elementiem un nedaudz zemākas attiecībā uz moduļiem nekā attiecīgās cenas importam no trešām valstīm. Cenas elementu importam no Ķīnas bija par 4 % augstākas nekā cenas importam no trešām valstīm, savukārt moduļu importam tās bija par 1 % zemākas. Tādējādi faktu ziņā šis apgalvojums bija nepareizs, un tādējādi tas tika noraidīts. Apgalvojums, ka imports no trešām valstīm padara pasākumus neefektīvus, ir iztirzāts 324. un 325. apsvērumā.

⁽⁵¹⁾ Komisijas Regulas (ES) Nr. 513/2013 (OV L 152, 5.6.2013., 5. lpp.) 180. apsvērums un īstenošanas regulas (ES) Nr. 1238/2013 245.– 247. apsvērums.

⁽⁵²⁾ Sk. Regulas (ES) Nr. 513/2013 4.a un 10.a tabulu.

- (215) Saistībā ar ceturto apgalvojumu izmeklēšanā atklājās, ka vidējās cenas moduļu importam no Ķīnas nemainīgi bija zemākas par vidējām Savienības ražotāju pārdošanas cenām ES. Piemēram, PIP laikā vidējā cena importam no Ķīnas bija 544 EUR/kW (⁽³⁾), bet Savienības vidējā cena bija 593 EUR/kW. Tādējādi arī šis apgalvojums faktu ziņā bija nepareizs, un tādējādi tas tika noraidīts. Nemot vērā minēto, Komisija secināja, ka Savienības ražošanas nozarei joprojām tika nodarīts būtisks kaitējums pamatregulas 3. panta 5. punkta nozīmē.
- (216) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka pasākumi izraisa kaitējumu, jo tie palielina elementu izmaksas vertikāli neintegriētiem moduļu ražotājiem. Tomēr, kā norādīts 6.4.1. sadaļā, moduļu ražotājiem ir pieķuve elementiem no trešām valstīm par zemām cenām, un tie necieta no šādu elementu piegādes trūkuma. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.

5. SAVIENĪBAS INTERESES

5.1. Savienības ražošanas nozares intereses

- (217) Šajā sadaļā uzmanība tiek pievērsta Savienības moduļu ražotāju interesēm. Savienības elementu ražotāju intereses ir analizētas 6. sadaļā "Daļēja starposma pārskatišana".
- (218) Ir zināmi vairāk nekā 100 moduļu ražotāju. Savienības ražošanas nozari pārstāv apvienība EU ProSun, kas ir pieprasījuma iesniedzējs. EU ProSun pārstāv 31 Savienības plāksnīšu, elementu un moduļu ražotāju.
- (219) Pasākumu turpināšana ļaus Savienības ražošanas nozarei saglabāt tās tirgus daļu Savienībā, kas ir pieaugusi, un atgūties no būtiskā kaitējuma. Kā norādīts 137. apsvērumā, Savienības ražošanas nozares tirgus daļa Savienībā pieauga no 25 % 2012. gadā līdz 35 % PIP laikā. Kā konstatēts 4.6. sadaļā, nemot vērā Ķīnas moduļu pārdošanas cenas uz trešām valstīm un ĶTR lielo jaudas pārpalikumu, gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, Ķīnas moduļi Savienībā nonāktu par cenām, kas ir zemākas par minimālo importa cenu, turklāt lielākos apjomos. Tādēļ pasākumu turpināšana aizsargātu Savienības ražošanas nozari no intensīva un netaisnīga cenu spiediena, ko citādi radītu imports no Ķīnas.
- (220) Ja pasākumi netiek pagarināti, Savienības moduļu ražošanas nozarē veiktie lielie ieguldījumi pētniecībā un izstrādē, kā arī kapitāla ieguldījumi varētu klūt nevajadzīgi, jo tos nav iespējams viegli pārorientēt produktīvai izmantošanai citās nozarēs. Ja Savienības moduļu ražotāji bankrotētu, lielākā daļa no 6 300 moduļu ražošanā iesaistītajām personām zaudētu darbu. Šīs darbaspēks pārsvarā ir augsti kvalificēts. Turpretī pasākumu turpināšana dos Savienības ražošanas nozarei vēl laiku, kurā pilnībā atgūties no iepriekšējā dempinga sekām.
- (221) Pēc informācijas izpaušanas viena persona aicināja Komisiju identificēt elementu un moduļu ražotājus, kuri neatbalsta pasākumus. Komisija precīzēja, ka neviens persona, kas uzskata sevi par piederīgu Savienības ražošanas nozarei, nepieteicās un neiebildā pret pasākumiem. Šī pati persona lūdza Komisijai izslēgt Savienības plāksnīšu ražotājus no 31 EU ProSun pārstāvētā uzņēmuma saraksta. Komisija precīzēja, ka EU ProSun pārstāv 29 Savienības elementu un moduļu ražotājus.
- (222) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrita, ka pasākumi būtu Savienības ražošanas nozares interesēs. Šīs personas arī nepiekrita, ka Ķīnas ražojumi par dempinga cenām būtu radījuši netaisnīgu cenu spiedienu uz Savienības ražošanas nozari. Tās arī apgalvoja, ka Komisiju vadījis mērkis saglabāt Savienības ražošanas nozares tirgus daļu un ka Komisija uz visas saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas lēķes rēķina aizsargājusi nelielu saules enerģijas nozares segmentu.
- (223) Komisija atgādināja, ka saskaņā ar pamatregulu tirdzniecības pasākumu mērkis ir aizsargāt Savienības ražošanas nozari, ja tas ir Savienības interesēs, no dempinga izraisīta būtiska kaitējuma. Šajā termiņbeigu pārskatīšanā tā

⁽³⁾ Ļoti līdzīga cena tika konstatēta arī, balstoties uz izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju vidējo svērto eksporta cenu uz ES.

konstatēja, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, pastāv dempinga un kaitējuma turpināšanās iespējamība. Komisija arī konstatēja, ka Savienības saules enerģijas moduļu tirgus samazinājās vairāku iemeslu dēļ, kuri nav saistīti ar pasākumu noteikšanu, kā secināts 270. apsvērumā. Tādēļ Savienības ražošanas nozares tirgus daļas palielināšanās ir galvenais rādītājs, kas apliecina, ka pasākumi ir bijusi efektīvi.

- (224) Tādēļ Komisija secināja, ka moduļiem noteikto pasākumu turpināšana nepārprotami ir Savienības ražošanas nozares interesēs.

5.2. Nesaistīto importētāju, lejupējās un augšupējās ražošanas nozares intereses

5.2.1. Ievadpiezīmes

- (225) Ievērojams skaits Savienības augšupējās un lejupējās ražošanas uzņēmumu vai nu individuāli, vai ar apvienību starpniecību aicināja izbeigt pasākumus, pamatojoties uz Savienības interesēm. Tie uzskata, ka pasākumiem ir iepriekš neparedzētas negatīvas sekas uz vairākumu darbvetu Eiropas saules enerģijas nozarē. Tie norādīja, ka pasākumi izraisa saules enerģijas iekārtu cenu pieaugumu, kas slāpējoši ietekmē pieprasījumu, attiecīgi atstājot negatīvas sekas uz nodarbinātību lejupējā un augšupējā ražošanā. Turklat tiek apgalvots, ka negatīvi tiek ietekmēti arī plašāki politikas mērķi attiecībā uz klimata pārmaiņām un atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu. Tie arī norādīja uz apstākļiem, kuri ir mainījušies kopš galīgo pasākumu noteikšanas 2013. gada decembrī, jo īpaši atteikšanos no atbalsta shēmām par fiksētām cenām (proti, iepirkuma tarifiem un iepirkuma prēmijām) par labu iepirkuma konkursiem, tīkla paritātes panākšanu ar saules ģenerētu elektroenerģiju noteiktos Savienības reģionos vai noteiktām pircēju grupām, kā arī UNFCCC Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņu ierobežošanu ratifikāciju Savienībā 2016. gada oktobrī. Visbeidzot, dažas personas apgalvoja, ka Savienībā netiek saražots pietiekami daudz moduļu, lai apmierinātu Savienības pieprasījumu, ka pasākumi ir kļuvuši neefektīvi trešo valstu eksporta pieauguma dēļ un ka pasākumi galvenokārt devuši labumu eksportētājiem no trešām valstīm.

5.2.2. Nesaistīti importētāji

- (226) Divi nesaistīti moduļu importētāji pieteicās un atbildēja uz anketas jautājumiem, kas vēlāk tika pārbaudītas, kā minēts 28. apsvērumā. Šie nesaistītie importētāji arī iesniedza vairākus papildu iesniegumus, kuros izklāstīja savu nostāju, kādēļ pasākumi būtu jāizbeidz. Saules enerģijas paneļu importētāji saskaras ar zemu rentabilitāti. Tika iesniegts arī saraksts ar citiem importētājiem un vairumtirgotājiem, kuri bankrotēja vai ievērojami samazināja darbinieku skaitu, sākot ar 2013. gada martu, kad tika noteikta Ķīnas saules enerģijas moduļu reģistrēšana. Daži no šiem uzņēmumiem, piemēram, *Gehrlicher*, norādīja, ka pasākumu noteikšana attiecībā uz Ķīnas saules enerģijas moduļiem ir galvenais iemesls to maksātnespējai. Nesaistītie importētāji apgalvo, ka pasākumi sadārdzina saules enerģiju un mazina pieprasījumu.
- (227) Nesaistītie importētāji arī norādīja, ka MIC cenu saistības nostāda nelabvēlīgākā situācijā gan viņus, gan citus starptautiskajos tirgos darbojošos lejupējos uzņēmumus, piemēram, inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu uzņēmumus, jo tās ierobežo to iespējas iegādāties moduļus no lielākajiem Ķīnas pirmā līmeņa ražotājiem. Saistības nepieļauj izmeklējamā ražojuma paralēlu pārdošanu Savienībā un ārpus Savienības. Tādēļ Ķīnas eksportētāji nevar piegādāt moduļus nesaistītiem importētājiem, kuri darbojas arī tirgos ārpus Savienības (piemēram, Šveicē vai ASV), ja tie ir daļa no nesaistītā importētāja vairumtirdzniecības portfelja Savienībā. Tieks apgalvots, ka tas šiem uzņēmumiem būtiski apgrūtina piedalīšanos globāli augošajā FE tirgū kā vairumtirgotājiem un projektu izstrādātājiem.
- (228) Nesaistītie importētāji apgalvoja arī, ka pasākumi to pašreizējā veidā rada ievērojamu papildu risku uzņēmējdarbībai un administratīvo slogu. Pēc to domām, papildu administratīvās darbības, piemēram, Ķīnas lekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palātas ("CCCM") sertifikāta izdošana un padziļinātās Savienības muitas dienestu pārbaudes, kopējo laiku no pasūtījuma līdz piegādei pagarina par 7–11 nedēļām.

- (229) Komisija konstatēja, ka pat pēc pasākumu ieviešanas Ķīnas moduļu Savienības tirgus daļa saglabājās relatīvi liela. Lai gan Ķīnas moduļu Savienības tirgus daļa, saīdzinot ar 66 % 2012. gadā, samazinājās, tā PIP joprojām bija liela – 41 %. Tādējādi Ķīna saglabāja lielākā moduļu tirgotāja pozīciju Savienībā, apsteidzot Savienības ražošanas nozari, kuras tirgus daļa PIP bija 35 %. Turklat neatkarīgie importētāji varēja brīvi iegūt saules enerģijas moduļus no trešām valstīm. Importētāji, kas sadarbojās, Ķīnas moduļus vismaz dalēji aizstāja ar trešo valstu moduļiem. Importētāji, kas sadarbojās un darbojās kā vairumtirgotāji un sistēmu integrētāji⁽⁵⁴⁾, pārdeva arī Savienības ražošanas nozares moduļus; tādējādi tie guva labumu gan no pārējās pasaules importa tirgus daļas palielināšanās, gan Savienības ražošanas nozares tirgus daļas palielināšanās. Tādēļ importētāju, kas sadarbojās, uzrādītie vajākie rezultāti daļēji ir izskaidrojami ar Savienības pieprasījuma samazināšanos pēc uzplaukuma un lejupslīdes cikla, kuru pārcieta Savienības saules enerģijas nozare, kā detalizētāk iztirzāts 5.3.2. sadaļā.
- (230) Paralēlās pārdošanas aizliegums tika ieviests, lai izvairītos no kompensējošiem darījumiem, kas varētu kaitēt saistībām. Tika ieviestas papildu darbības attiecībā uz importu no Ķīnas, lai uzlabotu pasākumu uzraudzību un izvairītos no jebkāda veida apiešanas, kas varētu kaitēt saistībām.
- (231) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav nēmusi vērā importētāju intereses. Pēc to domām, pasākumi palielināja cenas, par kādām varēja iegādāties saules enerģijas ražojumus. Tādējādi importētāji cieta no pieprasījuma samazināšanās.
- (232) Komisija secināja, ka pasākumu galvenais mērķis bija atjaunot ražojumam, attiecībā uz kuru tika konstatēts dempings, tādu cenu, kas nerada kaitējumu. Loģiski, ka tas ietver zināmu par dempinga cenām importētā ražojuma cenas pieaugumu. Ķīnas ražojumi par dempinga cenām pirms pasākumu noteikšanas bija aizņēmuši ļoti lielu Savienības tirgus daļu. To tirgus daļa pēc pasākumu noteikšanas samazinājās. Tomēr, kā izvērsti iztirzāts 5.3. sadaļā, Komisija konstatēja, ka šim cenu palielinājumam, ko izraisīja tāda cenu līmeņa atjaunošana, kas nerada kaitējumu, bija tikai neliela ieteikme uz kopējo Savienības pieprasījumu. Tādēļ Komisija secināja, ka nesaistītie importētāji tikai nedaudz cieta no pasākumu izraisītās pieprasījuma samazināšanās.

5.2.3. Lejupējā ražošanas nozare

- (233) Vairāk nekā 140 lejupējās ražošanas uzņēmumu reģistrējās kā ieinteresētās personas. Lejupējās ražošanas uzņēmumi ir saules enerģijas paneļu uzstādītāji; Inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu, ekspluatācijas un apkalpošanas uzņēmumi, kā arī uzņēmumi, kas darbojas projektu finansēšanā. Lai gan vairākums uzņēmumu tikai reģistrējās kā ieinteresētās personas un turpmākas darbības neveica, ap 30 uzņēmumu sniedza argumentētāku viedokli, ar ko iebilda pret pasākumiem. Trīs Inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu uzņēmumi atbildēja uz anketas jautājumiem. Turklat vairāk nekā 400 lejupējās ražošanas uzņēmumi no visām dalībvalstīm pārakstīja atklātu vēstuli, kurā aicināja izbeigt pasākumus.
- (234) Vairāk nekā 30 Eiropas un valstu apvienības, kas pārstāv saules enerģijas uzņēmumus, iesūtīja vēstules, kurās iebilda pret pasākumiem. To vidū bija Eiropas Elektrisko iekārtu ierīcotāju apvienība (AIE), kas apgalvoja, ka pārstāv Savienības iekārtu uzstādītāju intereses Eiropas līmenī. Visaktīvākā apvienības bija SPE un SAFE. SAFE ir 50 Vācijas uzņēmumu *ad hoc* apvienība, savukārt SPE norāda, ka ir visreprezentatīvākā Eiropas saules enerģijas nozares apvienība, kurā ir vairāk nekā 100 dalībnieku no Eiropas, no kuriem vairāk nekā 80 atbalsta tās nostāju par moduļiem un elementiem noteikto pasākumu izbeigšanu.
- (235) EU ProSun vērsa uzmanību uz to, ka vairākas lielas valstu saules enerģijas asociācijas pret pasākumiem attiecās neitrāli, lai gan dažām no tām ir SPE biedra statuss. Jo īpaši to vidū ir Vācijas Bundesverband Solarwirtschaft (BSW) (Eiropas lielākā saules enerģijas apvienība); British Photovoltaic Association (BPVA); Francijas Syndicat des Energies Renouvelables (SER); un Itālijas ANIE Rinnovabili (Confindustria atjaunojamās enerģijas nodaja). Turklat EU ProSun arī apgalvo, ka to atbalsta 150 Eiropas uzstādītāji. Tomēr neviens no uzstādītājiem nav atklāti pieteicies un paudis atbalstu pasākumiem. Eiropas Arodbiedrību konfederācija un IndustriALL Eiropas arodbiedrība kopīgā vēstulē atbalstīja pasākumus. Vācijas Enerģijas patērētāju apvienība (Bund der Energieverbraucher) iesūtīja vēstuli, kurā atbalstīja pasākumus līmenī, kas atspoguļo tehnoloģiju attīstības iegūtos izmaksu ietaupījumus.

⁽⁵⁴⁾ Sistēmu integrētāji ir uzņēmumi, kas apkopo saules enerģijas sistēmu komponentus, piemēram, moduļus, maiņgriežus, stiprinājumus, uzkrātuvēs, un pārdod tos galrietotājiem kā vienotu kopumu.

- (236) Pēc informācijas izpaušanas EU ProSun iebilda pret apgalvojumu, ka neviens uzstādītājs nav pieteicies, lai atbalstītu pasākumus. EU ProSun norādīja uz 150 uzstādītāju vēstuli, kurā bija pasts atbalsts pasākumiem, un vēstuli, ko bija parakstījuši divi *Fachpartnerbeirat der Solar World AG* biedri; abas vēstules bija nosūtītas 2016. gada oktobrī. Komisija nēma vērā, ka 150 uzstādītāji bija lūguši saglabāt to anonimitāti, tādēļ Komisija turpināja uzskatīt, ka tie nav atklāti pieteikušies un atbalstījuši pasākumus. Komisija arī nēma vērā, ka *Fachpartnerbeirat der Solar World AG* apgalvoja, ka tā pārstāv 800 uzstādītajus, taču šo uzstādītāju nosaukumi netika norādīti. Tomēr Komisija apstiprināja, ka abi uzstādītāji, kas bija *Fachpartnerbeirat der Solar World AG* vārdā parakstījuši atklātu vēstuli, atklāti atbalstīja pasākumus.
- (237) Personas, kuras iebilda pret pasākumiem, pamatojoties uz Savienības interesēm, apgalvoja, ka lejupējie uzņēmumi veido vairāk nekā 80 % no Eiropas saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas lēdes darbvietām un pievienotās vērtības. Tās norādīja, ka rada daudz vairāk darbvetu, salīdzinot ar Savienības elementu un moduļu ražotājiem. SPE iesniedza *Ernst & Young* sagatavotu ziņojumu, kurā bija norādīts, ka lejupējā ražošanas nozarē ir nodarbināti vairāk nekā 110 000 cilvēku. Tomēr ziņojumā nebija paskaidrots, pēc kādas metodes aprēķināts tik liels nodarbinātu skaits. Cita persona norādīja, ka lejupējā ražošanas nozarē ir nodarbināti aptuveni 65 000 cilvēku, vadoties pēc pieņēmuma 7 pilnslodzes ekvivalenti/MW/gadā. Tomēr arī šī persona nepamatoja savus pieņēmumus.
- (238) Balstoties uz atsevišķu reprezentatīvu uz zemes uzstādītu iekārtu, komerciālo un dzīvojamu ēku projektu analīzi, Komisija secināja, ka lejupējā ražošanas nozarē iesaistīto darbvetu skaits nepārsniedz 50 000 strādājošo. Šis rādītājs ir balstīts uz pieņēmumu, ka kopējai energoinstalācijai (kopējā energoinstalācija ietver projekta un atrašanās vietas attīstīšanu, izplatīšanu, logistiku, faktisko uzstādīšanu un visu minēto darbību pieskaitāmās izmaksas) vidēji ir nepieciešami 5,2 pilnslodzes ekvivalenti/MW/gadā⁽⁵⁵⁾, savukārt darbībai un uzturēsanai nepieciešami aptuveni 0,08 pilnslodzes ekvivalenti/MW/gadā. Neraugoties uz to, tā kā elementu un moduļu ražošana nodrošina aptuveni 8 000 darbvetu, apgalvojums, ka lejupējā ražošanas nozare rada ievērojami vairāk darbvetu nekā elementu un moduļu ražošana, ir pamatots.
- (239) Komisijas veiktajā izmeklēšanā arī tika konstatēts, ka lielākā daļa saules enerģijas lejupējā ražošanas nozarē iesaistīto darbvetu ir saistītas ar moduļu uzstādīšanu uz dzīvojamu un komerciālu ēku jumtiem un to nostiprināšanu uz zemes. Šīs darbvetas parasti neprasā būtiskus kapitālieguldījumus, kas būtu specifiski saules enerģijas iekārtām – daudzus darbarīkus un iekārtas, piemēram, celtņus, ekskavatorus, urbjuš utt., var izmantot arī citos būvdarbos. Lai gan daži uzstādītāji ir pievērsušies tikai saules enerģijas nozarei un spēj veikt uzdevumus ar ļoti augstu pievienoto vērtību, daudzi uzstādītāji veic arī citus darbus būvniecības vai enerģētikas nozarē vai var viegli pārorientēties uz šīm nozarēm, īpaši neietekmējot ieņēmumus. Vienu ieinteresētā persona pauða viedokli, ka daudzi uzstādītāji nesen pārgājuši uz būvniecības nozari, jo Vācijā saules enerģijas iekārtu nozarē peļņa ir nelīela, bet peļņa no ēku būvniecības pieaug. Tādēļ daudzu uzstādītāju izdzīvošana vai ekonomiskā situācija nav atkarīga tikai no saules enerģijas nozares.
- (240) Tas daļēji atbilst patiesībai attiecībā uz lielāko daļu inženiertechnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu uzņēmumu, kuri pieteicās izmeklēšanā. Lielākā daļa no tiem ir iesaistīti arī citu atjaunojamo energoresursu attīstīšanā vai ir lieli būvuzņēmumi, kas attīsta vispārējās būvniecības nozares projektus. Pasākumu ietekme uz lejupējo uzņēmumu ieņēmumiem un nodarbinātību ir atkarīga no pasākumu ietekmes uz pieprasījumu, kas ir iztīrītā 5.3. sadaļā.
- (241) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apstrīdēja Komisijas pārliecību, ka E&Y ziņojumā nebija izskaidrota metodika, kā aprēķināta nodarbinātība saules enerģijas lejupējā nozarē. *Solar Power Europe* sniedza papildu ziņas par metodiku. Arī pēc papildinformācijas sniegšanas Komisija turpināja uzskatīt, ka metodika joprojām ir neskaidra, konkrēti, ne ziņojumā, ne papildinformācijā nebija norādīts, cik personu ir nodarbinātas reprezentatīvā saules enerģijas projekta uzstādīšanā katrā no svarīgākajiem segmentiem.

⁽⁵⁵⁾ Gada pilnslodzes ekvivalentu uzskata par atbilstošu 1 680 darba stundām. Gada vidējais pilnslodzes ekvivalents/MW ir atkarīgs no tā, cik daudzi projekti katru gadu tiek pabeigti katrā no trim galvenajiem segmentiem, proti, jumta dzīvojamu ēku, jumta komerciālu ēku un uz zemes uzstādītu iekārtu segmentos. Attiecībā uz kopējo energoinstalāciju (ieskaitot projekta un atrašanās vietas attīstīšanu, izplatīšanu, logistiku, faktisko uzstādīšanu un visu minēto darbību pieskaitāmās izmaksas) Komisija pieņem, ka jumta dzīvojamām ēkām tā ir 8,6 pilnslodzes ekvivalenti/MW, jumta komerciālām ēkām 3,7 pilnslodzes ekvivalenti/MW, uz zemes uzstādītām iekārtām 4 pilnslodzes ekvivalenti/MW.

- (242) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Komisija pārāk zemu novērtējusi Savienības lejupējā ražošanas nozarē iesaistīto darvietu skaitu. Šīs personas iesniedza papildu ziņojumus, kuros tika lēsts, ka nodarbināto skaits Savienībā 2014. gadā ir 120 250 personas⁽⁵⁶⁾, kā norāda *Euroobserver*, Vācijā 2015. gadā – 31 600, kā norāda *GWS/DIW/DLR*⁽⁵⁷⁾.
- (243) Komisija secināja, ka *GWS/DIW/DLR* ziņojumā ir aptverta nodarbinātība visā saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas kēdē. Tādējādi šajā ziņojumā minētās 31 600 darvietas ietver arī augšupējo ražošanas nozari, kā arī elementu un moduļu ražošanu. Tieks uzskatīts, ka Vācijā augšupējā ražošanas nozarē ir nodarbināti vairāki tūkstoši cilvēku – tikai Wacker vien norādīja, ka nodrošina ap 3 000 darvietu. Arī saules enerģijas ražošanas iekārtu un elektrostaciju balansēšanas iekārtu rūpniecas norādīja, ka nodarbina vairākus tūkstošus cilvēku. Šīs darvietas tikai daļēji ietekmē pārdošanas apjomis Savienībā, jo augšupējie uzņēmumi lielāko daļu saražotā eksportē ārpus Savienības.
- (244) Turklat tiek ziņots, ka ap 10 000 cilvēku ir nodarbināti operatoru un apkalpošanas (O&M) darbību veikšanā. Ziņojumā O&M nekādi nav definētas. Komisija pieņēma, ka O&M attiecas uz visām darbībām, kas ir nepieciešamas, lai nodrošinātu esošo saules enerģijas iekārtu darbību, piemēram, paneļu tūrišanu, labošanu, sadales centru vadīšana utt. Šīs darvietas tiek skaitītas, balstoties uz esošo kopējo saules enerģijas jaudu, kas Vācijā ir tuvu 40 GW⁽⁵⁸⁾. Tādējādi pasākumi, kurus bija plānots noteikt, jau esošās 10 000 O&M nozares darvietas var ietekmēt tikai tiktāl, cik tie liezd nomainīt novecojošās energoiekārtas. Tomēr, vadoties pēc tā, ka to vidējais darbmūža ilgums ir divdesmit gadi un ka lielākā daļa energoiekārtu ir uzstādītas salīdzinoši nesen, pasākumi šīs darvietas ietekmētu vienīgi tad, ja tie paliku spēkā ilgāku periodu, nekā ierosināts šajā regulā. Tādēļ Vācijā lejupējā ražošanas nozarē nodarbināto personu skaits, kuras varētu skart pasākumi, ir daudz mazāks nekā 31 600 cilvēku.
- (245) *Euroobserver* ziņojumā arī nav nošķirtas augšupējās, lejupējās un ražošanas nozares darvietas. Turklat šajā ziņojumā citētais Vācijas saules enerģijas nozares nodarbinātības rādītājs ir tāds pats kā *GWS*, *DIW* un *DLR* pētījumā par 2014. gadu. Tādējādi Komisija uzskatīja, ka Savienībā lejupējā ražošanas nozarē nodarbināto personu skaits, kuras, kā tiek apgalvots, varētu skart pasākumi, ir daudz mazāks nekā 120 250 cilvēku.
- (246) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrita Komisijas konstatējumam, ka ir vieglāk pārorientēt darvietas no moduļu uzstādīšanas uz vispārējo būvniecības nozari nekā no moduļu ražošanas uz citām nozarēm. Tomēr neviens no personām nesniedza precīzus datus par to, kādu daļu darba paneļu uzstādīšanas jomā veic vispārējas būvniecības uzņēmumi (t. i., zemes darbus un uzmērišanu uz zemes uzstādītām energoiekārtām, jumta struktūras nostiprināšanu uz jumta uzstādītām energoiekārtām).
- (247) Komisija jau bija piekritusi, ka lejupējā nozarē ir nodarbināts ievērojami lielāks cilvēku skaits nekā moduļu ražošanā. Tā arī bija novērojusi, ka daudzām darvietām lejupējā nozarē bija nepieciešamas īpašas prasmes, kas apgrūtināja to pārorientēšanos uz citām nozarēm. Tomēr tā bija arī secinājusi, ka pasākumu ietekme uz pieprasījumu ir galvenais faktors, kas ietekmē darvietas lejupējā ražošanas nozarē. Saistībā ar to nozīmi zaudē absolūtais nodarbināto skaits un tas, vai pārslēgšanās uz citām nozarēm ir apgrūtināta. Kā izvērsti iztirzāts 5.3. sadaļā, Komisija konstatēja, ka pasākumiem bija tikai ierobežota ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem un tādēļ – arī ierobežota ietekme uz nodarbinātību lejupējā ražošanā.

5.2.4. Augšupējā ražošanas nozare

- (248) Augšupējie ekonomikas dalībnieki ražo izejmateriālus, piemēram, silīciju un plāksnītes; elementu un moduļu ražošanas iekārtas, kā arī sistēmas balansēšanas komponentus, piemēram, maiņgriežus, uzkrātuves, stiprinājumus

⁽⁵⁶⁾ *Euroobserver: The state of renewable energy in Europe 2015*, 128. lpp.

⁽⁵⁷⁾ *GWS, DIW, DLR et al.: Bruttobeschäftigung durch erneuerbare Energien in Deutschland und verringerte fossile Brennstoffimporte durch erneuerbare Energien und Energieeffizienz*, 8. lpp.

⁽⁵⁸⁾ *Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020 Solar Power Europe*, 16. lpp.

utt. No vienas puses, *Solar World*, kas ir arī lielākais Savienības plāksnīšu ražotājs, atbalstīja pasākumus. Papildus pieteicās vēl viens Savienības plāksnīšu ražotājs, kas atbalstīja pasākumus. No otras puses, astoņi citi Savienības augšupējās ražošanas uzņēmumi, kas pieteicās, iebilda pret pasākumiem. Tomēr vairums šo augšupējo ekonomikas dalībnieku pieteicās vēlākā posmā vai neatbildēja uz anketas jautājumiem. Vienīgi polisilīcija ražotājs – *Wacker Chemie AG* ("Wacker") – atbildēja uz anketas jautājumiem un tika pārbaudīts, kā minēts 28. apsvērumā.

- (249) Augšupējie ekonomikas dalībnieki, kuri aicināja izbeigt pasākumus, atkārtoti uzsvēra argumentu, ka pasākumi, sadārdzinot cenas, mazina pieprasījumu, kas negatīvi ietekmē visu saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas kēdi. Vairāki uzņēmumi apgalvoja, ka samazinātā pieprasījuma dēļ tie saskaras ar apgrozījuma un peļņas kritumu, darbvetu zaudēšanu un nepietiekamiem resursiem, ko ieguldīt pētniecībā un izstrādē. Tomēr, tā kā tie savus iesniegumus iesūtīja ar novēlošanos un neatbildēja uz anketas jautājumiem, to situāciju pārbaudīt nebija iespējams. Komisija aplēsa, ka augšupējā ražošanas nozarē varētu būt nodarbināti vairāki tūkstoši cilvēku.
- (250) Pārbaudītais polisilīcija ražotājs Savienībā nodrošina vairāk nekā 2 000 tiešo darbvetu un aptuveni 1 000 netiešo darbvetu. Tam arī ir liels tiešais pētniecības un izstrādes budžets, kas attiecībā uz saules enerģijas izejmateriālu ražošanu pārsniedz 17 miljonus EUR. Lai gan *Wacker* apgrozījums un nodarbinātība izmeklēšanas periodā saglabāja stabilitāti, tas kategoriski iebilda pret pasākumiem, apgalvojot, ka tiem ir negatīva ietekme uz tirdzniecības attiecībām ar *ĶTR*. *ĶTR* ir pārliecinoši lielākais saules enerģijas plāksnīšu un elementu ražotājs; tādēļ polisilīcija ražotāja apgrozījums un vairāki tūkstoši darbvetu ir atkarīgi no neierobežotas pieklubes Ķīnas tirgum, kurā notiek lejupslide. *Wacker* un vairākas citas personas apgalvoja, ka, aizsargājot neefektīvu ražošanas nozari, proti, saules enerģijas elementu un moduļu ražošanu, pasākumi izraisa nopietnu kaitējumu ražošanas nozarēm, kurās Eiropai joprojām ir augsta konkurētspēja.
- (251) Vācijas iekārtu ražotāju apvienība (VDMA) iesūtīja vēstuli, kurā aicināja pārskatīt MIC līmeni, norādot uz to, ka ražošanas izmaksas saules enerģijas nozarē nepārtraukti samazinās. VDMA norādīja, ka saules enerģijas elementu un moduļu ražotāji seko saules enerģijas zināšanu uzkrāšanas līknei par 21 %. VDMA arī apgalvoja, ka Vācijas saules fotoelementu iekārtu ražotāji ir galvenais faktors, kas ļauj šādi samazināt izmaksas. Tieks lēsts, ka iekārtu ražotāji nodarbina vairākus tūkstošus cilvēku un ir starp galvenajiem dalībniekiem saules enerģijas nozares pētniecībā un izstrādē.
- (252) Vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav pienācīgi izsvērusi augšupējo ekonomikas dalībnieku intereses pret Savienības ražošanas nozares interesēm. Komisija atkārtoti uzsvēra, ka tikai viens augšupējais ekonomikas dalībnieks, proti, *Wacker*, uz anketas jautājumiem bija iesniedzis pilnīgas atbildes, kuras bija iespējams pārbaudīt. Šī uzņēmuma intereses tika nemtas vērā analīzē, kā izklāstīts 250. apsvērumā. Vairāki citi augšupējie ekonomikas dalībnieki pieteicās tikai vēlā stadijā un iesniedza īsus viedokļus. Komisija nevarēja pienācīgi izvērtēt pasākumu ietekmi uz citiem augšupējiem ekonomikas dalībniekiem. Katrā ziņā Komisija bija konstatējusi, ka pasākumiem bija tikai ierobežota ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem un attiecīgi – uz citu augšupējo ekonomikas dalībnieku pārdošanas apjomu Savienībā un rentabilitāti.

5.2.5. Secinājumi par nesaistīto importētāju, lejupējās un augšupējās ražošanas nozares interesēm

- (253) Komisija nēma vērā nesaistīto importētāju, lejupējās un augšupējās ražošanas nozares pamatpieņēmumu, ka, pasākumiem zaudējot spēku, varētu dot labumu šīm nozarēm apgrozījuma un darbvetu skaita ziņā. Tādēļ var secināt, ka pasākumu pagarināšana nebūtu to interesēs. Tomēr Komisija vienlaikus konstatēja, ka pasākumu ietekme un to izbeigšanas iespējamās sekas lielākajā daļā iesniegumu, kurus iesniedza pret pasākumiem iebildušie uzņēmumi, bija ievērojami pārspīlētas, kā to rāda 5.3. sadaļā detalizēti izklāstītā analīze. Attiecībā uz apgalvojumu par saistību radīto administratīvo slogu varētu sākt pasākumu veida starposma pārskatīšanu, lai labāk aizsargātu nesaistīto importētāju un lejupējo ekonomikas dalībnieku intereses.
- (254) Vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav nēmusi vērā patērētāju intereses. Komisija uzskatīja, ka to intereses panākt zemāku cenu pārklājas ar 5.2.3. sadaļā novērtētajām lejupējo lietotāju interesēm. Tādējādi Komisija neveica atsevišķu analīzi attiecībā uz patērētājiem.

- (255) Pēc informācijas izpaušanas SAFE sniedza detalizētāku viedokli, kurā analizēja pasākumu ietekmi uz Vācijas elektroenerģijas patērētājiem. SAFE pētījumā tika secināts, ka pasākumu atcelšana lātu Vācijas elektroenerģijas patērētājiem ietaupīt aptuveni 570 miljonus EUR gadā, pieņemot, ka moduļus varētu iegādāties par 0,40–0,45 EUR/W un ka tiktu sasniegts ikgadējais mērķielums – 2 500 MW. Turklat Wacker apgalvoja, ka pasākumu izbeigšana lātu patērētājiem ietaupīt 1 miljardu EUR gadā. Šis rādītājs tika aprēķināts, salīdzinot MIC un pieņemto saules enerģijas moduļu cenas starpību pagātnē – 0,42 EUR/W – un 2017. gadam prognozēto cenu 0,32 EUR/W.
- (256) Komisija secināja, ka minētie aprēķini ir balstīti uz pārāk vienkāršotiem pieņēmumiem. Pirmkārt, MIC tika paredzēts korekcijas mehānisms. Tādējādi lielāko attiecīgā perioda daļu starpība starp MIC un vidējo pasaules moduļu pirkšanas cenu nebija īpaši liela. Abu rādītāju starpība vairāk palielinājās tikai 2016. gadā. Šī starpība vismaz daļēji tika dzēsta pēdējā MIC korekcijā, kas stājās spēkā 2017. gada sākumā. Lai nākotnē izvairītos no pārāk lielas MIC un moduļu pirkšanas pasaules cenas starpības un turpinātu mazināt pasākumu ietekmi uz patērētājiem, Komisija plāno sākt starpposma pārskatīšanu par MIC veidu un summu. Būtu jānorāda, ka šajā termiņbeigu pārskatīšanā nav iespējams grozīt pasākumu limeni, jo tam nepieciešama starpposma pārskatīšana.
- (257) Otrkārt, cenas, ko putas izmantojušas to veiktajos aprēķinos, ir saistītas ar zemākas kvalitātes multisilīcija moduļiem. Tomēr liela daļa Savienībā pārdoto moduļu ir augstas efektivitātes multisilīcija un monosilīcija moduļi. To cenas ir būtiski augstākas, tādēļ starpība starp MIC, ko piemēro visiem moduļiem bez izņēmuma, un faktisko pirkšanas cenu bija vēl mazāka.
- (258) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka pasākumiem bija tikai ļoti ierobežota ietekme uz patērētāju finansēm un saules enerģijas izmantošanu.

- (259) Vairākas personas arī apgalvoja, ka MIC, kas sadārdzināja moduļu cenu, ir vainojama pie tā, ka Vācijā neizdevās sasniegta saules enerģijas izmantošanas gada mērķielumus. Komisiju nepārliecināja šāda viena iemesla saikne. MIC un vidējās pārdošanas cenas starpība bija mazāka, nekā bija pieņēmušas minētās personas, un pasākumi būtiski neietekmēja pieprasījumu. Attiecīgi Komisija secināja, ka MIC nebija būtiskas ietekmes uz saules enerģijas izmantošanas mērķielumu nesasniegšanu.

5.3. Pasākumu ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtu uzstādīšanas

5.3.1. Ievadpiezīmes

- (260) Gandrīz visas personas, kas pieteicās un iebilda pret pasākumiem, apgalvoja, ka pasākumi sadārdzina jaunu saules enerģijas iekārtu uzstādīšanu un mazina pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem, tādējādi patērētājiem sadārdzinot saules enerģiju. Lai gan dažas no tām atzina, ka saules enerģijas iekārtu samazināšanās Savienībā ir saistīta arī ar atbalsta shēmu grozīšanu un dažu dalībvalstu gadījumā – to apturēšanu vai izbeigšanu, tās uzskatīja, ka pasākumi māksligi cel cenas un vēl vairāk bremzē saules enerģijas izmantošanu. Tās apgalvoja, ka nesen notikušās politikas izmaiņas, piemēram, jaunu saules enerģijas iekārtu iepirkuma konkursu ieviešana, pastiprina ar spēkā esošajiem pasākumiem paaugstināto moduļu cenu nodarīto kaitējumu. Pēc to domām, pasākumu izbeigšana lātu samazināt saules enerģijas izmaksas Savienībā, no kā labumu gūtu galapatētāji, tiktu veicināts pieprasījums pēc saules enerģijas paneļiem un kopumā samazinātas tīras enerģijas piegādes izmaksas.

- (261) Komisija Savienības saules enerģijas tirgū identificēja trīs segmentus.

- Lielas komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas sistēmām (vai parkiem), kuras parasti ir piestiprinātas pie zemes, to uzstādītā jauda pārsniedz 1 MW, un tās parasti ir savienotas ar augstsrieguma sadales tīklu, kuram tās pievada saražoto elektroenerģiju.

— Komerciālās saules enerģijas sistēmas (vai energoiekārtas), kuras parasti ir piestiprinātas lietotāja ēkas jumtam. Lietotājs ir komercstruktūra (piemēram, lielveikals vai noliktava), un sistēma ir savienota ar zemsprieguma sadales tīklu. Komerciālās energoiekārtas var izmanto pašpatēriņam vai elektroenerģijas pievadei tīklā.

— Dzīvojamo ēku saules enerģijas sistēmas (vai energoiekārtas), kuras parasti ir piestiprinātas uz privātu ēku jumtiem un kuru jauda parasti nepārsniedz 10 kW. Dzīvojamo ēku energoiekārtas parasti ir savienotas ar zemsprieguma sadales tīklu un var tikt izmantotas pašpatēriņam vai elektroenerģijas pievadei tīklā.

- (262) Komisija uzskatīja, ka PIP laikā un iepriekšējos gados pieprasījumu visos trijos segmentos noteica atbalsta shēmas, kā izklāstīts 5.3.2. sadaļā. Komisija arī izvērtēja, ka PIP beigās un 2016. gadā notika būtiskas izmaiņas un pieprasījumu šajos trijos segmentos aizvien izteiktāk noteica atšķirīgi faktori. Pieprasījumu pēc lieliem komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas parkiem aizvien vairāk nosaka iepirkuma konkursi, kā norādīts 5.3.3. sadaļā, kā arī loti nedaudz, iespējams, tīkla paritāte. Pieprasījumu pēc komerciālajām un dzīvojamo ēku energoiekārtām aizvien vairāk nosaka mazumtirdzniecības tīkla paritātes sasniegšana gan ar nodokļiem, gan bez tiem, kā izklāstīts 5.3.4. sadaļā.

5.3.2. Atbalsta shēmu grozīšanas un dažu dalībvalstu gadījumā – to apturēšanas vai izbeigšanas – ietekme

- (263) Pasākumu pretinieki apgalvoja, ka MIC ir liegusi saules enerģijas ražojumiem sekot izmaksu samazināšanās līknei, savukārt valsts atbalsts ir tīcis tai pielāgots. Šī valsts atbalsta samazināšanās un cenu stagnācijas savstarpējā neatbilstība, pēc to domām, Savienībā izraisīja pieprasījuma pēc saules enerģijas paneljiem samazināšanos. Pēc to domām, Komisijas sākotnējā regulā paustās gaidas, ka atbalsta shēmas laika gaitā tiks pielāgotas saskaņā ar projektu cenu pieaugumu⁽⁵⁹⁾, neīstenojās. Tādējādi visi augšupējie un lejupējie uzņēmumi stipri cieš no Savienības tirgus samazinājuma. Šīs personas norādīja, ka šo konstatējumu citstarp kādā pētījumā ir atzinusi Vācijas Ekonomikas un enerģētikas ministrija ("BMW")⁽⁶⁰⁾.
- (264) Šīs personas apgalvoja, ka, lai gan MIC kopš 2013. gada ir saglabājusies samērā stabila, saules enerģijas nozare ir turpinājusi sasniegt 21 % zināšanu uzkrāšanas līkni⁽⁶¹⁾. Šāda zināšanu uzkrāšanas līkne nozīmē, ka, dubultojot saules enerģijas ražošanas jaudu, modulu ražošanas izmaksas samazinās par 21 %. Kopējā saules enerģijas jauda pasaulei 2013. gadā bija aptuveni 130 GW, bet gaidāms, ka 2016. gada beigās tā sasniegs 290 GW. Tas nozīmē, ka tā šajā laikā ir dubultojusies un prognozētās ražošanas izmaksas ir samazinājušās par 21 %. Minētās personas norādīja, ka MIC kādu brīdi 2016. gadā par 30 % pārsniedza pasaules pārdošanas līgumcenu, pēc PV Insights un citu avotu sniegtajām ziņām. Tas nozīmē, ka, pēc to domām, Eiropas patērētājiem faktiski ir tīcis liegts izmantot apstākli, ka ražošanas izmaksas visā pasaulei ir samazinājušās.
- (265) Nemot vērā šos argumentus, Komisija atzina, ka saules enerģijas nozarē zināšanu uzkrāšana notiek strauji un saules enerģijas ražošanas izmaksas ir samazinājušās. Šī iemesla dēļ saistībā/MIC ir piesaistīts korekcijas mehānisms, balstoties uz vienas no tirgus informācijas aģentūrām – Bloomberg – noteiktajām cenām. Konkurētspējīgā tirgū cenām būtu jāatspogulo ražošanas izmaksu samazinājumi. Tomēr Komisijas izmantotais cenu indekss mainījās tikai nedaudz. Tas liek uzdot jautājumu, kuru Komisija šajā izmeklēšanā nav analizējusi – vai Bloomberg indekss joprojām pienācīgi atspogulo pasaules tirgus cenas attīstību? Šo jautājumu nebija nepieciešams izvērtēt dzīlāk arī tādēļ, ka šī ir termiņbeigu pārskatīšana, kurā nevar mainīt pasākumu apjomu vai veidu.
- (266) Ja ieinteresētās personas uzskata, ka saules enerģijas nozares zināšanu uzkrāšanas līkni un iegūto pasaules tirgus cenas attīstību ir iespējams pasākumu līmenī atspoguļot labāk, pēc to pieprasījuma ir iespējams sākt starpposma pārskatīšanu. Iepriekš citētā BMW pētījuma analīzē, ko veica Komisija, atklājās, ka galvenais iemesls, kādēļ Vācijā 2014. gadā netika sasniegt jaunu energoiekārtu mērķielums 2 500 MW, bija konstanti samazinātās atlīdzības likmes saistībā ar nemainīgajām energoiekārtu cenām. Šajā pētījumā tika arī norādīts, ka cenas saules enerģijas

⁽⁵⁹⁾ Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1238/2013 394. apsvērum.

⁽⁶⁰⁾ Marktanalyse Photovoltaik-Dachanlagen, Bundesministerium für Wirtschaft und Energie, 2014. gads (7. lpp.).

⁽⁶¹⁾ 21 % zināšanu uzkrāšanas līkne attiecībā uz 2015. gadu ir apstiprināta 2016. gada martā publicētajos International Technology Roadmap for Photovoltaic (ITPRV) 2015. gada rezultātos.

tirgū varēja neatspoguļot saules enerģijas ražošanas izmaksas, bet gan rasties no ievērojama jaudas pārpalikuma pasaulei. Komisija konstatēja, ka saules enerģijas vairumtirdzniecības cenas nemainījās ne tikai Savienībā, bet visā pasaulei. Patiesībā saules enerģijas moduļu cenas pasaulei, izteiktas euro, 2014. gada otrajā pusē pat pieauga, kā norāda vairākas tirgus informācijas aģentūras, piemēram, PV Insights (⁽⁶²⁾) un BNEF (⁽⁶³⁾).

- (267) Komisija arī konstatēja, ka atbalsta shēmas noteiktās dalībvalstīs gados pirms pasākumu noteikšanas bija augstā līmenī, jo tās bija koriģētas pēc Savienības cenu, kā arī citu trešo valstu, piemēram, Japānas, Taivānas vai ASV, cenu līmeņa. Dažas atbalsta sistēmas nebija paredzētas tam, lai tiktu galā ar liela moduļu daudzuma ieplūšanu no Ķīnas par dempinga cenām. Šī ieplūšana radīja intensīvu iekārtu skaita pieaugumu gados pirms pasākumu noteikšanas. Saules enerģijas iekārtu lielākais skaits tika sasniepts 2011. gadā, un šajā laikā noteiktās dalībvalstīs tika ievērojami pārsniegti saules enerģijas izmantošanas mērķielumi. Komisijas 2015. gada jūnija Progresa ziņojumā par atjaunojamo energiju bija norādīts, ka tehnoloģiju līmenī fotoelementi (t. i., saules enerģija) jau 2013. gadā ir sasniegusi sākotnēji plānotos 2020. gada izmantošanas līmenus (⁽⁶⁴⁾). Dažu dalībvalstu atbalsta sistēmām tas radīja negaidītu finansiālu slogu. Politiskā reakcija uz to bija atbalsta līmeņa samazināšana vai pat atbalsta shēmas apturēšana un/vai grožīšana. Šīs izmaiņas bija nepieciešamas arī energoiekārtām, kas jau bija uzstādītas, citādi atbalsts būtu novedis pie pārmērīgām kompensācijām ieguldītājiem (⁽⁶⁵⁾).
- (268) Apvienotās Karalistes saules enerģijas tirgus attīstība 2014.–2016. gadā ir vēl viens pierādījums tam, ka atbalsta shēmu līmenis ir bijis galvenais faktors, kas ietekmējis pieprasījumu Savienībā. Kamēr bija pieejami augsti iepirkuma tarifi, tirgū bija vērojama augšupeja, pat pastāvot tirdzniecības aizsardzības pasākumiem. Kad 2016. gada sākumā iepirkuma tarifi vairs netika turpināti, jaunu energoiekārtu apjoms strauji samazinājās. To atzina arī SPE globālajā pārskatā: neseno saules energijas uzplaukumu Apvienotajā Karalistē, kas uz Eiropas fona bija sācies vēlu, arī galvenokārt izraisīja komunālo pakalpojumu mēroga sistēmu stimuli, kas beidzās 2016. gada martā (⁽⁶⁶⁾).
- (269) Lai gan lielākajā daļā tirgus informācijas aģentūru ziņojumu kā galvenie iemesli, kādēl Savienības pieprasījums pēc saules enerģijas stagnē, parasti ir minēta atbalsta shēmu samazināšanās un regulatīvā nenoteiktība, tajos faktiski nekad nav pieminēti pasākumi. Solar Power Europe pasaules tirgus pārskatos ir norādīts arī uz samazinātajiem stimuliem un nenoteiktību par tirgus attīstību, kā arī atbalsta shēmu samazināšana esošajām iekārtām, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas, kā galveno iemeslu, kādēl Eiropas saules enerģijas tirgi ir sarukuši, piemēram, attiecībā uz Vācijas situāciju SPE 2015. gada pasaules pārskata ir teikts: "2014. gadā otro vietu ieguvuši Vācija uzstādīja mazāk nekā 2 GW (1,9 GW), nesasniedzot oficiālo mērķielumu – 2,5 GW. Pasaules FE līdere [t. i., Vācija] saskārās ar spiedienu pazemināt atbalsta sistēmas izmaksas, un jaunie noteikumi divu gadu laikā izraisīja tirgus samazināšanos par 75 % (no 7,6 GW līdz 1,9 GW)." (⁽⁶⁷⁾)
- (270) Komisija norādīja, ka no 2010. līdz 2013. gadam pieprasījums pēc saules enerģijas iekārtām bija piedzīvojis uzplaukumu, ko noteiktās dalībvalstīs bija izraisījusi neatbilstība starp taisnīgas moduļu cenas līmenī noteiktajiem iepirkuma tarifiem un kopējo cenu līmeni, kuru noteica netaisnīgās Ķīnas moduļu dempinga cenas. Pieprasījuma samazināšanās 2013. un turpmākajos gados bija neizbēgamas iepriekšējo gadu energoiekārtu uzplaukuma sekas. 2012. gadā jau bija sācies ievērojams saules enerģijas moduļu patēriņa/uzstādīšanas kritums, kas sakrita ar būtisku iepirkuma tarifu samazinājumu, ko veica dažas dalībvalstis. Laikā no 2014. gada līdz PIP Savienības pieprasījums pieauga vienīgi Apvienotajā Karalistē – dalībvalstī, kurā tolaik bija vispievilcīgākās atbalsta shēmas. Tādēļ Komisija konstatēja, ka atbalsta shēmas bija galvenais pieprasījuma veicinātājs PIP un iepriekšējos gados. Tādējādi var secināt, ka nesaistītie importētāji, lejupējā un augšupējā ražošanas nozare būtiski cieta no Savienības patēriņa samazināšanās, kas nav saistīta ar pasākumu noteikšanu.

⁽⁶²⁾ <http://pvinsights.com/>

⁽⁶³⁾ Bloomberg New Energy Finance, Solar Spot Price Index.

⁽⁶⁴⁾ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Progresa ziņojums par atjaunojamo energiju COM(2015) 293 final, 11. lpp.

⁽⁶⁵⁾ Attiecībā uz Čehiju sk. Komisijas lēmumu SA.40171, 2016. gada 28. novembris.

⁽⁶⁶⁾ Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020 Solar Power Europe, 28. un 5. lpp.

⁽⁶⁷⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019 Solar Power Europe, 18. lpp.

5.3.3. Pasākumu ietekme uz lielām komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas sistēmām

- (271) Saskaņā ar jaunajiem Savienības valsts atbalsta noteikumiem⁽⁶⁸⁾ atbalsta shēmām, sākot ar 2017. gadu, jābūt “balstītām uz tirgu” attiecībā uz visām lielākajām energoiekārtām, kuru jauda pārsniedz 1 MW⁽⁶⁹⁾, izņemot, ja atbalsta shēmas ir tikušas atļautas pirms jauno noteikumu stāšanās spēkā. Šādā gadījumā tās var palikt nemainītas līdz atļaujas perioda beigām⁽⁷⁰⁾. Uz tirgu balstīti mehānismi ir zaļie sertifikāti un iepirkuma konkursi.
- (272) Iepirkuma konkursi ir viens no tirgus mehānismiem, ko paredz jaunie valsts atbalsta noteikumi. Saskaņā ar šo mehānismu valdības vēlamo uzstādāmās jaudas daudzumu piedāvā izsolē. Ievērojot Savienības valsts atbalsta noteikumus, iepirkuma konkursi būtībā ir tehnoloģiski neitrāli, bet tie var arī paredzēt konkrētu tehnoloģiju izmantošanu, piemēram, ja tas ir nepieciešams vajadzīgās enerģijas avotu dažādības nodrošināšanai.
- (273) Saules enerģijas parku attīstītāji sola zemāko cenu, ko tie piekrīt saņemt par enerģiju, kuru tie saules enerģijas parka darbmūža laikā ievadīs tīklā.
- (274) Pasākumu pretinieki apgalvo, ka saskaņā ar jauno cenu ziņā jutīgo iepirkuma konkursu sistēmu MIC būs aizvien negatīvāka ietekme uz saules enerģijas izmantošanu, jo tā sadārdzina moduļus – galveno saules enerģijas sistēmas sastāvdaļu. Šīs personas norādīja, ka jaudas iepirkuma konkursi kopā ar pasākumu izbeigšanu var panākt lielus ietaupījumus. Jo lētākas kļūst saules enerģijas sistēmas, jo ieinteresētākas saules enerģijas iekārtu būvniecībā varētu būt valdības, jo izmaksu ietaupījumi tieši atspoguļosies galīgajā elektroenerģijas cenā. Turklat saules enerģijas sistēmu cenu samazināšana dalībvalstīm atvieglos atjaunojamo energoresursu izmantošanas mērķielumu sasniegšanu.
- (275) Šīs personas par piemēru minēja Vāciju. Tās norādīja, ka pilotprojektu veidā jau ir notikušas vairākas izsoles, kuras sekmīgi samazināja vidējo cenu, kas 2016. gada augustā bija 7,25 euro centi/kWh. SPE un SAFE iesniedza analīzi, kurā bija norādīts, ka MIC atcelšana, iespējams, Savienībā ar iepirkuma konkursiem varētu radīt potenciālu komunālo pakalpojumu mēroga FE energoiekārtu sistēmas cenas samazināšanos par 10 %. Pasākumu negatīvā ietekme uz iepirkuma konkursu iznākumu ir atzīta arī jaunākajā SPE globālajā tirgus pārskatā⁽⁷¹⁾. Kāda cita persona pieņēma, ka, nesmot vērā pašreizējo lejupslīdes tendenci pasaules tirgos, saules enerģijas cena Vācijā varētu samazināties līdz 5 euro centiem/kWh, ja pasākumi tiktu atcelti, savus konstatējumus gan nepamatojot.
- (276) Puses, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka dažās jurisdikcijās, jo īpaši Apvienotajā Karalistē, saules enerģijai bija jākonkurē ar citiem atjaunojamo energoresursu enerģijas veidiem, piemēram, sauszemes vēja enerģiju. Tā kā uz vēja enerģiju neatniecas nekādi tirdzniecības pasākumi, saules enerģija nespēja konkurēt ar vēja enerģiju, un ar šo izsoļu starpniecību tika ištenoti tikai daži saules enerģijas projekti. Dažas personas apgalvoja, ka arī Vācija apsver tehnoloģiski neitrālu iepirkumu ieviešanu un ka šādi neitrāli iepirkumi vēl vairāk pasliktina nepilnības, kuru iemesls ir augstākā cena pasākumu dēļ, jo saules enerģija šādi zaudē iepirkumu konkursos, kuros tā konkurē ar citām atjaunojamo energoresursu tehnoloģijām, jo īpaši ar vēja enerģiju.
- (277) Personas, kas atbalstīja pasākumus, izteica viedokli, ka iepirkuma konkursi un kopējie uzstādīšanas mērķi tika ieviesti tieši tādēļ, lai ļautu valdībām kontrolēt saules enerģijas izmantošanas līmeni un izvairīties no iepriekš piedzīvotajiem energoiekārtu uzplaukuma un lejupslīdes cikliem.
- (278) Komisija aprobojās ar Apvienotās Karalistes, Vācijas un Francijas lielu komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas sistēmu atbalsta shēmu analīzi. Šādu izvēli pamato apstāklis, ka tajās PIP laikā gadā tika uzstādīti aptuveni 80 % no jaunajām saules enerģijas iekārtām Savienībā. Tādēļ notikumu gaitu šajās trijās dalībvalstīs bija lietderīgi aplūkot kā visas Savienības kopējās situācijas aizstājēju.

⁽⁶⁸⁾ Komisijas paziņojums: Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (OV C 200, 28.6.2014., 1. lpp.); 3.3.2.1. un 3.3.2.4. sadaļa.

⁽⁶⁹⁾ Dalībvalstis var nolemt izvēlēties zemāku slieksni vai vispār to nenoteikt.

⁽⁷⁰⁾ Komisijas paziņojums: Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (OV C 200, 28.6.2014., 1. lpp.), 250. punkts Šos noteikumus nepiemēro arī atbalsta shēmām, kas nav uzskatāmas par valsts atbalstu. Tomēr Komisijai nav zināms, ka kāda dalībvalsts būtu atbalsta shēmu izveidojusi tā, lai tā nebūtu uzskatāma par valsts atbalstu.

⁽⁷¹⁾ Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020 Solar Power Europe, 8. un 37. lpp.

- (279) Analīze ir balstīta uz ieinteresēto personu sniegtu informāciju, Komisijas izmeklēšanā savākto informāciju un informāciju, ko Komisijai valsts atbalsta kontroles vajadzībām ir sniegušas dalībvalstis.
- (280) Vācija un Francija jau ir noteikušas mērķielumus turpmākajiem trim gadiem. Francija 2017.–2019. gadā plāno divas ikgadējas saules enerģijas iepirkumu konkursa kārtas – katru 500 MW apmērā. Tādējādi gada laikā no jauna tiks uzstāditas 1 000 MW jaudas iekārtas. Vācija plāno no 2017. gada vismaz līdz 2020. gadam rīkot iepirkumu konkursus vismaz 600 MW lielam ikgadējam saules enerģijas apjomam.
- (281) Turpretī Apvienotā Karaliste nerīko konkrētām tehnoloģijām paredzētus saules enerģijas iepirkuma konkursus. 2015. gada februārī notika vairāktechnoloģiju iepirkuma konkurss, kurā saules enerģijas moduļi ar citām tehnoloģijām konkurēja par finanšu līgumu par starpību ("FLS") piešķiršanu. Pagaidām Apvienotajā Karalistē nav plānoti jauni iepirkuma konkursi, jo valdība uzskata, ka komunālo pakalpojumu mēroga sauszemes vēja energija un saules energija var konkurēt ar citiem elektroenerģijas avotiem, neizmantojot atbalsta shēmas.
- (282) Francijā un Vācijā pasākumiem nevar būt ietekmes uz komunālo pakalpojumu mēroga pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem, jo saules energijai ir "rezervēti" iepirkuma konkursi un jaudas apjoms ir fiksēts. Vienīgā atšķirība ir nedaudz augstāka cena galapatētājiem, kuriem jāsedz iepirkuma konkursa izmaksas vai nu nodokļu, vai nodevu veidā.
- (283) Apvienotās Karalistes gadījumā, tā kā iepirkuma konkursi ir tehnoloģiski neutrāli un jauni iepirkuma konkursi nekādā ziņā nav plānoti, analīze ir atšķirīga. Šajā valstī saules energija tirgū konkurē ar pārējiem enerģijas veidiem. Tomēr pasākumi saules enerģiju nepadarīja konkurētnespējīgu. 2015. gada februāra izsolē 18,5 % no kopējās 2,1 GW jaudas tik un tā tika atvēlēti saules enerģijai. Šis iepirkuma konkurss parāda, ka pat pasākumu darbības laikā saules energija spēj sekmīgi konkurēt iepirkuma konkursā, kurā nav noteikta konkrēta tehnoloģija⁽⁷²⁾. Sliktākajā gadījumā tie, iespējams, ir mazliet mazinājuši saules enerģijas īpatsvaru iepirkuma konkursu rezultātos, proti, saules energija būtu varējusi uzvarēt lielākā daļā tehnoloģiski neutrālo iepirkuma konkursu, ja nebūtu pasākumu. Visbeidzot, Komisija uzskatīja, ka, ja pasākumi tiktu izbeigti un saules enerģijas moduļi tiktu iepirkti par dempinga cenām, vairāktechnoloģiju iepirkuma konkursos saules enerģijas moduļi iegūtu netaisnīgas priekšrocības pret citiem atjaunojamajiem energoresursiem. Tādēļ pasākumi nepadara saules energiju konkurētnespējīgu, bet vienīgi atjauno visām tehnoloģijām vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
- (284) Komisija secināja, ka nepastāv saikne starp cenu par kilovatstundu samazināšanos un pieaugošo pieprasījumu pēc saules enerģijas. Konkrēti Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija nepaaugstināja saules enerģijas izmantošanas mērķielumus tādēļ, ka projektu izstrādātāji jaudas piesķiršanas konkursos iesniedza lētākus piedāvājumus. Patiesībā dalībvalstis galvenokārt ieviesa iepirkumu konkursus, lai kontrolētu saules enerģijas izmantošanu. To savā 2015. gada globālajā pārskatā atzina arī SPE: "Līdzīgā veidā Francijā, Apvienotajā Karalistē un Vācijā vienas vai dažādu tehnoloģiju iepirkuma konkursi atkal piedzīvo augšupeju ar mērķi labāk kontrolēt FE tirgus attīstību saistītajos segmentos"⁽⁷³⁾.
- (285) SPE apgalvoja, ka Komisija nepilnīgi un pat neprecīzi atspoguļojusi asociācijas nostāju attiecībā uz pasākumu ietekmi uz iepirkumu konkursiem. Komisija apstiprināja, ka SPE savā 2016. gada pasaules tirgus pārskatā un vairākos citos iesniegtajos dokumentos bija apgalvojusi, ka, pēc tās domām, MIC negatīvi ietekmēja iepirkuma konkursu iznākumu. Tomēr Komisija nepiekrita šim viedoklim, kā detalizēti izklāstīts iepriekš. Vienlaikus Komisija norādīja, ka 2016.–2020. gada pasaules tirgus pārskatā Solar Power Europe joprojām uzskatīja, ka valdības var izmantot iepirkuma konkursus, lai kontrolētu vai pat ierobežotu saules enerģijas izmantošanu: "Politikas līderi bieži vien labprātāk redz izplatīto saules enerģiju uz jumtiem, kur tā izkonkurē jebkuru citu atjaunojamie

⁽⁷²⁾ Šis rezultāts apstiprināts arī Nīderlandē SDE+ programmā, kurā laikā no 2013. līdz 2015. gadam aptuveni 55 % uz saules enerģiju balstīto pieteikumu saņēma atbalstu.

⁽⁷³⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019 by Solar Power Europe, 22. lpp.

energoresursu tehnoloģiju un, pretēji uz zemes izvietotajām FE elektrostacijām, nekonkurē ar citiem izmantošanas veidiem. Jo īpaši tas atbildis patiesībai Eiropas valstīs, kurās pat ir tīcīs ierobežots uz zemes izvietoto saules FE sistēmu lielums – piemēram, Vācijā tas ir līdz 10 MW – un arī apjoms, ieviešot iepirkuma konkursus. (74)"

5.3.4. Pasākumu ietekme uz tīkla paritātes sasniegšanu, izmantojot saules enerģiju

- (286) Terms "tīkla paritāte" apzīmē brīdi, kurā, izmantojot jaunattīstības tehnoloģiju, elektroenerģijas iegūšanas izmaksas būs tādas pašas kā ar tradicionālajām tehnoloģijām. Būtībā pastāv divu veidu tīkla paritāte. Vairumtirdzniecības tīkla paritāte ir tad, ja saules enerģijas sistēma (parasti liela komunālo pakalpojumu mēroga sistēma, kas ir savienota ar pārvada/sadales tīklu) var ražot elektroenerģiju par tādām izlīdzinātajām elektroenerģijas izmaksām (LCOE)⁽⁷⁵⁾, kas ir mazākas par cenu, par kādu elektroenerģiju iepērk vairumtirdzniecības tirgū, kurā konkurē visi lielākie (parasti tradicionālie) enerģijas ražotāji. Vairumtirdzniecības līmenī enerģiju pārdomā ūti lieliem rūpnieciskajiem pircējiem un komunālo pakalpojumu sniedzējiem, kuri piegādā enerģiju mājsaimniecībām un citiem nelieliem galatotājiem. Mazumtirdzniecības tīkla paritāte iestājas, kad saules energosistēma (kas parasti ir uzstādīta uz lietotāja ēkas jumta) var ražot enerģiju par LCOE, kas ir mazākas nekā mazumtirdzniecības elektroenerģijas cenu izmaksas (ieskaitot pārvadīšanas un izplatīšanas nodevas, komunālo pakalpojumu sniedzēja uzcenojumu un nodokļus).
- (287) Komisija vispirms analizēja situāciju attiecībā uz vairumtirdzniecības, bet pēc tam – mazumtirdzniecības tīkla paritāti.
- (288) Vairumtirdzniecības tīkla paritāte. Pasākumu pretinieki izteica viedokli, ka, ja pasākumi tiks atcelti, lielas saules enerģijas iekārtas varētu sasniegt vairumtirdzniecības tīkla paritāti Savienības saulainākajos reģionos, piemēram, Spānijā. Saskaņā ar kāda SAFE dalībnieka prezentēto uzņēmējdarbības plānu LCOE, ko tas spētu sasniegt Spānijas reģionā Kadišā, ja iepirktu moduļus par EUR 0,35/W, ir 3,8 euro centi/kWh. Šī persona uzskatīja, ka, ja nebūtu noteikti maksājumi, tā no pirmā līmeņa Ķīnas ražotnēm varētu iegūt moduļus par cenu 0,35 EUR/W liela mēroga darījumam – projektam, ko nodotu 2017. gada sākumā. Tā apgalvoja, ka ar tīk zemām LCOE saules enerģija ne tikai sasniez tīkla paritāti ar citiem tradicionālajiem enerģijas avotiem, bet nepastāv cita elektroenerģijas ražošanas metode, kas to tuvākajā laikā varētu pārspēt. Šī priekšrocība izmaksu ziņā kopā ar citām Dienvideiropas valstu labajām īpašībām, proti, labiem tīkla savienojumiem, stabili politisko un ekonomisko vidi un spēcīgu un likvidu valūtu, sniedz tām unikālu iespēju kļūt par jaunajām Eiropas līderēm enerģijas ražošanā. Šī personas norādīja, ka pasākumi novērš šādas situācijas iestāšanos.
- (289) Komisija konstatēja, ka Kadisas reģions (Spānija) ir viena no saules visvairāk apstarotajām vietām Savienībā (visvairāk saulainu stundu gadā), kas nodrošina maksimāli lielu no modula iegūto enerģijas daudzumu. Nemot vērā, ka lielākajā daļā Savienības saules starojums ir daudz zemāks, vēl nav zināms, kad vairumtirdzniecības tirgus paritāte var tikt atkārtota citos tirgos, lai gan Apvienotās Karalistes valdība, šķiet, pieņem, ka tas notiks drīz. Komisija arī konstatēja, ka dažādās dalībvalstīs vairumtirdzniecības cena ievērojami atšķiras, kas nozīmē, ka atkarībā no konkrētās dalībvalsts vairumtirdzniecības tīkla paritāte iestājas, pastāvot dažādām cenām.
- (290) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka tuvā nākotnē vairumtirdzniecības tīkla paritāte Savienībā netiku sasniegta plašā mērogā pat tad, ja pasākumu nebūtu.
- (291) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrita Komisijas secinājumam, ka vairumtirdzniecības tīkla paritāte Savienībā netiks sasniegta plašā mērogā pat tad, ja tīrdzniecības pasākumi tiktu izbeigt. Šīs personas vērsa uzmanību uz Bekerela institūta (Becquerel Institute) sagatavotu sešas lappuses garu ziņojumu, kurā bija izvērtēts vairumtirdzniecības tīkla paritātes sasniegšanas potenciāls vienpadsmīt dalībvalstīs. Šī ziņojuma sagatavošanu apmaksāja trīs izmeklēšanā iesaistītās personas, kas iebilda pret pasākumiem.

⁽⁷⁴⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019 by Solar Power Europe, 23. lpp.

⁽⁷⁵⁾ LCOE ir galvenais rīks elektroenerģijas, kuru iegūst no enerģiju ražojoša aktīva, izmaksu noteikšanai. To aprēķina, nemot vērā visas gaidāmās sistēmas darbmūža izmaksas (ieskaitot būvniecību, finansēšanu, degvielu, uzturēšanu, nodokļus, apdrošināšanu un stimulus), ko izdala ar sistēmas darbmūža paredzamo saražoto elektroenerģijas daudzumu (kWh). Visi izmaksu un ieguvumu aprēķini tiek koriģēti saskaņā ar inflāciju un diskontēti, lai nemutu vērā naudas tagadnes vērtību.

- (292) Komisija konstatēja, ka citi avoti attiecībā uz saules enerģijas LCOE un attiecīgi – saules enerģijas tīkla paritātes sasniegšanas brīdi Eiropā nav noskaņoti tik optimistiski kā Bekerela institūts. Piemēram, BNEF detalizētajā ziņojumā⁽⁷⁶⁾ tādiem svarīgākajiem tirgiem kā Apvienotā Karaliste, Francija, Itālija un Vācija un ir prognozēts daudz lielāks LCOE diapazons. Atšķirības ir norādītas nākamajā tabulā.

Dalībvalsts	BNEF LCOE diapazons, EUR/MWh ⁽¹⁾		Bekerela institūta LCOE diapazons, EUR/MWh	
	Zemākās	Augstākās	Zemākās	Augstākās
Francija	58	105	34	53
Vācija	66	107	46	54
Itālija	65	99	36	58
Apvienotā Karaliste	77	117	49	60

⁽¹⁾ Konvertēts no USD, kurss 0,94462.

- (293) Bekerela institūts pieņēma, ka kapitāлизdevumi būs 0,726 EUR/W, atsevišķi neizdalot dalībvalstis. BNEF pieņēma, ka kapitāлизdevumi ir daudz lielāki, un atsevišķi izdalīja dalībvalstis: Francijai 0,99 EUR/W; Vācijai 0,9–0,94 EUR/W; Itālijai 0,76–0,99 EUR/W; Apvienotajai Karalistei 0,9–0,94 EUR/W. Dalēji šo atšķirību varētu izskaidrot tādējādi, ka Bekerela institūts pieņēma, ka moduļu cenām netiek piemēroti pasākumi. Tomēr tik ievērojami zemāki kapitāлизdevumi liekas maz iespējami, jo īpaši tādēļ, ka, kā norāda BNEF, Savienībā kapitāлизdevumi katrā ziņā ir zemāki nekā citās valstīs, kuras nepiemēro tirdzniecības aizsardzības pasākumus, piemēram, Turcijā (1,04 EUR/W) un Apvienotajos Arābu Emirātos (1,14 EUR/W).
- (294) Tādēļ Bekerela institūta un BNEF prognozes atšķiras. Tie nav vienisprātis par brīdi, kad komunālo pakalpojumu mēroga saules elektrostaciju būvniecība noteikti kļūs lētāka par esošas fosilā kurināmā elektrostacijas izmantošanu. Attiecībā uz Franciju Bekerela institūts pieņem, ka tas jau ir noticis, savukārt attiecībā uz Apvienoto Karalisti un Vāciju tiek pieņemts, ka tas notiks attiecīgi 2018. un 2020. gadā. Turpretī BNEF pieņem, ka visās trijās dalībvalstīs komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģija noteikti kļūs lētāka par enerģijas ražošanu no fosilā kurināmā tikai laikposmā no 2025. līdz 2030. gadam⁽⁷⁷⁾. Tādējādi, kā norāda BNEF, komunālo pakalpojumu mēroga elektrostacijas lielākajā daļā Savienības tiks plaši izmantotas tikai pēc 2025. gada⁽⁷⁸⁾.
- (295) Visbeidzot, Bekerela institūta ziņojumā secināts: "FE elektroenerģija līdz 2019. gadam varētu kļūt konkurents pēc vairākos Eiropas lielākajos tīklos, lielākajā daļā Eiropas valstu (...) tuvāko piecu gadu laikā." Tas nozīmē, ka lielākajā daļā dalībvalstu, ieskaitot Vāciju, tīkla paritāti tiek plānots sasniegt tikai 2019. gadā, kad paredzēts izbeigt pasākumus – pat apšaubāmajā gadījumā, ja Bekerela institūta ziņojumā izteiktie pieņēmumi un konstatējumi tobrīd būtu izrādījušies pareizi.
- (296) SPE iesniedza divus Deutsche Bank ziņojumus⁽⁷⁹⁾, kuri, pēc tās domām, ir pretrunā Komisijas viedoklim, ka vairumtirdzniecības tīkla paritāte tuvā nākotnē netiks sasniegta. Komisija secināja, ka abos ziņojumos patiesībā ir norādīts uz mazumtirdzniecības tīkla, nevis vairumtirdzniecības tīkla paritāti, ko apstiprina ne tikai teksts, bet arī augstās LCOE, kas ir salīdzinātas ar saules enerģijas LCOE. Kā paskaidrotais nākamajos apsvērumos, Komisija nenoliedza, ka mazumtirdzniecības tīkla paritāte atsevišķas Savienības daļas jau bija sasniegta.
- (297) Mazumtirdzniecības tīkla paritāte. Pasākumu pretinieki arī norādīja, ka uz jumta uzstādāmās saules enerģijas iekārtas jau ir sasniegušas mazumtirdzniecības tīkla paritāti – proti, pat bez subsīdešanas kļuvušas ekonomiski rentablas – dalībvalstis, kurās elektroenerģijas mazumtirdzniecības cenas ir augstas, piemēram, Vācijā. Vienu no personām šo argumentu ilustrēja, kā piemēru minot kādu tirdzniecības centru. Tam ir plašs jumts, kur var uzstādīt paneļus, un tam enerģija ir nepieciešama dienā, kad tiek veikta pamatdarbība. Tādēļ tā pieprasījums pēc

⁽⁷⁶⁾ H2 2016 EMEA LCOE Outlook, October 2016, 2. lpp.

⁽⁷⁷⁾ BNEF, New Energy Outlook 2016, 28. lpp.

⁽⁷⁸⁾ Turpat, 23. lpp., un 2017 Germany Power Market Outlook 10 January 2017, 9. lpp.

⁽⁷⁹⁾ Deutsche Bank, 2015 solar outlook: accelerating investment and cost competitiveness, 2015. gada 13. janvāris, un Deutsche Bank, Markets research, Industry Solar, 2015. gada 27. februāris.

enerģijas sakrīt ar augstāko saules energijas ražošanas laiku. Vācijā cena, kas tam jāmaksā par katu kWh, pašlaik ir aptuveni 20 euro centi par kWh, savukārt jumta saules energijas iekārtas LCOE ir aptuveni 10 euro centi par kWh. Tādēļ paneļu uzstādīšana var laut ievērojami ietaupīt elektroenerģijas izmaksas, īpaši pircējiem, kas dienā patērē daudz energijas. Tā nav noticeis sākotnējā izmeklēšanā, kad saules energijas rentabilitātes panākšanai to vienmēr bija nepieciešams subsidēt. Situācijā, kad subsīdijām vairs nav nozīmes, galīgā modulu cena ir faktors, kas ietekmē pircēja lēmumu uzstādīt saules energijas sistēmu, un pašlaik pasākumi sadārdzina šo cenu.

- (298) Komisija detalizētāk izvērtēja Vācijas mazumtirdzniecības tīkla paritātes tirgu, jo personas par to izmeklēšanas laikā ir sniegušas izvērstas piezīmes.
- (299) Ir nepieciešams nošķirt energoiekārtas, kas paredzētas pašpatēriņam, no energoiekārtām, kas elektroenerģiju pievada tīklam.
- (300) Komisija piekrita uzskatam, ka tīkla paritātes sasniegšana ar saules energiju ir ļoti vēlama, jo tā palīdz cīnīties ar klimata pārmaiņām un samazināt summu, kas par elektroenerģiju jāmaksā patērētājiem. Tā konstatēja, ka pasākumu atcelšana mazinātu saules energijas paneļu cenas, tādējādi palielinot teritoriju skaitu, kurās ir iespējams sasniegt mazumtirdzniecības tīkla paritāti.
- (301) Vienlaikus Komisija konstatēja, ka PIP laikā ieguldījumus pašpatēriņam paredzētājās komerciālajās un dzīvojamā ēku energoiekārtās, ko uzstāda uz jumta un kas nesaņem atbalstu no atbalsta shēmām, ir bremzējusi regulatīvā nenoteiktību attiecībā uz to, vai šīs energoiekārtas tiek apliktas ar maksājumu Vācijas atbalsta shēmas finansēšanai – EEG piemaksu. Pēc Vācijas ierosinātajām regulatīvajām izmaiņām, lai ievērotu Savienības valsts atbalsta noteikumus, struktūrām, kas pašas patērē no saviem atjaunojamajiem energoresursiem iegūto elektroenerģiju (dažkārt saukti par "ražojošiem patērētājiem"), ir pienākums maksāt noteiktu nodevu, kas Vācijā ir lielāka par 2 euro centiem par kWh. Tādēļ, ja projekta LCOE ir 10 centi par kWh, šis maksājums sadārdzina saražoto elektroenerģiju par 20 % ⁽⁸⁰⁾.
- (302) Komisijas mērķis ir nākotnē mazināt regulējuma nenoteiktību. Saskaņā ar priekšlikumu Elektroenerģijas tirgus izveides un atjaunojamo energoresursu direktīvai "atjaunojamo energoresursu pašpatērētājiem (...) ir tiesības veikt patēriņu pašu vajadzībām (...) bez nesamērīgām procedūrām un maksājumiem, kas neatspoguļo izmaksas" ⁽⁸¹⁾. Arī tirgus informācijas ziņojumos ir norādīts uz faktu, ka regulatīvās izmaiņas ietekmē pieprasījumu. Vienā no jaunākajiem BNEF ziņojumiem ir norādīts: Vācijas komerciālo un dzīvojamā ēku maza mēroga FE nozare nīkuļo, kopš stājušies spēkā ikmēneša [iepirkuma atlīdzības] samazinājumi un piemaksas par pašpatēriņu ⁽⁸²⁾. Izvērtējot visus aspektus, minētais mazumtirdzniecības cenu paritātes sasniegšanas piemērs pierāda, ka saules energijas moduli jau tagad var saražot elektību par cenām, kas ir daudz zemākas par Vācijas mazumtirdzniecības piegādes cenām. Tiklīdz Savienības tiesību aktos būs panākta nepieciešamā regulatīvā noteiktība, gaidāms, ka pieaugs pieprasījums, kas nav balstīts uz atbalsta shēmām. Visticamāk, šāds pieprasījums būs jutīgāks pret saules energijas paneļu cenu līmeni, tādēļ tas būs jutīgāks arī pret pasākumiem.
- (303) Attiecībā uz energoiekārtām, kas pievada energiju tīklam, pieprasījumu galvenokārt nosaka atbalsta shēmas, kuru izmantošanu var turpināt, nerīkojot konkursus energoiekārtām, ja to jauda nepārsniedz 1 MW. Saglabājoties konkrētajam atbalsta līmenim, gadījumā ja pasākumus atceltu, pieprasījums nedaudz palielinātos. Vienlaikus lielākā daļa dalībvalstu budžeta apsvērumu dēļ ir ievērojami samazinājušas atbalstu, tādēļ pieprasījums sarūk neatkarīgi no pasākumiem.
- (304) Pēc informācijas izpaušanas SPE apgalvoja, ka Komisija tās secinājumus par ietekmi uz regulējuma nenoteiktību un EEG piemaksu kļūdaini balstījusi tikai uz Vācijas piemēru. Komisija atkārtoti uzsvēra, ka līdzīgi negatīvi apstākļi pastāv daudzās dalībvalstīs. To pašu SPE jaunākajā 2016.–2020. gada pasaules tirgus pārskatā atzina

⁽⁸⁰⁾ Arī Spānija energijai, kas iegūta no saules energijas paneliem, piemēro piemaksu. Lai gan Spānijas piemaksu īstenošanas metodes ļoti atšķiras no Vācijas piemaksām, abām ir bremzējoša ietekme uz pieprasījumu pēc saules energijas.

⁽⁸¹⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu (pārstrādāta redakcija); COM(2016) 767 final; 21. panta 1. punkta a) apakšpunkt.

⁽⁸²⁾ Q3 2016 European Policy Outlook, BNEF, 4 August 2016, 8. lpp.

attiecībā uz Spāniju: “(...) Spānijas valdība (...) bremzēja augošo pašpatēriņa tirgu ar saules enerģijas nodokli un lieliem naudas sodiem neregistrētiem ražojošiem patēriņiem”⁽⁸³⁾ un “Saules enerģijas liktenis Spānijā ir līdzīgs vairākiem citiem tirgiem, kuros agrāk bija augsts iepirkuma tarifs: Belģijai, Bulgārijai, Čehijai un Grieķijai. Saules enerģijas tirgi Slovākijā un Slovēnijā ir gandrīz pilnībā pārstājuši darboties”⁽⁸⁴⁾; kā arī: “Pat vairāki attīstīti uz jumtiem ražotās un izplatītās saules enerģijas tirgi cieš no grūtībām, jo tie pāriet no iepirkuma tarifa vai neto uzskaites tirgiem uz pašpatēriņa shēmām. Tas notiek, neraugoties uz to, ka saules enerģija daudzos gadījumos ir lētāka par mazumtirdzniecībā nopērkamo elektroenerģiju. Šķēršļi, kas jumta saules enerģijai ir īstenoti dažās Eiropas valstīs (pašpatērētas saules enerģijas aplikšana ar nodokliem, enerģijas pārpalikuma pārdošanas kavēšana vai tikai vairumtirdzniecības cenu piedāvāšana), un turpinātās diskusijas par papildu ierobežojumiem daudzus potenciālos pircējus ir atturējusi no ieguldījumiem savās saules enerģijas sistēmās”⁽⁸⁵⁾. Tādējādi Komisija noraidīja šo argumentu.

5.3.5. Secinājumi par pasākumu ietekmi uz pieprasījumu

- (305) Pēc padziļinātās analīzes Komisija konstatēja, ka attiecībā uz pasākumu ietekmi uz pieprasījumu ir svarīgi nošķirt dažādas nozares un dažādus pieprasījuma veidus.
- (306) Atbalsta shēmu pieprasījums. Ja atbalsta shēmas attiecas uz konkrētām tehnoloģijām, pasākumiem nav ietekmes uz pieprasījumu. Ja atbalsta shēmas ir tehnoloģiski neitrālas, pasākumi samazina saules enerģijas uzvaras varbūtību. Tomēr Komisija secina, ka pat šajos iepirkuma konkursos saules enerģija ir ieguvusi būtisku tirgus daļu, parādot, ka pat paralēli pasākumiem tā spēj konkurēt attiecībā uz komunālo pakalpojumu mēroga projektiem.
- (307) Vairumtirdzniecības tīkla paritāte. Vairumtirdzniecības tīkla paritāti pašreizējā posmā un tuvā nākotnē ir iespējams sasniegts (ja to vispār var izdarīt) ideālās atrašanās vietās, pat ja pasākumu izbeigšanas dēļ saules enerģijas paneļu cenas tiek samazinātas. Arī šajā gadījumā papildu pieprasījums, ko varētu gaidīt, ja pasākumu nebūtu, ir zems, turklāt tas ir atkarīgs no vairumtirdzniecības cenas attiecīgajā dalībvalstī.
- (308) Mazumtirdzniecības tīkla paritāte. Mazumtirdzniecības tīkla paritāte attiecībā uz komerciālām energoiekārtām pašlaik ir sasniepta dalībvalstīs, kurās ir augstas mazumtirdzniecības cenas, piemēram, Vācijā, pat ja tajās nav liels saules apstarojums. Galvenie faktori ir nodokli, tīkla nodevas un maksājumi par atbalsta shēmām. Jauni enerģijas tirgus izveides noteikumi, kurus Komisija paziņoja 2016. gada 1. decembrī⁽⁸⁶⁾, un jauni noteikumi uz klientu centrētai pārejai uz tīro enerģiju, kurus Komisija ierosināja 2016. gada 30. novembrī⁽⁸⁷⁾, ir svarīgs solis celā uz stabilas un izaugsmei labvēligas vides radīšanu. Gaidāms, ka tad, kad Komisijas priekšlikumu būs pieņemuši abi likumdevēji, aktivizēties pieprasījums pēc pašpatēriņa komerciālām energoiekārtām. Šajā gadījumā pasākumu izbeigšanai varētu būt lielāka nozīme attiecībā uz komerciālām sistēmām, jo pieprasījumu neierobežo ar atbalsta shēmām atbalstāmais ražošanas apjoms, kā arī nav konkurences ar citiem enerģijas avotiem, pretēji vairumtirdzniecības tīkla paritātei. Attiecībā uz dzīvojamā ēku energoiekārtām mazumtirdzniecības tīkla paritātes sasniegšana prasīs vairāk laika, jo, lai tās būtu piemērotas vairumam lietotāju, kuri īsteno pašpatēriņu, tās jāapriko ar dārgām uzglabāšanas ierīcēm⁽⁸⁸⁾.
- (309) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrita konstatējumam, ka pasākumiem bija tikai neliela ietekme uz pieprasījumu pēc moduļiem. Tās apgalvoja, ka ieguldījumus nosaka sagaidāmā ienākumu likme, tādēļ jo zemākas saules enerģijas moduļu cenas, jo augstāks ienākums no ieguldījumiem un realizācijas iespējamība.
- (310) Komisija atgādināja, ka tā vienmēr ir piekritusi apgalvojumam, ka cena ietekmē pieprasījumu. Tomēr tās ieskatā citiem faktoriem patlaban ir daudz būtiskāka ietekme uz pieprasījumu nekā relatīvi nelielam moduļu cenu

⁽⁸³⁾ Solar Power Europe, Global Market Outlook 2016–2020, 25. lpp.

⁽⁸⁴⁾ Turpat, 26. lpp.

⁽⁸⁵⁾ Turpat, 23. lpp.

⁽⁸⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>

⁽⁸⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

⁽⁸⁸⁾ Videjais dzīvojamo ēku lietotājs lielāko dienas daļu pavada āpus mājas, tādēļ, ja elektroenerģija netiek uzglabāta, lietotājs nevar patērēt lielāko daļu no jumta sistēmas saražotās elektroenerģijas.

kāpumam, ko izraisījusi MIC. Šie faktori ir, no vienas puses, regulatīvā nenoteiktība, no otras puses – valdības apzinātā rīcība, lai kontrolētu saules energoiekārtu līmeni. Šī rīcība ietver kopējo gada uzstādīšanas mērķielumu noteikšanu, jaudas iepirkuma konkursu ieviešanu un nodokļu noteikšanu pašpatēriņam.

- (311) Komisija arī atzina, ka dažos gadījumos, piemēram, tehnoloģiski neitrālos iepirkumu konkursos, MIC var būt būtiskāka ietekme uz saules enerģijas pieprasījumu. Vienlaikus Komisija norādīja, ka, ja MIC nenovērstu dempinga radīto ietekmi, saules enerģijai būtu negodigas konkurences priekšrocības pret citiem atjaunojamajiem energoresursiem. Komisija arī norādīja, ka saules enerģijai bija samērā labas sekmes tehnoloģiski neitrālos iepirkumos pat ar MIC, kas vienīgi atjauno vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
- (312) Visbeidzot, Komisija konstatēja papildu pierādījumus, ka tuvākajā nākotnē valdības varētu īstenot papildu pasākumus, lai kontrolētu saules enerģijas izmantošanu, piemēram, nosakot saules enerģijas iekārtām izmaksas labāk atspoguļojošus tīkla izmantošanas tarifus. BNEF pieņēma, ka: *daudzi Eiropas regulatori, sākot ar 2018. gadu, reagēs uz krītošajām saules enerģijas cenām, liekot lietotājiem, kuriem ir saules enerģijas paneļi, maksāt fiksētu maksu par savienojumu ar tīklu, lai tie, pērkot saules enerģiju, varētu ietaupīt tikai enerģijas cenas mainīgo daļu. Minēto mēs balstījām uz katras valsts tīkla izmaksu struktūru. Elektroenerģijas rēķina daļa, no kurās ir iespējams izvairīties, lielākajā daļā ES valstu šādi tiks samazināta par apmēram 30 %. Ja tas nenotiks, būvniecības apjoms varētu būt lielāks, bet tīkla izmaksas netiks finansētas*⁽⁸⁹⁾.
- (313) Tādēļ šie argumenti tika noraidīti un Komisija turpināja uzskatīt, ka pasākumiem ir tikai ļoti ierobežota ietekme uz Eiropas pieprasījumu pēc saules enerģijas.

5.4. Citi argumenti

- (314) Vairums personu, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka pasākumiem ir negatīva ietekme uz klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanu. Šo argumentu atbalstīja arī piecas vides nozares NVO. Šīs personas atkārtoti uzsvēra, ka Savienība un dalībvalstis ar vairākiem lēmumiem un nolīgumiem, tostarp nesen – ar Parīzes klimata nolīgumu, ir apņēmušās samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un novērst klimata pārmaiņas. Savienība ir noteikusi juridiski saistošu mērķi – palielināt atjaunojamo energoresursu īpatsvaru enerģijas galapatēriņā līdz 20 %⁽⁹⁰⁾. Komisija ir arī noteikusi politikas ietvaru, lai līdz 2030. gadam sasniegstu mērķi – 27 %. Šīs jaunais ambiciozais mērķis tika pieņemts 2014. gadā pēc tam, kad bija noteikti galīgie pasākumi. 2016. gada oktobrī Eiropas Savienība ratificēja UNFCCC Parīzes nolīgumu par cīnu ar klimata pārmaiņām – pirmo universālo, juridiski saistošo globālo klimata nolīgumu – pēc tam, kad to ar pārliecinošu balsu vairākumu apstiprināja Eiropas Parlaments. Pāreja uz zema oglekļa energoapgādi ir galvenā šo centienu sastāvdaļa, un saules enerģija ir joprojām ir viens no daudzsološākajiem enerģijas avotiem klimata mērķu sasniegšanai.
- (315) Personas, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka pasākumi apgrūtina klimata mērķu sasniegšanu, jo tie palēnina saules enerģijas apgūšanu. Tās apgalvoja, ka, atjaunojot saules enerģijas pasaules tirgus cenas, Savienība varēs ātrāk dekarbonizēt enerģijas ražošanas procesu. Tās arī norādīja, ka Savienības klimata un tirdzniecības politikas ir savstarpēji pretrunīgas. Pirmā no tām veicina un subsidē atjaunojamo energoresursu izmantošanu, bet pēdējā – palielina to cenas un ietekmē pieejamību.
- (316) Komisija piekrita, ka UNFCCC Parīzes klimata nolīguma par cīnu ar klimata pārmaiņām ratificēšana ir svarīgs atskaites punkts, mobilizējot sadarbību pasaules līmenī, lai mazinātu klimata pārmaiņas. Saules enerģija ir viens no svarīgākajiem enerģijas avotiem klimata mērķu sasniegšanai. Vienlaikus Komisija konstatēja, ka pasākumi Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtām tuvā nākotnē ietekmēs tikai nedaudz (sk. 5.3. sadaļu). Situācija mainīsies tikai tad, kad mazumtirdzniecības tīkla paritāte būs kļuvusi par nozīmīgu pieprasījuma avotu. Tādēļ pasākumu atcelšana šajā stadijā daudz nepalidzēs vides mērķu sasniegšanā.

⁽⁸⁹⁾ BNEF, *New Energy Outlook 2016*, 17. lpp.

⁽⁹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīla Direktīva 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

(317) EU ProSun atklātā vēstulē, atbildot uz NVO nostāju, ar kuru tika aicināts izbeigt pasākumus, balstoties uz vides apsvērumiem, pauda vairākus citus novērojumus. EU ProSun norādīja, ka, ja tiek ņemta vērā visa saules enerģijas piegādes kēdes perspektīva, Savienībā ražoti paneļi rada daudz mazāku oglekļa pēdu. Savienībā ražotos moduļus nav nepieciešams tālu transportēt. Savienības ražošanas standartu un vides prasību dēļ, no vienas puses, un augstāko enerģijas izmaksu dēļ, no otras puses, ES saules enerģijas nozare ir sistematiski samazinājusi enerģijas patēriņu, salīdzinot ar Ķīnas ražotājiem. Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā, ka saules enerģijas moduļu un to izejmateriālu ražošana ir energointensīva. EU ProSun arī vērsa uzmanību uz to, ka pastāv zināma pretruna starp to, ka dažas NVO paraksta vēstuli, kurā aicināts izbeigt pasākumus, pamatojoties uz Savienības interesēm, proti, arī tad, ja tiek konstatēta negodīga komercprakse, un neseno kādas NVO līdera paziņojumu, kurā aicināts darīt vairāk, lai nodrošinātu taisnīgu, videi draudzīgu tirdzniecību.

(318) Komisija secināja, ka pasākumiem ir tikai ierobežota ietekme uz īstermiņa Savienības klimata mērķu sasniegšanu.

(319) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrita apgalvojumam, ka importētiem saules enerģijas ražojumiem ir mazāka oglekļa pēda nekā Savienībā ražotiem. Šīs personas apgalvoja, ka polisilīcija un plāksnīšu izgatavošana veidoja lielāko primārās enerģijas pieprasījuma daļu, tādēļ vissvarīgākā ir polisilīcija un plāksnīšu izcelšme. Šīs personas arī norādīja, ka elektroenerģijas ražošanas oglekļa pēda dažādās dalībvalstīs ir atšķirīga. Tā kā moduļu un to izejmateriālu ražošana ir energointensīva, ir nozīme tam, kurā dalībvalstī tikuši ražoti moduļi un to sastāvdaļas.

(320) Komisija nevarēja padzīlināti izvērtēt šos apgalvojumus īsajā grafikā pēc informācijas izpaušanas. Tā precizēja, ka tā ir tikai izklāstījusi EU ProSun viedokli un pati nav apgalvojusi, ka importētajai saules energijai ir lielāka oglekļa pēda. Neatkarīgi no Savienības moduļu un Ķīnas moduļu oglekļa pēdas, Komisija atkārtoti uzsvēra galveno secinājumu, ka pasākumiem līdz šim bijusi ļoti ierobežota ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas. Tādēļ Komisija secināja, ka pasākumiem nebija būtiskas ietekmes uz Savienības mērķu vides jomā sasniegšanu.

(321) Dažas personas, kuras aicināja izbeigt pasākumus, apgalvoja, ka Savienības ražošanas jauda nav pietiekama, lai apmierinātu Savienības pieprasījumu pēc moduļiem, un ka pasākumi nav efektīvi palielinājuši Savienības elementu un moduļu ražotāju ražošanas jaudu. Attiecīgās ieinteresētās personas lēsa, ka Savienības pieprasījums ir mazāk nekā 8 GW, bet Savienības moduļu ražošanas apjoms – mazāks nekā 4 GW. Kā tiek apgalvots, tas nozīmē, ka vismaz pusi moduļu katrā ziņā nepieciešams importēt. Šīs personas norādīja, ka Eiropas Komisijas sākotnējā regulā paustās gaidas, ka “ir pamatoti pieņemt, ka arī vidējā termiņā Savienības ražošanas nozare, lai apmierinātu pieprasījumu, paplašinās savu ražošanas jaudu, tādējādi nodrošinot iespēju gūt apjomradītus ietaupījumus, kas savukārt veicinātu cenu turpmāku samazināšanos”, nav piepildījušās.

(322) Komisija konstatēja, ka, pat ja moduļu ražošanas apjoms Savienībā ir zemāks par Savienības pieprasījumu, Savienībā nekad nav pastāvējis moduļu deficitis. Cenu saistības/MIC lāva veikt importu no Ķīnas par taisnīgām cenām. Lai gan imports no citām pasaules valstīm relatīvi pieauga, Savienības ražošanas nozarei īaikposmā no 2012. gada līdz PIP izdevās palielināt savu tirgus daļu Savienībā no 25 % līdz 35 %. Tādēļ pasākumi lāva Savienības ražošanas nozarei palielināt ražošanas un pārdošanas apjomus attiecībā pret Savienības tirgus lielumu un apmierināt lielāku daļu pieprasījuma. Kā norādīts 5.3.2. sadaļā, atbalsta shēmu samazināšanas dēļ Savienības patēriņš krasī saruka, kas apgrūtina Savienības ražošanas nozares izaugsmai. Neraugoties uz to, Savienības ražošanas nozarei izdevās vēl vairāk konsolidēties un panākt ievērojamu izmaksu samazinājumu. Turklat Savienībā ir ievērojama neizmantota moduļu ražošanas jauda, ko pieprasījuma pieauguma gadījumā būtu iespējams atkal izmantot. Tādēļ Komisija uzskatīja, ka pasākumi neizraisa moduļu deficitu Savienības tirgū, un ka pasākumi efektīvi paplašināja Savienības ražošanas nozari attiecībā pret Savienības tirgus lielumu.

(323) Personas, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka moduļu ražošanas jauda ārpus Ķīnas strauji pieaug. Tās atsaucaši uz dažādiem tirgus informācijas ziņojumiem, saskaņā ar kuriem citu Āzijas valstu kopējā ražošanas jauda pieaug ļoti strauji; 2015. gadā tā sasniedza 7 GW, un tiek prognozēts, ka 2016. gadā tā būs jau 10 GW. Tas, kā tiek apgalvots, pārsniegs Savienības pieprasījumu, kuru šīs personas lēš aptuveni 8 GW. Ievērojamu skaitu

šīs jaunās jaudas ir uzstādījuši Ķīnas uzņēmumi. Vairāki lieli Ķīnas uzņēmumi arī brīvprātīgi atteicās no saistībām, lai varētu veikt piegādes Savienības tirgum no valstīm, kas nav ĶTR. Minētās personas apgalvoja, ka uz Savienību no trešām valstīm varētu tikt eksportēts aizvien vairāk lētu moduļu arī tad, ja pasākumi paliku spēkā. Tādēļ personas, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka Komisijas sākotnējā regulā paustās gaidas, ka citas trešās valstis pārmērīgi nepalielinās importa apjomu Savienības tirgū⁽¹⁾, nav piepildījušās.

- (324) Komisijas veiktajā izmeklēšanā tika konstatēts, ka importa no ĶTR uz Savienību tirgus daļa samazinājās no 66 % 2012. gadā līdz 41 % PIP laikā, kamēr importa no pārējām pasaules valstīm, izņemot ĶTR (galvenokārt Taivānas, Malaizijas, Korejas un Singapūras), tirgus daļa pieauga no 9 % līdz 25 %. Savienības ražotāju tirgus daļa Savienībā pieauga no 25 % 2012. gadā līdz 35 % PIP laikā. Tādējādi imports no trešām valstīm neliedza Savienības ražošanas nozarei atgūt ievērojamu tirgus daļu Savienībā.
- (325) Komisija arī konstatēja, ka, lai gan Dienvidaustrumāzijas moduļu ražošanas jauda strauji pieaug, tā joprojām atbilst tikai nelielai daļai no Ķīnas jaudas⁽²⁾. Dienvidaustrumāzijas rūpniecības arī pārdod lielus apjomus ASV tirgum un citām valstīm, kas noteikušas tirdzniecības pasākumus attiecībā uz Ķīnas moduļiem, piemēram, Indijai un Kanādai. Ir gaidāms, ka arī Dienvidaustrumāzijā saules enerģijas iekārtu skaits augs, tādēļ var gaidīt, ka daļa no apjoma tiks pārdota šajā reģionā. Tādēļ Komisija secināja, ka moduļu ražošanas jauda Dienvidaustrumāzijā nav pietiekama, lai apmierinātu būtisku Savienības pieprasījuma daļu un padarītu pasākumus neefektīvus. Katrā ziņā pasākumu mērķis ir nodrošināt, ka saules enerģijas moduļu un elementu imports no ĶTR notiek par taisnīgām cenām bez dempinga, un tas, ka Savienības ražošanas nozarei varētu būt jākonkurē ar citām valstīm, nepadara pasākumus neefektīvus.
- (326) Vienu persona norādīja, ka tirgus daļu izmaiņas apliecina, ka pasākumi galvenokārt nāca par labu importētājiem no trešām valstīm. Šī persona apgalvoja, ka situācija ir līdzīga kā Saimniecībās audzēto Atlantijas lašu lietā⁽³⁾, kurā Komisija izbeidza pasākumus, jo tie novestu pie būtiskas neto vērtības novirzīšanas ārpus Savienības un vērtības novirzīšana trešo valstu piegādātājiem ievērojami pārsniegtu jebkādu labumu no pasākumiem, ko gūtu Savienības ražošanas nozare.
- (327) Kā minēts iepriekš, Savienības ražošanas nozarei laikposmā no 2012. gada līdz PIP izdevās palielināt savu tirgus daļu Savienībā no 25 % līdz 35 %. Tas nozīmē, ka trešās valstis nepārnēma lielāko daļu no iepriekš Ķīnas ražotāju ieņemtās tirgus daļas. Turklāt Komisija uzskata, ka Savienības ražošanas nozares situācija Saimniecībās audzēto Atlantijas lašu lietā bija ļoti atšķirīga – minētajā lietā Savienības ražošanas nozares tirgus daļa bija daudz mazāka un palielinājās vienīgi no 2,7 % 1998. gadā līdz 4,3 % 2001. gadā. Minētajā lietā ļoti zema Savienības ražošanas nozares tirgus daļa bija viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ pasākumu noteikšana novestu pie ievērojama neto vērtības novirzījuma ārpus Savienības, tirgum pielāgojoties augstākām cenām⁽⁴⁾. Izskatāmajā lietā Savienības ražošanas nozare guva ievērojamu labumu no pasākumiem. Tādēļ Saimniecībās audzēto Atlantijas lašu lietu nevar izmantot kā precedentu.
- (328) Personas, kuras iebilst pret pasākumiem, norādīja, ka Savienības ražotāji nav izziņojuši ticamus plānus paplašināt savu ražošanas jaudu. Gluži pretēji – lielākais Savienības ražotājs *Solar World* nesen atrīvoja no darba Eiropas ražotnēs vairākus simtus pagaidu darbinieku un noslēdza OEM līgumus par saules enerģijas paneļu ražošanu Taizemē. Personas, kuras iebilst pret pasākumiem, apgalvoja, ka tas ir vēl viens pierādījums, ka sekmīga saules enerģijas moduļu ražošana ir iespējama vienīgi lielās ražotnēs, piemēram, Āzijā esošajās.
- (329) *SolarWorld* atbildēja, ka tas noslēdzis pagaidu OEM līgumus, lai apmierinātu 2015. gada beigās un 2016. gada pirmajā pusgadā strauji pieaugašo pasaules pieprasījumu. *Solar World* norādīja, ka nenoteiktība par izmeklēšanas rezultātiem izraisīja augstākas procentu likmes tā finanšu investoru pieprasītajiem kapitālieguldījumiem.

⁽¹⁾ Sākotnējā galīgā regula, 336. apsvērums.

⁽²⁾ Bloomberg New Energy Finance ("BNEF") "Solar manufacturer capacity league table"; skatīts 28.10.2016.

⁽³⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 930/2003 (OV L 133, 29.5.2003., 1. lpp.), 224. apsvērums.

⁽⁴⁾ Turpat.

Šī iemesla dēļ uzņēmuma ražošanas jaudas kapitālintensīvu paplašināšanu atlikt līdz izmeklēšanas pabeigšanai un tā vietā īslaicīgi izmantot pieejamo līgumražotāju jaudu bija pamatots saimniecisks lēmums. *Solar World* arī norādīja, ka visi moduļi, ko bija ražojis to OEM partneris ārpus Savienības, tika piegādāti ārpus Savienības.

- (330) Tirdzniecības informācija apstiprināja, ka 2016. gada pirmais pusgads bija uzplaukuma periods, bet 2016. gada otrs pusgads ir bijis zema pieprasījuma periods, kas izraisījis cenu strauju kritumu pārmērīga moduļu piedāvājuma dēļ^(*). Šādā kontekstā *Solar World* lēmumu atlaist pagaidu darbiniekus var vērtēt kā grūtu lēmumu, taču tādu, ko attaisno tirdzniecības situācija. *Solar World* arī samazināja līgumražotāju izgatavoto apjomu, ciktāl to pieļāva līguma noteikumi.
- (331) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka, neskatoties uz vērā nemotētību un nesenotētību, Savienības ražotāja lēmums atlikt jaudas paplašināšanu un tā vietā palauties uz viegli pieejamo apakšuzņēmēju ražošanas jaudu bija ekonomiski pamatots un neapliecināja, ka ražošana Eiropā ir kļuvusi neilgtspējīga.

5.5. Secinājums par Savienības interesēm

- (332) Izvērtējot un līdzsvarojot konkurējošās intereses, Komisija analizēja, vai negatīvā ietekme uz nesaistītajiem importētājiem, augšupējās un lejupējās ražošanas uzņēmumiem, kā arī citas iepriekš analizētās sekas, būtu nesamērīgas, salīdzinot ar pozitīvo ietekmi uz Savienības pārskatāmā ražojuma ražotājiem. Saskaņā ar pamatregulas 21. panta 1. punkta trešo teikumu īpaši tika minēta vērā nepieciešamība novērst dempinga radīto tirdzniecības izkroplojumu un atjaunot efektīvu konkurenci tirgū.
- (333) Galvenais apsvērums bija novērtēt iespējamo ietekmi, kāda uz Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem nākotnē būtu pasākumu turpināšanai. Ja pasākumi būtiski ierobežotu pieprasījumu, varētu izvirzīt argumentu, ka relatīvi mazas Savienības ražošanas nozares aizsardzība varētu nesamērīgi ietekmēt ievērojamību lielākas lejupējās un augšupējās ražošanas nozares. Tomēr, kā secināts 313. apsvērumā, pasākumiem bija tikai ierobežota ietekme uz Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem. Ir maz ticams, ka situācija mainīsies, pirms daļīvalstis būs pieņēmušas un īstenojušas jauno atjaunojamo energoresursu direktīvu. Arguments par ietekmi uz darbvietai tika izvērtēts šā secinājuma kontekstā. Kaut arī pasākuma izbeigšana varētu palīdzēt radīt dažas jaunas darbvietas, tā arī pakļautu tūlītējam riskam esošās darbvietas (aptuveni 8 000) Savienības saules enerģijas elementu un moduļu ražošanas nozarē. Tādēļ vienkāršs skaitlisks pašreizējā Savienības ražošanas nozares darbvieta skaita salīdzinājums ar esošo darbvieta skaitu lejupējā ražošanas (apmēram 50 000) vai augšupējā (apmēram 5 000–10 000) ražošanas nozarē nebija lietderīgs.
- (334) Tā kā atjaunojamo energoresursu atbalsta politiku saskaņā ar Savienības valsts atbalsta tiesību normu prasībām nācās reformēt pēc jauno noteikumu stāšanās spēkā un, kad Komisijas priekšlikumu jaunai atjaunojamo energoresursu direktīvai pieņems abi likumdevēji, tajā, loti iespējams, tiks veiktas vēl citas izmaiņas, nav iespējams Savienības intereses vērtēt laikposmā, kas pārsniedz 18. mēnešus. Daži konstatējumi liek domāt, ka pasākumiem varētu būt lielāka ietekme uz pieprasījumu nākotnē, kad būs notikusi atjaunojamo energoresursu atbalsta politikas pāreja, precīzēta pašpatēriņa fiskālā situācija un panākta tikla paritāte lielākā daļā Eiropas, kā arī attiecībā uz noteiktām patērtētāju grupām. Kā norādīts 302. un 308. apsvērumā, jauni energijas tirgus izveides noteikumi, kurus Komisija ierosināja 2016. gada 1. decembrī^(*), un jauni noteikumi uz klientu centrētai pārejai uz tīro enerģiju, kurus Komisija ierosināja 2016. gada 30. novembrī^(*), ir svarīgs solis ceļā uz stabilas un izaugsmei labvēlīgas vides radīšanu. Tādēļ Komisija nolēma pagarināt pasākumus vēl par 18 mēnešiem.
- (335) Pēc informēšanas, kas minēta 30. apsvērumā, Komisija saņēma trīs piezīmju kopas. ES ražotāji kopumā lūdz Komisiju saglabāt sākotnējo 24 mēnešu laikposmu, nācot klajā ar argumentu, ka informācija par ierosinājumu samazināt parasto laiku no 5 gadiem līdz 2 gadiem jau ir izjaukusi interešu taisnīgu līdzsvaru. Dažas ieinteresētās personas, kas pārstāvēja augšupējo un lejupējo ražošanas nozari, atzinīgi vērtēja laikposma samazināšanu uz 18 mēnešiem, savukārt citi pauða gandarījumu par pasākumu izbeigšanu kopumā. Ķīnas valdība nožēloja, ka

^(*) Q4 2016 Global Market Outlook, Preparing for a tough year ahead, BNEF, 30 November 2016 un Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, BNEF, 1st September 2016.

^(*) <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>

^(*) <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

Komisija iecerējusi saglabāt pasākumus pat tikai uz 18 mēnešiem. Līdzīgi kā dažas ieinteresētās personas no augšupējās un lejupējās ražošanas nozares, Ķīnas valdība kritizēja arī to, ka īstenošanas akta projektā nav minēta tūlītēja pasākumu izbeigšana pēc minētā laikposma.

Komisija norāda, ka pasākumiem varētu būt lielāka ietekme uz pieprasījumu nākotnē, kad būs notikusi atjaunojamo energoresursu atbalsta politikas pāreja, precīzēta pašpatēriņa fiskālā situācija un panākta tikla paritāte lielākā daļā Eiropas. Tas pamato to, ka izņēmuma kārtā pasākumi būtu jāpagarina tikai par 18 mēnešiem, pēc tam saskaņā ar piemērojamajiem pamatregulas noteikumiem tie zaudētu spēku. Pamatojoties uz pierādījumiem, kas šobrīd ir pieejami, Komisija uzskatīja, ka, samērojot iespējamo negatīvo ietekmi uz augšupējo un lejupējo ražošanas nozari, kā arī patērētājiem ar ieguvumiem, ko Savienības ražošanas nozare gūtu no pasākumiem, 18 mēnesi ir labs viduscelš starp konkurējošām interesēm.

- (336) Turklāt, izvērtējot nesaistīto importētāju intereses, Komisija saskārās ar sūdzībām par smago administratīvo slogu, kas tiem ir uzlikts, savukārt Savienības ražotāji sūdzējās, ka notiek pasākumu apiešana. Šos jautājumus var izskatīt pasākumu veida starpposma pārskatīšanā. Visbeidzot, Komisijai kļuva zināms, ka MIC korekcijas mehānisms neatbilst straujajai zināšanai uzkrāšanai saules enerģijas nozarē^(*). Tādējādi pašreizējā precīzēšanas sistēma varētu būt liegusi Eiropas patērētājiem iespēju izmantot pasaulei panāktos efektivitātes uzlabojumus, un tas varētu radīt nepieciešamību pārskaitīt šo jautājumu. To var izskatīt jebkura tāda korekcijas mehānisma starpposma pārskatīšanā, kuru varētu saistīt ar citādu pasākuma veidu.
- (337) Kopumā Komisija secināja, ka nepastāv būtiski iemesli, lai, pamatojoties uz Savienības interesēm, izbeigtu pasākumus. Tomēr tā arī secināja, ka ir lietderīgi pēc savas iniciatīvas veikt 335. apsvērumā norādīto jautājumu pārskatīšanu.

6. DAĻĒJĀ STARPPOSMA PĀRSKATĪŠANA IETVER TIKAI PĀRBAUDI, VAI SAVIENĪBAS INTERESĒS IR SAGLABĀT PATLABAN SPĒKĀ ESOŠOS PASĀKUMUS, KAS NOTEIKTI ELEMENTIEM

6.1. Ievadpiezīmes

- (338) Kā minēts 7. apsvērumā, Komisija pēc savas iniciatīvas sāka daļēju starpposma pārskatīšanu ("starpposma pārskatīšana"), kas ietver tikai pārbaudi, vai Savienības interesēs ir saglabāt patlaban spēkā esošos pasākumus, kas noteikti elementiem.
- (339) Pārskatīšana tika sākta, jo pastāvēja pirmšķietami pierādījumi, ka ir mainījušies apstākļi, pamatojoties uz kuriem, tika noteikti sākotnējie pasākumi. Jo īpaši pēc Savienības ražošanas nozares pārstrukturēšanas un konsolidēšanas Savienības ražošanas nozarē ievērojams skaits ražotāju ir beiguši ražošanu. Lielākā daļa pārējās elementu ražošanas jaudas Savienībā izrādījās lielā mērā paredzēta garantētajam noietam moduļu ražošanai. Tādējādi Savienības ražošanas nozares moduļu pārdošanas apjomis nesaistītiem lietotājiem bija ļoti ierobežots, savukārt vertikāli neintegriēti moduļi ražotāji bija atkarīgi no elementiem, ko piegādā no Savienībā neietilpst ošām valstīm. Tādēļ Komisijai šķita lietderīgi izvērtēt, vai turpmāka pasākumu noteikšana elementiem joprojām ir Savienības interesēs.

6.2. Elementu ražotāju intereses

- (340) Komisijai ir zināmi 12 Savienības elementu ražotāji. Savienības ražošanas nozari pārstāvēja apvienība EU ProSun, kas ir pieprasījuma iesniedzēja termiņbeigu pārskatīšanas lietā par esošajiem antidempinga pasākumiem. EU ProSun pārstāvēja četrus Savienības elementu ražotājus. Vēl divi elementu ražotāji nepārprotami atbalstīja EU ProSun nostāju. EU ProSun arī pārstāvēja Solar World kā augšupējo plāksnišu ražotāju un vēl vienu Savienības plāksnišu ražotāju.

^(*) Saskaņā ar vairākos avotos norādīto zināšanu uzkrāšana saules enerģijas ražošanas nozarē sasniedz 21 %. Tas nozīmē, ka, dubultojot saules enerģijas ražošanas jaudu, moduļu ražošanas izmaksas samazinās par 21 %. Kopējā saules enerģijas jauda pasaulei 2013. gadā bija aptuveni 130 GW, un ir gaidāms, ka 2016. gada beigās tā sasniegls 290 GW, tātad tā līdz šim ir divkāršojusies, un moduļu ražošanas izmaksas ir samazinājušas par 21 %.

- (341) Sākotnējā izmeklēšanā Komisija konstatēja, ka liels Ķīnas saules enerģijas elementu un moduļu pieplūdums Savienībā par dempinga cenām ir veicinājis daudzu Savienības elementu ražotāju bankrotu. Pasākumu noteikšana lāva atlikušajiem Savienības ražotājiem atgūties, konsolidēties un stabilizēt elementu ražošanu. Jo īpaši viena no lielākajiem Savienības elementu ražotājiem Bosch Solar Energy ražošanas aktīvi un nodarbinātie saglabāja spēju darboties, jo tos 2014. gadā pārņēma Solar World.
- (342) Ja elementiem noteiktie pasākumi tiktu izbeigt, no jauna sāktos Ķīnas elementu eksports par dempinga cenām lielos apjomos, kas nodarītu būtisku kaitējumu Savienības ražošanas nozarei, tā radot ļoti nelabvēlīgas sekas Savienības elementu ražošanas nozarei. Lieli kapitālieguldījumi sarežģītās elementu ražošanas iekārtās kļūtu nevajadzīgi. Darbu varētu zaudēt līdz 1 700 augsti kvalificētu darbinieku. Komisijai tika paziņots arī dažu Savienības uzņēmumu nodoms atjaunot aptuveni 300 MW jaudas, ja pasākumi tiek saglabāti.
- (343) Savienības elementu ražošanas nozares lejupslīdei būtu arī negatīva ietekme uz Savienības darbībām pētniecības un izstrādes jomā. Elements ir moduļa galvenā sastāvdaļa, un liela daļa pētniecības un izstrādes saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas lēdē ir vērsta uz elementiem. Ja tiktu atcelti elementiem noteiktie pasākumi, Eiropas ieguldījumi pētniecībā un izstrādē samazinātos un līdz šim iegūtā, zinātība vai nu kļūtu nevajadzīga, vai to nāktos nodot trešām valstīm. Tādēļ pastāv risks, ka elementu izslēgšana nostiprinātu Savienības moduļu ražotāju atkarību no importētiem elementiem.
- (344) Ja elementiem noteiktie pasākumi tiktu izbeigt, tas mazinātu arī moduļiem noteikto pasākumu ietekmi. Tas lātu Ķīnas ražotājiem eksportēt elementus par netaisnīgām cenām un no tiem salikt moduļus vai nu ar meitasuzņēmumu, vai Eiropā bāzētu apakšuzņēmēju starpniecību. Moduļu montāžas konveijerus var izveidot samērā ātri, par ko liecina straujas Dienvidaustrumāzijas moduļu ražošanas jaudas pieaugums (sk. 323. apsvērumu). EU ProSun norādīja, ka notikumi šādi attīstījušies ASV laikā no 2012. līdz 2014. gadam, kad moduļiem noteiktie pasākumi nebija efektīvi. Situācija mainījās tikai tad, kad sākotnējā ražojuma definīcijā tika iekļauti arī elementi.
- (345) Tādēļ elementiem noteikto pasākumu turpināšana nepārprotami ir Savienības elementu ražotāju interesēs un var arī radīt atsevišķas priekšrocības Savienības moduļu ražotājiem.
- (346) Pēc informācijas izpaušanas Jabil apstrīdēja Komisijas secinājumu, ka elementiem noteikto pasākumu atcelšana lātu Ķīnas ražotājiem eksportēt elementus par netaisnīgām cenām un no tiem montēt moduļus vai nu ar meitasuzņēmumu, vai Eiropā bāzētu apakšuzņēmēju starpniecību. Atbildot uz Jabil apgalvojumu, Komisija atgādināja, ka tā bija noteikusi dempinga un kaitējuma turpināšanās iespējamību, ja pasākumi tiktu atcelti. Komisija arī paskaidroja, ka līgumražotājiem, kāds ir Jabil, ir no pārējās Savienības ražošanas nozares būtiski atšķirīgs uzņēmējdarbības modelis un izmaksu struktūra. Jo īpaši līgumražotāji strādā ar daudz mazākiem pieskaitāmajiem resursiem, jo tie neuzņemas tādu pašu atbildību par ražojumu pārdošanu, tirgvedību un pētniecību un izstrādi, kā norādīts 110. un 160. apsvērumā. Tādēļ, ja Komisija atceltu elementiem noteiktos pasākumus Savienības moduļu ražotāju interesēs, nekas neliegta Savienībā esošam līgumražotājam montēt moduļus no Ķīnas elementiem par dempinga cenām. Faktiski līgumražotājam pat nav jāzina, kāda ir patiesā elementa cena, jo tā parastais uzņēmējdarbības modelis paredz iekāset atlīdzības maksu no cita uzņēmuma, kas dod norādījumus un pilnībā atbild par gatavo ražojumu pārdošanu. Tādēļ Komisija turpināja uzskatīt, ka elementiem noteikto pasākumu izbeigšana varētu novest pie netaisnīgām cenām par moduļiem, kurus vai nu saistītie uzņēmumi, vai līgumražotāji varētu Savienībā montēt no Ķīnas elementiem par dempinga cenām.
- (347) Pēc informācijas izpaušanas SPE apgalvoja, ka nepastāv cēloņsakarība starp elementu importu no KTR un Savienībā ražoto elementu pārdošanas apjomu; pēc tās domām, ar Savienības ražošanas nozari konkurēja trešās valstis. Šī pati persona arī apgalvoja, ka pasākumi neaizsargāja ieguldījumus elementu ražošanas nozarē un ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, elementu nozarē strādājošajiem nedraudētu atlaišana. Minētā persona arī apgalvoja, ka elementu garantētā noieta tirgu neietekmēja Ķīnas elementu imports.
- (348) Komisija papildus analizēja no trešām valstīm ievesto elementu pārdošanas apjoma ietekmi, kā izklāstīts 176. apsvērumā, un atkārtoti uzsvēra, ka trešo valstu pārdošanas apjoms neradīja kaitējumu. Tā arī sīkāk analizēja pasākumu ietekmi uz ieguldījumiem Savienības elementu ražošanas nozarē, kā izklāstīts 168. apsvērumā, un atkārtoti uzsvēra, ka pasākumiem ir pozitīva ietekme uz ieguldījumiem. Turklat tā konstatēja importa no Ķīnas

ietekmi uz Savienības elementu garantētā nojeta tirgu, kā izklāstīts 105. apsvērumā. Nemot vērā, ka Savienības elementu ražošanas nozares rentabilitāte patlaban ir zema, Komisija turpināja uzskatīt, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, Savienības elementu ražošanā nodarbinātajiem draudētu darba zaudēšana.

6.3. Nesaistīto elementu importētāju intereses

- (349) Nepieteicās neviens no nesaistītajiem elementu importētājiem, kas darbojās PIP. Elementus importē vai nu Savienības moduļu ražotāji, vai ar Ķīnas ražotājiem saistīti importētāji.

6.4. Lejupējās ražošanas nozares – moduļu ražotāju – intereses

- (350) Septiņi Eiropas moduļu ražotāji izteica viedokli, kurā aicināja pasākumu neattiecināt uz elementiem. Daži no šiem uzņēmumiem atbalsta EU ProSun nostāju par moduļiem noteikto pasākumu turpināšanu. Daži augšupējās un lejupējās ražošanas nozares uzņēmumi iesniedza viedoklus, kuros iebilda konkrēti pret pasākumiem attiecībā uz elementiem; tomēr lielākā dala augšupējās un lejupējās ražošanas nozares uzņēmumu pievērsa uzmanību moduļiem noteikto pasākumu izbeigšanas iemesliem un sekām.
- (351) Personas, kuras aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, vērsa uzmanību uz to, ka gandrīz visus Savienībā ražotos elementus uzņēmuma iekšenē izmanto vertikāli integrēti uzņēmumi. Šī iemesla dēļ vertikāli neintegrētie moduļu ražotāji, kuri veido vairāk nekā 65 % no Savienības moduļu ražošanas apjoma, ir atkarīgi no elementu importa. Šīs personas apgalvoja, ka gandrīz visam elementu importam uz Savienību tiek piemēroti vai nu pasākumi, vai padzīļinātas muitas pārbaudes, kuru iemesls ir Malaizijas un Taivānas elementiem noteiktie pretapiešanas pasākumi⁽⁹⁹⁾. Tas rada papildu administratīvo un finanšu slogu vertikāli neintegrētiem moduļu ražotājiem. Personas, kas iebilda pret elementiem noteiktajiem pasākumiem, norādīja arī, ka elementiem noteiktie pasākumi nav efektīvi, jo tie neesot panākuši jaudas pieaugumu Savienībā. Pēc to domām, pasākumi arī sadārdzinot gatavo ražojumu, proti, moduļus, kas negatīvi ietekmē pieprasījumu, pircējus un plašākos Savienības vides politikas mērķus.

6.4.1. Elementu piegādes deficitis Savienībā

- (352) Personas, kas aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, apgalvoja, ka Savienības tirgū nav pieejami Savienībā ražoti elementi. Savienībā ir tikai daži elementu ražotāji, turklāt gandrīz visi no tiem elementus izmanto iekšējai lietošanai un trešām personām tos pārdod tikai nelielos apjomos. Nelielais apjoms, kas tiek pārdots, parasti ir zemākas kvalitātes. Balstoties uz veikto izmeklēšanu, Komisija piekrita, ka Savienības ražošanas nozares Savienības tirgū pārdotie elementi apmierina mazāk nekā 5 % no vertikāli neintegrēto Savienības moduļu ražotāju pieprasījuma.
- (353) Minētās personas arī apgalvoja, ka, pat ja atvērtajā tirgū tiktu pārdots vairāk Savienības elementu, ar Savienības elementu ražošanas jaudu un apjomu ne tuvu nepietiku, lai apmierinātu kopējo Savienības pieprasījumu pēc elementiem, kā arī ar to vēl jo vairāk nepietiku, lai apmierinātu kopējo pieprasījumu pēc moduļiem. Komisija secināja, ka elementu ražošanas apjoms Savienībā PIP laikā bija 1 270 MW, kas nozīmē, ka ar to būtu iespējams apmierināt 37 % no kopējā Savienības pieprasījuma pēc elementiem, kas tika novērtēts 3 409 MW apmērā. Savienības elementu ražošanas nozare varētu apmierināt aptuveni 18 % no kopējā Savienības pieprasījuma pēc moduļiem – aptuveni 7 200 MW PIP laikā.
- (354) Vairākas personas izteica viedokli, ka elementiem noteiktie pasākumi kalpo tikai viena uzņēmuma – Solar World – labā un rada neizdevīgus konkurences apstāklus vairumam citu vertikāli neintegrēto moduļu ražotāju, salīdzinot ar minēto uzņēmumu. Solar World PIP laikā veidoja vairāk nekā 70 % no kopējā Savienības elementu ražošanas apjoma. Solar World atvērtajā tirgū nepārdod elementus, izņemot tos, ko uzskata par neatbilstošiem uzņēmuma augstajiem standartiem. Šīs personas norādīja, ka vienīgais veids, kā tās var iegādāties elementus, ir imports no trešām valstīm. Ja elementiem noteiktie pasākumi netiks izbeigt, tās arī turpmāk nebūs spējīgas konkurēt ar Savienības dominējošo elementu ražotāju.

⁽⁹⁹⁾ Īstenošanas regula (ES) 2016/185.

- (355) Kā norādīts iepriekš, Komisija konstatēja, ka Savienības elementu ražošanas apjoms veidoja 35 % no pieprasījuma pēc elementiem Savienībā, un šī attiecība pieauga, salīdzinot ar 23 % 2012. gadā. Tas nozīmē, ka būtisku daļu Savienības pieprasījuma spēj apmierināt Savienībā ražotie elementi neatkarīgi no tā, vai pārdošana veikta garantētā noieta tirgū. Komisija arī vērsa uzmanību uz to, ka vidējās izmaksas Savienībā ražotajiem elementiem bija augstākas par vidējām Ķīnas un Taivānas pirkuma līgumu cenām (pēc PV Insights datiem). Tas nozīmē, ka vertikāli neintegrētie Savienības moduļu ražotāji varēja iegādāties elementus no valstīm ārpus ES par līdzīgām vai pat zemākām cenām. Šis secinājums paliek spēkā arī, nemot vērā to, ka vertikāli integrēto ražotāju Savienībā ražotajiem elementiem ir augsta efektivitāte un kvalitāte, tādēļ tie ir dārgāki. Tādēļ pasākumi vertikāli integrētiem elementu un moduļu ražotājiem nerada konkurences priekšrocības pret vertikāli neintegrētiem.
- (356) Komisija arī secināja, ka vienīgais periods, kurā elementu iegūšana vertikāli neintegrētiem Savienības moduļu ražotājiem bija apgrūtināta, sakrita ar krasu pieprasījuma kāpumu ĶTR 2015. gada beigās un 2016. gada sākumā. Šajā periodā Ķīnas pieprasījums pēc saules enerģijas sasniedza 22 GW (¹⁰⁰). Ķīnas noteiktais mērķis attiecībā uz saules enerģijas iekārtām bija balstīts uz dāsnām atlīdzības shēmām, kas izraisīja īslaicīgu energoiekārtu pieprasījuma uzplaukumu. Pat Ķīnas ievērojamais elementu ražošanas jaudas pārpalikums īslaicīgi izrādījās nepietiekams, lai apmierinātu neparasto pieprasījuma kāpumu. Tas, ka dažiem Ķīnas moduļu ražotājiem izņēmuma kārtā nācās elementus importēt no ārvalstīm, pasaule radīja īslaicīgu elementu piedāvājuma deficitu un elementu cenu celšanos. Pārdošanas līgumcenās, pēc PVInsights sniegtajām ziņām, minētā elementu deficitā periodā, proti, no 2015. gada novembra līdz 2016. gada martam, pārsniedza MIC. Tādēļ, pat ja pasākumi nebūtu bijuši noteikti, Savienības moduļu ražotāji būtu saskārušies ar līdzīgām elementu piegādes grūtībām, jo ĶTR šajā relatīvi īsa jā laikposmā pastāvēja vienreizējs elementu deficitis.
- (357) Šis periods, kurā pieprasījums pēc elementiem bija pārkarsis, arī daļēji sakrita ar Komisijas pretapiešanas izmeklēšanu attiecībā uz Ķīnas elementiem un moduļiem ar Malaizijas un Taivānas starpniecību. Elementu un moduļu reģistrācija, kura stājās spēkā ar pretapiešanas lietas sākšanos, proti, 2015. gada maijā, Savienības moduļu ražotājiem radīja atsevišķas papildu piegādes problēmas. Moduļu ražotāji saskārās ar nenoteiktības periodu, jo tiem nebija bijis zināms, vai to Taivānas un Malaizijas piegādātāji ir godīgi ražotāji un saņems atbrīvojumu no maksājumiem. Visbeidzot, 2016. gada februārī vairāk nekā 20 Malaizijas un Taivānas elementu ražotāji, kuri sadarbojās izmeklēšanas gaitā, tika atzīti par godīgiem ražotājiem. Beidzoties īslaicīgajai piegādes nenoteiktībai, piegādes nenoteiktība zaudēja aktualitāti.
- (358) Komisija arī konstatēja, ka apgalvojums, ka elementiem noteiktie pasākumi aizsargā tikai vienu uzņēmumu – Solar World – nav pamatots. Kā minēts 340. apsvērumā, vēl piecas elementu rūpniecības nepārprotami atbalsta attiecībā uz elementiem noteikto pasākumu turpināšanu. Komisijai ir zināmi vairāk nekā desmit elementu ražotāji Savienībā. Galvenais iemesls, kādēļ viens ražotājs pašlaik saražo vairāk nekā 70 % no visiem Savienībā ražotajiem elementiem, ir tāds, ka daudzi elementu ražotāji atstāja tirgu, jo nespēja izturēt negodīgo konkurenci ar dempinga ražojumiem no Ķīnas. Lai gan daudzi no šiem ražotājiem tirgu pameta, Solar World 2014. gadā pārņēma vienu no lielākajiem Savienības elementu ražotājiem. Minētais ražotājs tirgu pameta, un, ja pārnemšanas darījums nebūtu noticis, darbvietas būtu zaudējuši vairāk nekā 500 augsti kvalificētu darbinieku. Solar World apgalvoja, ka, ja pasākumi nebūtu noteikti, tas ne tikai nebūtu varējis pārņemt otru ražotāju un nosargāt tā darbavietas, bet šobrīd būtu bankrotējušas arī paša uzņēmuma elementu ražotnes.
- (359) Tādēļ vertikāli neintegrētie Savienības moduļu montētāji nesaskaras ne ar piedāvājuma deficitu, ne neizdevīgu konkurenci, salīdzinot ar vertikāli integrētājiem. Tādējādi Savienības moduļu patērētājus negatīvi neietekmē fakti, ka elementu ražošanas apjoms Savienībā var apmierināt tikai relatīvi nelielu daļu moduļu patēriņa.

6.4.2. Pasākumu radītais administratīvais slogs

- (360) Personas, kuras aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, apgalvoja, ka tie vertikāli neintegrētajiem moduļu ražotājiem uzliek būtisku papildu uzņēmējdarbības risku, apgrozāmo līdzekļu un administratīvo slogu. Tas izriet no sarežģītās saistību procedūras ievērošanas. Daži moduļu ražotāji norādīja, ka situācija saasinājusies

⁽¹⁰⁰⁾ Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, BNEF, 1st September 2016, 1. lpp.

pēc tam, kad tika sākta pretapiešanas izmeklēšana attiecībā uz Taivānu un Malaiziju. Vertikāli neintegrētajiem ražotājiem tiek piemērotas stingras dokumentu pārbaudes, kad preces iziet mūtošanu, pat ja tās importē no uzņēmumiem, kuri saņemuši atbrīvojumu. Tie sūdzējās, ka dažos gadījumos vienkārši procesuāli dokumentu trūkumi, piemēram, zīmoga vai paraksta neesamība noteiktajā vietā, radīja vairāku nedēļu ilgu aizkavēšanos. Ķīnas elementiem, ko importē saskaņā ar saistībām, piemēro līdzīgas stingras muitas procedūras un apgrūtinošas administratīvās procedūras. Tādēļ šie ražotāji norādīja, ka elementu imports Savienībā gandrīz 100 % apmērā tiek pakļauts rūpīgai muitas dienestu pārbaudei, kas novērtē piegāžu aizkavēšanās, papildu administratīvā darba un augstākām prasībām apgrozāmajiem līdzekļiem. Tādējādi tie cieš no papildu nelabvēlīgas konkurences ne tikai salīdzinājumā ar pārējās pasaules ražotājiem, bet arī ar vertikāli integrēto lielāko Eiropas moduļu ražotāju.

- (361) Komisija atgādināja, ka tā ir veikusi papildu darbības, lai uzlabotu pasākumu uzraudzību un izvairītos no jebkāda veida apiešanas un šķērskompensācijas, kas varētu kaitēt saistībām. Citi risinājumi, kas varētu efektīvi aizsargāt Savienības ražošanas nozari un novērst Ķīnas moduļu apiešanu, var tikt izvērtēti starpposma pārskatīšanā. Padziļinātas dalībvalstu muitas dienestu pārbaudes ir nepieciešamas, lai efektīvi aizsargātu Savienības ražošanas nozari no ražojumu ieplūšanas par netaisnīgām cenām.

6.4.3. Attiecībā uz elementiem noteikto pasākumu ietekme uz moduļu cenu un pieprasījumu

- (362) Vairākas personas, kuras aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, apgalvoja, ka tie sadārdzina saules enerģijas moduļu galvenās sastāvdaļas izmaksas un tādējādi palielina jaunu saules enerģijas iekārtu cenu, kas samazina pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem. Dažas personas norādīja, ka ārpus PIP 2016. gada otrajā pusē vidējā pasaules pārdošanas līgumcena ievērojami samazinājās zem MIC līmena, tā radot papildu grūtības vertikāli neintegrētajiem Savienības moduļu ražotājiem.
- (363) Komisija konstatēja, ka elementu vidējā pasaules pārdošanas līgumcena, par kādu ziņoja PVInsights, lielāko daļu laika, kamēr bija spēkā pasākumi, bija tuva MIC. Tādēļ pasākumi būtiski nepalielināja moduļu galvenās sastāvdaļas cenu, ja par etalonu pieņem pasaules vidējo pārdošanas līgumcenu.
- (364) Komisija konstatēja, ka pasaules pārdošanas līgumcenas 2016. gada otrajā pusē būtiski samazinājās, jo saules enerģijas nozare atradās uzplaukuma un lejupslīdes ciklā, kā izklāstīts 356. apsvērumā. 2016. gada ceturtajā ceturksnī elementu cenas stabilizējās un pat sāka atkal pieaugt, kas ir raksturīgi uzplaukuma un lejupslīdes cikliem. Tomēr, nemot vērā saules enerģijas nozares zināšanu uzkrāšanas efektu, iespējams, jaunā saules enerģijas elementu ilgtermiņa cena nostabilizēs līmenī, kas ir zemāks par to, kāds valdīja pirms nesenā uzplaukuma un lejupslīdes cikla. Kā iepriekš minēts 265. apsvērumā, cenu indekss, ko Komisija izmantojusi MIC korekcijai, pilnībā neatspoguļoja šo saules enerģijas elementu un moduļu cenu samazināšanos gandrīz visā 2016. gadā. Starpposma pārskatīšanā var tikt izvērtēts, kā pasākumu līmenī labāk atspoguļot saules enerģijas zināšanu uzkrāšanas līknes attīstību.
- (365) Pasākumu ietekme uz Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas padziļināti analizēta 5.3. sadaļā. Komisija konstatēja, ka vairāki citi faktori pieprasījumu pēc moduļiem ietekmē daudz vairāk nekā pasākumi. Tā kā elementi ir moduļu galvenā sastāvdaļa, šie konstatējumi attiecas arī uz elementiem.
- (366) Pēc informācijas izpaušanas SPE apgalvoja, ka elementu vidējā pasaules pārdošanas līgumcena nav bijusi tuva MIC lielāko daļu laika, kamēr bija spēkā pasākumi. Šī persona savu apgalvojumu pamatoja ar rakstu, kas 2016. gada novembrī bija publicēts PV-Magazine⁽¹⁰¹⁾, un Energy Trend PV datiem⁽¹⁰²⁾.
- (367) Kā ziņo PVInsights, MIC cieši sekoja pasaules elementu cenām, izteiktām euro, no 2013. gada decembra, kad tika noteikti pasākumi, līdz 2015. gada septembrim, kad beidzās PIP. Komisija arī norādīja, ka 2016. gadā ārpus attiecīgā perioda MIC īslaicīgi atsaistījās no pasaules pirkšanas cenām. Gan citētajā rakstā, gan norādītajos datos

⁽¹⁰¹⁾ PvXchange module price index November 2016: Red light, green light.

⁽¹⁰²⁾ Energy Trend PV elementu cenas, aktualizēts 2017. gada 4. janvārī.

bija norādīta saules enerģijas cenu dinamika ārpus attiecīgā perioda. Tādēļ Komisija atkārtoti uzsvēra, ka elementiem noteiktajiem pasākumiem bija tikai ļoti ierobežota ietekme uz neintegrētajiem moduļu ražotājiem.

6.5. Starpposma pārskatīšanas secinājumi

- (368) Komisija secināja, ka nepastāv būtiski iemesli, lai, pamatojoties uz Savienības interesēm, izbeigtu elementiem noteiktos pasākumus. Jo īpaši tā konstatēja, ka pasākumi reāli saglabāja un zināmā mērā atjaunoja elementu ražošanu Savienībā. Savienībā ražotie elementi apmierina būtisku daļu no Savienības pieprasījuma pēc elementiem. Elementiem noteikto pasākumu izbeigšana, ļoti iespējams, varētu radīt Savienības elementu ražošanas nozares krahu, augsti kvalificētu darvietu un ar tām saistītās pētniecības un izstrādes zaudēšanu. Komisija arī uzskatīja, ka elementiem noteiktie pasākumi nerada Savienības vertikāli integrētajiem moduļu ražotājiem konkurences priekšrocību pret vertikāli neintegrētajiem. Vertikāli neintegrēti moduļi ražotājiem ir pieejama pietiekama elementu piegāde no valstīm ārpus Ķīnas par cenām, kas nav augstākas par tām, kādas iekšienē maksā vertikāli integrētie ražotāji.
- (369) Turklat, izvērtējot vertikāli neintegrēto moduļu ražotāju intereses, Komisija saskārās ar daudzām sūdzībām par smago administratīvo slogu, kas tiem ir uzlikts, savukārt Savienības ražotāji sūdzējās, ka notiek pasākumu apiešana. Šos jautājumus var izskatīt pasākumu veida starpposma pārskatīšanā.
- (370) Visbeidzot, Komisija norādīja, ka gandrīz visā 2016. gada laikā MIC korekcijas mehānisms neatbilda straujajai zināšanai uzkrāšanai saules enerģijas nozarē. Tādēļ pašreizējā precīzēšanas sistēma liez Eiropas moduļu ražotājiem iespēju izmantot pasaulei panāktos efektivitātes ieguvumus, kas varētu radīt nepieciešamību pārskatīt šo jautājumu. To var izskatīt jebkura tāda korekcijas mehānisma starpposma pārskatīšanā, kuru varētu saistīt ar citādu pasākuma veidu.
- (371) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas arī apgalvoja, ka ierosinātā starpposma pārskatīšana prasītu pārāk daudz laika, lai aizsargātu neintegrēto moduļu ražotāju intereses. Komisija atzīmēja, ka pēc informācijas izpaušanas, proti, 2017. gada sākumā, MIC ievērojami pazeminājās, kas būtiski samazināja starpību starp MIC un vidējo pasaules pārdošanas cenu. Papildus tam Komisija plāno starpposma pārskatīšanu pabeigt 2017. gadā.

7. GALĪGIE ANTIDEMPINGA PASĀKUMI

- (372) Nemot vērā izdarītos secinājumus par dempinga turpināšanās un kaitējuma turpināšanās iespējamību, secināms, ka, ievērojot pamatregulas 11. panta 2. punktu, ar īstenošanas regulu (ES) Nr. 1238/2013 noteiktie antidempinga pasākumi, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, būtu jāsaglabā.
- (373) Kā paskaidrots 5.3. sadaļā, pasākumiem varētu būt lielāka ietekme uz pieprasījumu nākotnē, kad būs notikusi atjaunojamo energoresursu atbalsta politikas pāreja, precīzēta pašpatēriņa fiskālā situācija un panākta tīkla parītātie lielākā daļa Eiropas. Tas pamato to, ka izņēmuma kārtā pasākumi būtu jāpagarina tikai uz 18 mēnešiem, pēc tam saskaņā ar piemērojamajiem pamatregulas noteikumiem tie zaudētu spēku. Pamatojoties uz pierādījumiem, kas šobrīd ir pieejami, Komisija uzskatīja, ka, samērojot iespējamo negatīvo ietekmi uz augšupējo un lejupējo ražošanas nozari, kā arī patērētājiem ar ieguvumiem, ko Savienības ražošanas nozare gūtu no pasākumiem, 18 mēneši ir labs viduscelš starp konkurējošām interesēm.
- (374) Pēc informācijas izpaušanas EU ProSun iebilda pret šo pamatojumu. Uzņēmums apgalvoja, ka pasākumi būtu jāpagarina uz pieciem gadiem. Tas uzskatīja, ka regulatīvā nenoteiktība, kas bremzē pieprasījumu pēc saules enerģijas, netiks likvidēta tuvā nākotnē. Tikai pagarinājums par pieciem gadiem radītu nepieciešamo stabilitāti, lai veicinātu Savienības ražošanas nozares turpmāku atkopšanos, radot labāku vidi ieguldījumiem. Komisija atkārtoti

uzsvēra, ka Savienības saules enerģijas nozare bija atradusies padziļinātā pārejas periodā, proti, tā pāriet no tradicionālā atbalsta instrumenta – iepirkuma tarifiem – uz iepirkuma konkursiem liela komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijai un pašpatēriņu komerciālajai un mazākā mērā – dzīvojamā ēku saules enerģijai. Pēc tās domām, šī pāreja, visticamāk, 18 mēnešu laikā vairākās dalībvalstis jau būs radījusi kvantitatīvi novērtējamu ietekmi. Jo īpaši Komisija gaidīja, ka šajā laikposmā jau būs notikuši daudzi saules enerģijas jaudas iepirkuma konkursi un palielinājusies saules enerģijas izmantošana, ko noteiks mazumtirdzniecības tīkla paritāte. Tādēļ Komisija uzskatīja par lietderīgu pagarināt pasākumu piemērošanu tikai par 18 mēnešiem.

- (375) Ražotāji eksportētāji no Malaizijas un Taivānas, kas atbrīvoti no pasākumiem, kuru piemērošana paplašināta ar Īstenošanas regulu (ES) 2016/185, būtu jāatbrīvo arī no pasākumiem, kas noteikti ar šo regulu.
- (376) Ņemot vērā izdarītos secinājumus, ka nepastāv būtiski iemesli, lai izbeigtu elementiem noteiktos pasākumus, pamatojoties uz Savienības interesēm, saskaņā ar pamatregulas 11. panta 3. punktu sāktā daļējā starpposma pārskatīšana būtu jāizbeidz.

8. PASĀKUMU VEIDS

- (377) Saistības, ko Komisija pieņēma ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Īstenošanas regulu (ES) 2016/1998⁽¹⁰³⁾, turpina piemērot, kamēr spēkā ir ar šo regulu noteiktie galigie pasākumi. Eksportētāji, uz kuriem attiecas saistības, ir norādīti minētā lēnuma pielikumā.
- (378) Tomēr, kā norādīts 336. un 337., kā arī 369. un 370. apsvērumā, ir arī lietderīgi pēc savas iniciatīvas sākt starpposma pārskatīšanu attiecībā uz pasākuma veidu un ar to saistīto korekcijas mehānismu.
- (379) Ar pamatregulas 15. panta 1. punktu izveidotā komiteja nav sniegusi atzinumu, un tās locekļu vienkāršs balsu vairākums iebilda pret Komisijas īstenošanas regulas projektu. Komisija iesniedza grozītu Komisijas īstenošanas regulas projektu pārsūdzības komitejai.
- (380) Pārsūdzības komiteja atzinumu nesniedza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Ar šo nosaka galīgo antidempinga maksājumu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu vai paneļu un tāda veida elementu importam, kurus izmanto kristāliskā silīcija fotoelektriskajos moduļos vai paneļos (elementu biezums nepārsniedz 400 mikrometrus), uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (*Taric* kodi 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39), ja vien tie nav tranzītā Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) V panta nozīmē.

No attiecīgā ražojuma definīcijas ir izslēgti šādi ražojuma veidi:

- ar saules enerģiju darbināmas uzlādes ierīces, kas sastāv no mazāk nekā sešiem elementiem, ir pārnēsājamas un nodrošina elektroenerģiju ierīcēm vai uzlādē akumulatorus,

⁽¹⁰³⁾ Komisijas 2016. gada 15. novembra īstenošanas regula (ES) 2016/1998, ar ko atsauc piecu ražotāju eksportētāju saistību pieņemšanu, kura izdarīta saskaņā ar īstenošanas lēmumu 2013/707/ES, ar ko apstiprina tādu saistību pieņemšanu, kuras piedāvātas saistībā ar antidempinga un antisubsīdešanas procedūru attiecībā uz Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu galīgo pasākumu piemērošanas periodā (OVL 308, 16.11.2016., 8. lpp.).

- plānkārtiņu fotoelektriskie ražojumi,
- kristāliskā silīcija fotoelektriskie ražojumi, kas ir pastāvīgi integrēti tādās elektriskajās ierīcēs, kuru funkcija nav energijas ražošana un kuru patērieto elektroenerģiju ražo integrētais(-ie) kristāliskā silīcija fotoelektriskais(-ie) elements (-i),
- moduļi vai paneļi, kam spriegums nepārsniedz 50 V (līdzstrāva) un jauda nepārsniedz 50 W un kas paredzēti vienīgi tiešai lietošanai akumulatoru uzlādei sistēmās ar tādām pašām sprieguma un jaudas īpašībām.

2. Galīgā antidempinga maksājuma likme, kas piemērojama 1. punktā aprakstīto un tālāk sarakstā norādīto uzņēmumu ražoto ražojumu neto cenai ar piegādi līdz Savienības robežai pirms nodokļa samaksas, ir šāda:

Uzņēmums	Maksājuma likme (%)	Tariec papildu kods
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd Changzhou Youze Technology Co. Ltd Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	44,7	B791
Delsolar (Wujiang) Ltd	64,9	B792
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	46,7	B793
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd	46,7	B927
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	51,5	B794
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	41,2	B845
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	27,3	B795
RENESOLA ZHEJIANG LTD RENESOLA JIANGSU LTD	43,1	B921

Uzņēmums	Maksājuma likme (%)	Tariec papildu kods
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	41,4	B796
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	35,5	B797
Citi uzņēmumi, kas sadarbojās antidempinga izmeklēšanā (izņemot uzņēmumus, kuriem piemēro atlikušo maksājumu, paralēli antisubsidēšanas Komsijas Īstenošanas regulai (ES) 2017/366 (!) (I pielikums)	41,3	
Citi uzņēmumi, kas sadarbojās antidempinga izmeklēšanā un kam piemēro atlikušo maksājumu, paralēli antisubsidēšanas īstenošanas regulai (ES) 2017/366 (II pielikums)	36,2	
Visi pārējie uzņēmumi	53,4	B999

(!) Komisijas 2017. gada 1. marta īstenošanas regula (ES) 2017/366, ar kuru nosaka galīgos kompensācijas maksājumus Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam pēc termiņbeigu pārskatīšanas, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1037 18. panta 2. punktu, un izbeidz daļējas starposma pārskatīšanas izmeklēšanu, kas veikta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1037 19. panta 3. punktu (skatīt šā Oficiālā Vēstneša 1. lpp.).

3. Ja nav noteikts citādi, piemēro spēkā esošos noteikumus par muitas nodokļiem.

4. Ja kāds jauns Ķīnas Tautas Republikas ražotājs eksportētājs iesniedz Komisijai pietiekamus pierādījumus par to, ka:

- tas no 2011. gada 1. jūlijā līdz 2012. gada 30. jūnijam (sākotnējā izmeklēšanas periodā) nav eksportējis uz Savienību 1. punktā aprakstīto ražojumu,
- tas nav saistīts ne ar vienu Ķīnas Tautas Republikas eksportētāju vai ražotāju, uz kuru attiecas ar šo regulu noteiktie antidempinga pasākumi,
- tas ir faktiski eksportējis uz Savienību attiecīgo ražojumu pēc izmeklēšanas perioda, kas ir pasākumu noteikšanas pamatā, vai tas ir uzņēmies neatsaucamas līgumsaistības par ievērojama apjoma eksportēšanu uz Savienību,

Komisija var grozīt 2. punktu, iekļaujot jauno ražotāju eksportētāju to sadarbībā iesaistīto uzņēmumu sarakstā, kas netika iekļauti izlasē un kam tādējādi piemēro vidējo svērto maksājuma likmi, kas nepārsniedz 41,3 %.

2. pants

1. Tādu ražojumu imports, ko klasificē ar KN kodu ex 8541 40 90 (Taric kodi 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39), kas deklarēti laišanai brīvā apgrozībā, par ko rēkinus izrakstījuši uzņēmumi, kuru saistības ir pieņemusi Komisija, un kas norādīti Īstenošanas lēmuma Nr. 2013/707/ES pielikumā un tā turpmākajos grozījumos, ir atbrīvoti no antidempinga maksājuma, kas noteikts ar 1. pantu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un tā turpmākajos grozījumos minēts uzņēmums tieši vai ar saistītā uzņēmuma, kas arī norādīts Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā, starpniecību ražojis un nosūtījis iepriekšminētos ražojumus un izrakstījis rēkinu par iepriekšminētajiem ražojumiem vai nu saistītajiem uzņēmumiem Savienībā, kuri darbojas kā importētāji un maito preces laišanai brīvā apgrozībā Savienībā, vai pirmajam neatkarīgajam pircējam, kas darbojas kā importētājs un maito preces laišanai brīvā apgrozībā Savienībā; un
- b) šādam importam ir pievienots saistību rēkins, kas ir komercrēkins, kurā norādīta vismaz šīs regulas III pielikumā minētā informācija un paziņojums;
- c) šādam importam ir pievienots eksporta saistību sertifikāts atbilstoši šīs regulas IV pielikumam;
- d) muitā deklarētās un uzrādītās preces precīzi atbilst saistību rēkinā sniegtajam aprakstam.

2. Pieņemot deklarāciju ražojuma laišanai brīvā apgrozībā, rodas muitas parāds:

- a) ja attiecībā uz 1. punktā minēto importu konstatē, ka viens vai vairāki minētajā punktā paredzētie nosacījumi nav izpildīti; vai
- b) ja saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1036 8. panta 9. punktu Komisija ar regulu vai lēnumu, kurā norādīti konkrēti darījumi, atsauc saistību pieņemšanu, paziņojot, ka attiecīgie saistību rēkini nav derīgi.

3. pants

Uzņēmumi, kuru saistības Komisija ir pieņemusi un kuru nosaukumi iekļauti Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un tā turpmākajos grozījumos, un uz kuriem attiecas konkrēti minētajā lēmumā precizētie nosacījumi, arī izrakstīs rēkinu par darījumiem, kas nav atbrīvoti no antidempinga maksājumiem. Šis rēkins ir komercrēkins, kurā norādīta vismaz šīs regulas V pielikumā minētā informācija.

4. pants

1. Ar 1. panta 2. punktu noteikto "visiem pārējiem uzņēmumiem" piemērojamo galīgo antidempinga maksājumu paplašina, attiecinot to uz tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelesme, un uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (Taric kodi 8501 31 00 82, 8501 31 00 83, 8501 32 00 42, 8501 32 00 43, 8501 33 00 62, 8501 33 00 63, 8501 34 00 42, 8501 34 00 43, 8501 61 20 42, 8501 61 20 43, 8501 61 80 42, 8501 61 80 43, 8501 62 00 62, 8501 62 00 63, 8501 63 00 42, 8501 63 00 43, 8501 64 00 42, 8501 64 00 43, 8541 40 90 22, 8541 40 90 23, 8541 40 90 32 un 8541 40 90 33), izņemot tādu ražojumu importu, kurus ražojuši šie minētie uzņēmumi:

Valsts	Uzņēmums	Taric papildu kods
Malaizija	AUO – SunPower Sdn. Bhd.	C073
	Flextronics Shah Alam Sdn. Bhd.	C074
	Hanwha Q CELLS Malaysia Sdn. Bhd.	C075
	Panasonic Energy Malaysia Sdn. Bhd.	C076
	TS Solartech Sdn. Bhd.	C077

Valsts	Uzņēmums	Taric papildu kods
Taivāna	ANJI Technology Co., Ltd	C058
	AU Optronics Corporation	C059
	<i>Big Sun Energy Technology Inc.</i>	C078
	EEPV Corp.	C079
	E-TON Solar Tech. Co., Ltd	C080
	Gintech Energy Corporation	C081
	Gintung Energy Corporation	C082
	Inventec Energy Corporation	C083
	Inventec Solar Energy Corporation	C084
	LOF Solar Corp.	C085
	Ming Hwei Energy Co., Ltd	C086
	<i>Motech Industries, Inc.</i>	C087
	Neo Solar Power Corporation	C088
	<i>Perfect Source Technology Corp.</i>	C089
	Ritek Corporation	C090
	<i>Sino-American Silicon Products Inc.</i>	C091
	<i>Solartech Energy Corp.</i>	C092
	Sunengine Corporation Ltd	C093
	Topcell Solar International Co., Ltd	C094
	TSEC Corporation	C095
	Win Win Precision Technology Co., Ltd	C096

2. Atbrīvojumus, kas piešķirti šā panta 1. punktā konkrēti minētajiem uzņēmumiem vai ko saskaņā ar 2. panta 2. punktu atļāvusi piešķirt Komisija, piemēro ar nosacījumu, ka dalībvalstu muitas dienestiem tiek uzrādīts derīgs ražotāja vai nosūtītāja izdots komercrēķins, kurā ir paziņojums, ko datējusi un parakstījusi rēķina izrakstītājas struktūras amatpersona un kur norādīts tās vārds, uzvārds un amats. Attiecībā uz kristālkā silīcija fotoelektriskajiem elementiem paziņojumā ir šāds apliecinājums: "Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka eksportam uz Eiropas Savienību pārdotie kristālkā silīcija fotoelektriskie elementi (apjomis), uz kuriem attiecas šis rēķins, ražoti uzņēmumā (nosaukums un adrese) (Taric papildu kods), kurš atrodas (attiecīgajā valstī). Apliecinu, ka šajā rēķinā sniegtās ziņas ir pilnīgas un

pareizas.” Attiecībā uz kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem moduļiem paziņojumā ir šāds apliecinājums: “Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka eksportam uz Eiropas Savienību pārdotie kristāliskā silīcija fotoelektriskie moduļi (apjoms), uz kuriem attiecas šis rēķins, ražoti:

- i) uzņēmumā (nosaukums un adrese) (*Taric* papildu kods), kurš atrodas (attiecīgajā valstī); VAI
- ii) trešās personas uzņēmumā uz apakšlīguma pamata (uzņēmuma nosaukums un adrese) (*Taric* papildu kods), kurš atrodas (attiecīgajā valstī),

(lieko variantu svītrot)

no kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem elementiem, kas ražoti uzņēmumā (nosaukums un adrese) (*Taric* papildu kods [norāda, ja attiecīgajai valstij piemēro spēkā esošos sākotnējos vai pretapiēšanas pasākumus]), kurš atrodas (attiecīgajā valstī). Apliecinu, ka šajā rēķinā sniegtās ziņas ir pilnīgas un pareizas.” Ja šāds rēķins netiek uzrādīts un/vai iepriekš minētajā paziņojumā netiek norādīti viens vai abi *Taric* papildu kodi, tad piemēro maksājuma likmi, kas piemērojama “visiem pārējiem uzņēmumiem”, un muitas deklarācijā tiek prasīts norādīt *Taric* papildu kodu B999.

3. Ja nav noteikts citādi, piemēro spēkā esošos noteikumus par muitas nodokļiem.

5. pants

Ar šo tiek izbeigta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 3. punktu sāktā daļējā starpposma pārskatīšana attiecībā uz antidempinga pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (¹⁰⁴).

6. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Tā ir spēkā 18 mēnešus.

Šī regula uztiek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2017. gada 1. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁰⁴⁾ Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 405, 5.12.2015., 33. lpp.).

I PIELIKUMS

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co. Ltd	B801
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B802
Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. CSI Cells Co. Ltd CSI Solar Power (China) Inc.	B805
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co. Ltd	B807
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd China Sunergy (Nanjing) Co. Ltd China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd	B809
Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd	B810
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD	B812
CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd	B813
CSG PVtech Co. Ltd	B814
DCWATT POWER Co. Ltd	B815
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co. Ltd	B816
EOPLLY New Energy Technology Co. Ltd SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	B817
Zhejiang Era Solar Technology Co., Ltd	B818
ET Energy Co. Ltd ET Solar Industry Limited	B819
GD Solar Co. Ltd	B820
Guodian Jintech Solar Energy Co. Ltd	B822
Hangzhou Bluesun New Material Co. Ltd	B824

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co. Ltd Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co. Ltd	B825
Hanwha SolarOne Co. Ltd	B829
Hanwha SolarOne (Qidong) Co. Ltd	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co. Ltd	B827
HENGJI PV-TECH ENERGY CO. LTD	B828
Himin Clean Energy Holdings Co. Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co. Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co. Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co. Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co. Ltd	B834
Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co. Ltd	B835
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd	B836
Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B837
Jiangsu Sinski PV Co. Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co, Ltd	B842
Jinggong P-D Shaoxing Solar Energy Tech Co. Ltd	B844
Juli New Energy Co. Ltd	B846
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849
GCL Solar Power (Suzhou) Limited	B850
GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd	
GCL Solar System (Suzhou) Limited	
GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited	
Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co. Ltd	
Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd	
Konca Solar Cell Co. Ltd	
Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co. Ltd	
GCL System Integration Technology Co., Ltd	
Lightway Green New Energy Co. Ltd	B851
Lightway Green New Energy (Zhuozhou) Co. Ltd	
Motech (Suzhou) Renewable Energy Co. Ltd	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD	B854
NICE SUN PV CO. LTD	
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865
Phono Solar Technology Co. Ltd	B866
Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	
RISEN ENERGY CO. LTD	B868
SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD	B870
SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY Science & TECHNOLOGY CO. LTD	
BYD(Shangluo)Industrial Co. Ltd	
Shanghai BYD Co. Ltd	B871

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD	B875
Jiangsu ST-Solar Co. Ltd Shanghai ST-Solar Co. Ltd	B876
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sacred Industry Co. Ltd	B878
Leshan Topray Cell Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Shenzhen Topray Solar Co. Ltd	B880
Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd Sopray Energy Co. Ltd	B881
Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD	B882
TDG Holding Co. Ltd	B884
Tianwei New Energy (Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Winsun New Energy Co. Ltd	B887
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892
China Machinery Engineering Wuxi Co. Ltd Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co. Ltd	B893
Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Wuxi LONGi Silicon Materials Co. Ltd Xi'an LONGi Silicon Materials Corp.	B897
LERRI Solar Technology (Zhejiang) Co. Ltd	B898
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co. Ltd	B900
Yunnan Tianda Photovoltaic Co. Ltd	B901
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907
Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Longbai Photovoltaic Tech Co. Ltd	B909
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoelectronic Technology Co. Ltd	B912
Zhejiang SOCO Technology Co. Ltd	B913
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd	B919
ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B920
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd	B922
ZNSHINE PV-TECH CO. LTD	B923
Zytech Engineering Technology Co. Ltd	B924

II PIELIKUMS

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Jiangsu Aide Solar Energy Technology Co. Ltd	B798
Alternative Energy (AE) Solar Co. Ltd	B799
Anhui Chaoqun Power Co. Ltd	B800
Anhui Titan PV Co. Ltd	B803
TBEA SOLAR CO. LTD Xi'an SunOasis (Prime) Company Limited XINJIANG SANG'O SOLAR EQUIPMENT	B804
Changzhou NESL Solartech Co. Ltd	B806
Dotec Electric Co. Ltd	B928
Greenway Solar-Tech (Shanghai) Co. Ltd Greenway Solar-Tech (Huai'an) Co. Ltd	B821
GS PV Holdings Group	B823
Jiangyin Shine Science and Technology Co. Ltd	B843
King-PV Technology Co. Ltd	B848
Ningbo Best Solar Energy Technology Co. Ltd	B855
Ningbo Huashun Solar Energy Technology Co. Ltd	B856
Qingdao Jiao Yang Lamping Co. Ltd	B867
SHANGHAI SHANGHONG ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD	B874
Shenzhen Sungold Solar Co. Ltd	B879
SUZHOU SHENGLONG PV-TECH CO. LTD	B883
Worldwide Energy and Manufacturing USA Co. Ltd	B888
Wuxi Shangpin Solar Energy Science and Technology Co. Ltd	B891
Wuxi UT Solar Technology Co. Ltd	B894
Xiamen Sona Energy Co. Ltd	B895
Zhejiang Fengsheng Electrical Co. Ltd	B903
Zhejiang Yutai Photovoltaic Material Co. Ltd	B930
Zhejiang Sunrupu New Energy Co. Ltd	B915

III PIELIKUMS

Komercrēķinā, ko pievieno precēm, kuras uzņēmums pārdod Eiropas Savienībai un uz kurām attiecas saistības, norāda šādu informāciju:

1. Virsraksts "KOMERCRĒĶINS PAR PRECĒM, UZ KURĀM ATTIECAS SAISTĪBAS".
2. Tā uzņēmuma nosaukums, kurš izrakstījis komercrēķinu.
3. Komercrēķina numurs.
4. Komercrēķina izrakstīšanas datums.
5. Taric papildu kods, ar kuru rēķinā norādītās preces ir jāmuito pie Eiropas Savienības robežas.
6. Precīzs un skaidri formulēts preču apraksts un:
 - ražojuma kods (RK),
 - RK tehniskās specifikācijas,
 - uzņēmuma ražojuma kods (URK),
 - KN kods,
 - daudzums (norādīt vienībās, kas izteiktas vatos).
7. Pārdošanas noteikumu apraksts, tostarp:
 - vienības (vata) cena,
 - piemērojamie samaksas noteikumi,
 - piemērojamie piegādes noteikumi,
 - kopejās atlaides un rabati.
8. Tā uzņēmuma nosaukums, kas darbojas kā importētājs un kam uzņēmums ir tieši izrakstījis rēķinu.
9. Tās uzņēmuma amatpersonas vārds un uzvārds, kura izrakstījusi komercrēķinu, un šāds parakstīts paziņojums:

"Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka šajā rēķinā norādītās preces tiek pārdotas tiešam eksportam uz Eiropas Savienību atbilstoši to saistību darbības jomai un noteikumiem, kuras piedāvājis [UZNĒMUMS] un kuras Eiropas Komisija pieņēmusi ar Lēmumu 2013/707/ES. Apliecinu, ka rēķinā sniegtā informācija ir pilnīga un patiesa."

IV PIELIKUMS

Eksporta saistību sertifikāts

Eksporta saistību sertifikātā, kuru CCCME izdod par katru komercrēķinu, ko pievieno precēm, kuras uzņēmums pārdod Eiropas Savienībai un uz kurām attiecas saistības, norāda šādu informāciju:

1. Ķīnas Iekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palātas (CCCME) nosaukums, adrese, faksa un tālruņa numurs.
2. Tā uzņēmuma nosaukums, kas minēts Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un kas izrakstījis komercrēķinu.
3. Komercrēķina numurs.
4. Komercrēķina izrakstišanas datums.
5. Tarīc papildu kods, saskaņā ar kuru rēķinā norādītās preces ir jāmuito pie Eiropas Savienības robežas.
6. Precīzs preču apraksts, tostarp:
 - 1) ražojuma kods (RK),
 - 2) preču tehniskā specifikācija, uzņēmuma ražojuma kods (URK) (attiecīgā gadījumā),
 - 3) KN kods,
7. Precīzs eksportēto vienību daudzums vatos.
8. Sertifikāta numurs un beigu termiņš (trīs mēneši pēc izdošanas).
9. Tās CCCME amatpersonas vārds un uzvārds, kas izdevusi sertifikātu, un šāds parakstīts paziņojums:

“Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka šis sertifikāts ir izdots to preču tiešam eksportam uz Eiropas Savienību, par kuru pārdošanu izdots komercrēķins un uz kurām attiecas saistības, un ka šis sertifikāts ir izdots atbilstoši to saistību darbības jomai un noteikumiem, kuras piedāvājis [uzņēmums] un kuras Eiropas Komisija pieņēmusi ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES. Es apliecinu, ka šajā sertifikātā sniegtā informācija ir pareiza un ka daudzums, uz kuru attiecas šis sertifikāts, nepārsniedz saistību robežvērtību.”
10. Datums.
11. Paraksts un CCCME zīmogs.

V PIELIKUMS

Komercrēķinā, ko pievieno precēm, kuras uzņēmums pārdod Eiropas Savienībai un uz kurām attiecas antidempinga maksājumi, norāda šādu informāciju:

1. Virsraksts "KOMERCRĒĶINS PAR PRECĒM, UZ KURĀM ATTIECAS ANTIDEMPINGA UN KOMPENSĀCIJAS MAKSAJUMI".
2. Tā uzņēmuma nosaukums, kurš izrakstījis komercrēķinu.
3. Komercrēķina numurs.
4. Komercrēķina izrakstīšanas datums.
5. Taric papildu kods, ar kuru rēķinā norādītās preces ir jāmuito pie Eiropas Savienības robežas.
6. Precīzs un skaidri formulēts preču apraksts un:
 - ražojuma kods (RK),
 - RK tehniskās specifikācijas,
 - uzņēmuma ražojuma kods (URK),
 - KN kods,
 - daudzums (norādīt vienībās, kas izteiktas vatos).
7. Pārdošanas noteikumu apraksts, tostarp:
 - vienības (vata) cena,
 - piemērojamie samaksas noteikumi,
 - piemērojamie piegādes noteikumi,
 - kopejās atlaides un rabati.
8. Komercrēķina izrakstītāja uzņēmuma pārstāvja vārds, uzvārds un paraksts.